

Revista ECONOMICA

CONSILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE — INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETARI ECONOMICE

PERFECTIONAREA MECANISMULUI ECONOMICO-FINANCIAR

- Suplețe, funcționalitate, eficiență
- Producția netă și producția fizică — indicatori de bază ai planului economic
- Participarea la beneficii, expresie a democrației socialiste, autogestiunii și cointeresării

CONFERINȚA PRESEDINȚILOR CONSILIILOR POPULARE

EVENIMENTE DE SEAMĂ ÎN VIAȚA ECONOMICO-SOCIALĂ A ȚĂRII

■ Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român

■ Sesiunea Marii Adunări Naționale

„Doresc să subliniez cu toată claritatea că este necesar să asigurăm conducerea întregii activități economico-sociale, atât pe baza principiului centralismului democratic – lichidând cu hotărâre centralismul excesiv și rigid – cât și pe baza principiului autoconducerii, care trebuie să ducă la creșterea răspunderii, a puterii de decizie și acțiune a organelor locale, a centralelor și întreprinderilor, veghind însă și acționind pentru înlăturarea oricăror tendințe anarhice, de patriotism local – cum se spune – de încălcare a legilor și hotărârilor obligatorii pentru toate organele de partid și de stat, pentru toți cetățenii patriei. Astfel trebuie înțelese măsurile adoptate de plenara Comitetului Central al partidului privind perfecționarea conducerii științifice, pe baza planului național unic, a întregii activități economico-sociale din patria noastră”.

NICOLAE CEAUȘESCU

Documente ale Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 22-23 martie 1978

HOTĂRÎREA

Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare

Pe baza hotărârilor Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului, a indicațiilor și orientărilor tovarășului Nicolae Ceaușescu s-au adoptat o serie de măsuri care asigură lărgirea continuă a participării oamenilor muncii la elaborarea și îndeplinirea politicii interne și externe a țării.

Partidul Comunist Român a acționat cu consecvență pentru instituirea unui sistem cuprinzător de organe de conducere colectivă în toate sectoarele de activitate, pentru creșterea rolului adunărilor generale ale oamenilor muncii, ca cele mai reprezentative foruri de dezbateră și rezolvare a problemelor fundamentale ale fiecărei unități. Prin măsurile stabilite s-a creat un cadru larg democratic pentru participarea celor ce muncesc la conducerea economiei naționale și a întregii vieți sociale, pentru ca fiecare colectiv de muncă să-și îndeplinească rolul în buna funcționare a unităților în care lucrează, în scopul creșterii eficienței economice, ridicării nivelului de trai al maselor, dezvoltării generale a societății.

Îmbinarea armonioasă a autonomiei fiecărei întreprinderi, prin lărgirea competențelor și atribuțiilor ce le revin, cu conducerea unitară a întregii vieți economico-sociale, pe baza aplicării principiului centralismului democratic, asigură valorificarea deplină a avantajelor orânduirii socialiste, accelerarea progresului patriei noastre, dezvoltarea democrației socialiste, a autoconducerii muncitorești. Hotărâtor, în actuala etapă, este ca fiecare colectiv de muncă să asigure gospodărirea cu maximum de eficiență a părții din avuția națională ce i s-a încredințat spre administrare, în vederea dezvoltării mai puternice a forțelor de producție și creșterii pe această bază a nivelului de trai și de civilizație al întregului popor.

Cerința trecerii la o nouă calitate a activității economice necesită să se perfecționeze mecanismul economico-financiar, astfel încât unitățile economice, organele lor de conducere colectivă să dispună de pîrghii corespunzătoare pentru îndeplinirea în cel mai bun condiții a rolului și atribuțiilor ce le revin, pentru stimularea creșterii eficienței economice, cointerесarea oamenilor muncii în valorificarea superioară a resurselor existente și obținerea de rezultate economice superioare.

În mod deosebit se pune problema de a spori rolul activității de planificare și a celei financiare în îndeplinirea programelor de dezvoltare în ritmuri înalte a forțelor de producție, de a dezvolta inițiativa și răspunderea întreprinderilor și centralelor în planificarea propriei lor activități, înlăturînd fenomenele de centralism excesiv, și a așeza pe o bază mai temeinică autoconducerea muncitorească, de a asigura pîrghiile economice și financiare necesare pentru realizarea acestor obiective, în strînsă legătură cu planificarea unitară a economiei naționale.

În acest scop și pentru aplicarea consecventă a prevederilor

legilor noastre cu privire la planificarea și activitatea financiară a unităților economice, sînt necesare măsuri cu privire la:

1. **Întărirea autogestunii economico-financiare**, lărgirea competențelor în luarea deciziilor, în îndeplinirea hotărîrilor adoptate și îndeplinirea planului, pentru a pune de acord mecanismul economico-financiar cu cadrul organizatoric democratic creat, pentru a asigura unităților economice și organelor colective de conducere pîrghii și mijloace economico-financiare de exercitare efectivă a atribuțiilor și răspunderilor conferite de lege. Toate acestea trebuie să ducă la ridicarea pe un plan superior a **autoconducerii muncitorești**, a rolului colectivelor de oameni ai muncii în conducerea vieții noastre economico-sociale. Aceste măsuri vor contribui la accelerarea dezvoltării producției pe baza tehnicii moderne, îmbunătățirea continuă a calității produselor, realizarea unei înalte eficiențe și creșterea rentabilității. Ridicarea calitativă a întregii activități economice. Se vor crea astfel condiții pentru creșterea contribuției fiecărei întreprinderi la dezvoltarea generală a societății și totodată pentru cointerесarea mai directă a colectivelor de oameni ai muncii în îndeplinirea prevederilor de plan, în dezvoltarea economică a fiecărei întreprinderi, care să se reflecte în sporirea veniturilor celor ce muncesc prin creșterea retribuției, crearea unor fonduri pentru construcții de locuințe și alte acțiuni sociale, participarea la beneficii.

2. Sporirea răspunderii întreprinderilor pentru **întocmirea planului propriu de dezvoltare economico-socială**, ținînd seama de asigurarea cu comenzi atât din țară, cât și din străinătate, precum și de capacitățile de producție de care dispun și de cele ce urmează să intre în funcțiune. Potrivit principiului centralismului democratic, lărgirea inițiativei și răspunderii colectivelor de oameni ai muncii din întreprinderi trebuie să se realizeze în condițiile asigurării conducerii planificate unitare a economiei, pe baza planului național unic de dezvoltare economico-socială.

3. Elaborarea în fiecare unitate economică a **bugetului de venituri și cheltuieli**, care va reprezenta instrumentul de bază al conducerii activității financiare, al analizei și controlului, al asigurării echilibrului financiar al întreprinderii.

4. Introducerea ca indicatori de bază a **valorii producției nete și producției fizice**, precum și perfecționarea indicatorilor economico-financiar.

5. Îmbunătățirea muncii ministerelor și a celorlalte organe centrale, care trebuie să-și concentreze în mai mare măsură activitatea în întreprinderi și centrale în scopul soluționării operative a problemelor de planificare, financiare, de credit și prețuri, de aprovizionare tehnico-materială, de comerț exterior și de cointerесare materială legate de transpunerea în viață a com-

plexului de măsuri privind perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare.

Toate aceste obiective și orientări impun perfecționarea multilaterală a mecanismului economico-financiar în concordanță cu cerințele actualei etape de dezvoltare a economiei naționale, a întregii noastre societăți.

CU PRIVIRE LA PERFECȚIONAREA MECANISMULUI ECONOMICO-FINANCIAR

I. Îmbunătățirea indicatorilor economico-financiar

1. Se va introduce ca indicator de bază valoarea producției nete în industrie, agricultura de stat, construcții și transporturi. Valoarea producției nete reprezintă valoarea nou creată în activitatea productivă și cuprinde următoarele elemente principale :

— prelevarea unei părți din valoarea nou creată pentru fondul de dezvoltare a societății, sub forma impozitului pe valoarea producției nete ;

— retribuțiile directe ale personalului muncitor și alte drepturi ale oamenilor muncii ;

— cheltuielile de cercetare și pentru introducerea tehnicii noi ;

— cheltuielile generale, exclusiv cele materiale ;

— impozitul pe fondul de retribuire ;

— contribuția pentru asigurări sociale ;

— beneficiul net.

Calculul producției nete se face prin scăderea cheltuielilor materiale aferente din producția globală.

În cadrul indicatorilor de plan se vor menține atât valoarea producției marfă, cit și cea a producției globale pentru exprimarea volumului de activitate, a unor indicatori de eficiență, precum și a ritmurilor de creștere.

2. Pentru a asigura orientarea fermă a activității economice spre satisfacerea nevoilor reale, concrete, ale economiei, în elaborarea și urmărirea execuției planului se va extinde utilizarea indicatorilor fizici, pe baza cărora vor fi stabilite sarcinile de producție, investiții, export, import, livrările la fondul pieței, precum și pentru promovarea progresului tehnic.

O deosebită atenție se va acorda ridicării calității produselor și valorificării superioare a materiilor prime, ca o condiție hotărâtoare a realizării producției nete planificate.

3. Se va introduce indicatorul fondul total de timp de muncă al întreprinderii, exprimat în ore-om, pentru determinarea necesarului de forță de muncă și a productivității muncii.

4. Se va extinde și perfecționa sistemul indicatorilor și normativelor de eficiență ; care va cuprinde :

— productivitatea muncii exprimată prin producția netă, precum și în expresie fizică prin consumul de timp de muncă pe unitate de produs ;

— cheltuielile la 1 000 lei producție marfă, totale și materiale ; costurile pe unitatea de produs (la întreprinderi și centrale) ;

— gradul de folosire a capacităților de producție ; indici de utilizare a fondului de timp disponibil de lucru al mașinilor-unelte ;

— indici de valorificare a materiilor prime și materialelor ; norme și normative de consum și de stocuri de materii prime, materiale, combustibil și energie ;

— normative de calitate și de înnoire a producției ;

— normative de personal ;

— beneficiile și producția netă ce se obțin la 1 000 lei fonduri fixe ;

— cursurile de revenire ale produselor în activitatea de comerț exterior ; aportul valutar al produselor la export.

5. În activitatea de investiții, indicatorii principali vor deveni fondurile fixe și capacitățile ce se pun în funcțiune, pentru a asigura finalizarea în termene cât mai scurte a noilor lucrări de investiții.

6. Se va trece la calcularea și eliberarea fondului de retribuire în industrie în funcție de îndeplinirea planului la valoarea producției nete :

a. Eliberarea fondului de retribuire pentru întregul personal muncitor, în raport cu îndeplinirea planului valorii producției nete, se va face trimestrial, cumulată de la începutul anului.

La stabilirea și eliberarea fondului de retribuire, valoarea producției nete ce se va lua în calcul va cuprinde valoarea nou creată aferentă produselor finite, semifabricatelor și lucrărilor cu caracter industrial, care au asigurată desfacerea prin contracte la intern și export.

b. Fondul de retribuire rezultat din însumarea drepturilor legale individuale de retribuire, care depășește fondul de retribuire determinat în raport cu gradul de îndeplinire a indicatorului valoarea producției nete, se va elibera numai pe bază de aprobare, potrivit legii.

c. Acordarea retribuției individuale se va face pentru toate categoriile de personal în raport cu cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii și corespunzător formelor de retribuție aplicate, după cum urmează :

— muncitorii care lucrează în acord primesc retribuția în raport cu gradul de îndeplinire a normelor de muncă, ce reflectă cantitatea de produse fizice realizate, precum și complexitatea lucrărilor executate ;

— muncitorii care lucrează în regie primesc retribuția corespunzător categoriei de calificare și a treptei în care sînt încadrați, în raport cu gradul de realizare a sarcinilor determinate pentru fiecare loc de muncă (echipă, linie de fabricație, sector, atelier sau secție de fabricație) ;

— personalul tehnic, economic, de altă specialitate și administrativ primește retribuția în raport cu realizarea sarcinilor proprii de muncă corespunzător funcției îndeplinite. Pentru conducerea întreprinderilor și centralelor acordarea retribuției va fi condiționată de îndeplinirea a 2—4 indicatori de plan care exprimă în mod sintetic activitatea unității, printre care în mod obligatoriu și valoarea producției nete.

Îmbunătățirea indicatorilor economico-financiar va asigura comensurarea mai reală a aportului întreprinderilor la creșterea venitului național, va stimula creșterea eficienței și va accentua laturile calitative ale activității economice.

II. Perfecționarea activității de planificare

Strategia dezvoltării economico-sociale a țării se elaborează de Partidul Comunist Român — forța politică conducătoare a societății — și se bazează pe Programul partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Întreaga activitate de planificare se desfășoară sub conducerea partidului și pornește de la obiectivele fundamentale stabilite pentru fiecare etapă de Congresele și Conferințele Naționale, de la orientările și indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România.

Un rol important revine Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, care întocmește studii și dezbate principalele direcții ale dezvoltării economico-sociale a țării și conlucrează strîns cu organele de partid și de stat în elaborarea și execuția planului.

1. Dezvoltarea economico-socială se realizează pe baza planului național unic, care unește toate resursele materiale și umane ale țării și asigură sporirea continuă a producției materiale, a venitului național, creșterea bogăției naționale și ridicarea nivelului de trai al întregului popor.

a. În vederea încadrării propunerilor de plan în echilibrul și opțiunile generale ale dezvoltării economiei naționale se vor elabora niveluri orientative și normative de plan pe toate treptele organizatorice.

Nivelurile orientative și normativele de plan vor fi elaborate în conformitate cu Directivele Congreselor și Conferințelor Naționale ale partidului, cu prevederile programelor de perspectivă de dezvoltare economico-socială a țării.

Aceste niveluri pe ansamblul economiei, precum și pe ministere, ramuri și pe județe vor fi examinate și în secțiunile Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale.

Nivelurile orientative și normativele de plan vor fi elaborate după cum urmează : — pe ansamblul economiei, pe ministere, ramuri și în profilul teritorial de către Comitetul de Stat al Planificării în colaborare cu Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe, Ministerul Finanțelor, Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale, Ministerul Muncii, Consiliul Națio-

nal pentru Știință și Tehnologie, Comitetul de Stat pentru Precu-
turi și Consiliul de coordonare a activității de investiții :

— pe centrale de către Comitetul de Stat al Planificării împreună cu ministerele sau organele centrale respective ;

— pe întreprinderi de către centrale împreună cu ministerele sau organele centrale de resort.

În determinarea nivelurilor orientative și normativelor de plan se va porni de la studiile de prognoză și programele speciale, analiza critică a rezultatelor obținute în perioadele precedente, studierea cerințelor pieței interne și externe, evidența capacităților de producție și gradul de utilizare a acestora, asigurând mobilizarea tuturor rezervelor existente, creșterea eficienței economice. Acestea vor fi stabilite cu consultarea largă a specialiștilor din producție, cercetare, proiectare, a colectivelor de oameni ai muncii din unitățile de bază.

b. Prin plan se stabilesc sarcinile și mijloacele de realizare a acestora, concomitent în **profil departamental** — pe ministere, centrale și întreprinderi, în **profil de ramură** — pe ramurile economiei și ale industriei și în **profil teritorial** — pe comune, orașe, municipii și județe.

c. Pentru atingerea obiectivelor prevăzute în plan se elaborează **programe speciale** pe produse, grupe de produse, subramuri, activități, probleme de sinteză, pe județe și localități. Acestea cuprind căile și măsurile concrete pentru asigurarea bazei materiale și valorificarea superioară a resurselor, utilizarea rațională a capacităților de producție, introducerea progresului tehnic, formarea și perfecționarea cadrelor, creșterea productivității muncii, reducerea cheltuielilor de producție și sporirea eficienței fondurilor productive.

Se va asigura elaborarea în devans a prevederilor planului de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de introducere a progresului tehnic, care trebuie să stea la baza orientării întreprinderilor și centrelor spre realizarea de produse de înaltă tehnicitate și calitate, competitive din punct de vedere economic.

2. **Activitatea de planificare pornește de la unitățile de bază.** economice și teritoriale administrative, urmărind îndeplinirea Directivelor partidului de dezvoltare economico-socială a țării, încadrarea în nivelurile orientative și normativele de plan stabilite pe ansamblul economiei naționale, pe ramuri și sectoare de activitate.

a. În elaborarea planului, **întreprinderile** vor asigura :

— studierea temeinică a pieței interne și externe, contractarea din timp a întregii producții, astfel încât activitatea economică să servească nevoilor concrete ale economiei ;

— valorificarea maximă a potențialului productiv, prin utilizarea integrală a capacităților de producție existente și a celor ce vor fi puse în funcțiune ; aplicarea rezultatelor cercetării științifice în scopul modernizării producției și promovării progresului tehnic ; sporirea productivității muncii ; valorificarea superioară a materiilor prime și materialelor ; îmbunătățirea utilizării fondurilor fixe, a tuturor fondurilor de producție ; creșterea generală a eficienței economice și rentabilității ;

— crearea resurselor financiare necesare acoperirii costurilor de producție și de circulație, constituirii fondurilor proprii, efectuării vărsămintelor la buget și rambursării creditelor în vederea asigurării echilibrului între veniturile și cheltuielile întreprinderii.

Întreprinderile au obligația de a-și lărgi profilul de fabricație pentru a se adapta permanent la cerințele consumului intern și exportului.

Pe baza comenziilor suplimentare, îndeosebi pentru export, care apar în execuția planului, consiliul oamenilor muncii din întreprindere are obligația să acționeze pentru asigurarea capacităților de producție, a bazei materiale și a cooperărilor necesare, propunând măsuri corespunzătoare pentru depășirea prevederilor de plan la produsele cu desfacere asigurată. De asemenea, trebuie să asigure folosirea rațională a forței de muncă, luând măsuri ori de câte ori este nevoie pentru redistribuirea forței de muncă, transferând personalul auxiliar în activitatea de producție și investiții, în cercetare și proiectare, în vederea îndeplinirii integrale a planului de producție și investiții.

În elaborarea planului, întreprinderile conlucrează cu unitățile furnizoare și beneficiare, cu organele locale, asigurând permanent corelarea prevederilor cu sarcinile ce revin centralei de care aparțin și cu cerințele planului în profil teritorial.

b. Pe baza propunerilor întreprinderilor componente, **centrala** elaborează planul propriu, urmărind în mod deosebit :

— studierea cerințelor pieței interne și externe, sprijinirea întreprinderilor în încheierea contractelor de aprovizionare și desfacere ;

— creșterea gradului de utilizare a mașinilor, utilajelor, instalațiilor și suprafețelor de producție, folosirea intensivă a întregului potențial productiv al întreprinderilor componente ;

— dezvoltarea optimă a capacităților de producție pe seama noilor obiective de investiții, a modernizării și dezvoltării unităților existente ;

— specializarea și profilarea producției, stabilirea de programe de cooperare între întreprinderile componente, precum și cu alte centrale ;

— organizarea asimilării de noi produse și introducerea tehnologiilor avansate, pe baza finalizării cercetărilor proprii și ale institutelor de specialitate ;

— gospodărirea cu maximum de eficiență a fondurilor materiale și bănești, asigurarea unui regim strict de economie și întărirea disciplinei de plan în toate unitățile.

În fundamentarea propunerilor de plan, centralele colaborează cu întreprinderile subordonate, cu celelalte centrale, cu ministerele coordonatoare, precum și cu organele locale.

Centrala industrială, în calitate de titular de plan, poartă întreaga răspundere pentru elaborarea planurilor în domeniul ei de activitate și pentru îndeplinirea sarcinilor de plan pe ansamblul centralei și de fiecare unitate subordonată.

c. **Ministerele** participă nemijlocit la întocmirea planurilor în centrale și întreprinderi, asigurând pe baza acestora elaborarea planului pentru întreaga ramură pe care o coordonează, urmărind profilarea eficientă a subramurilor și perfecționarea structurii acestora în concordanță cu tendințele progresului tehnic, cu cerințele pieței interne și externe. Planurile pe ramuri se fundamentează pe programe speciale pe subramuri, grupe de produse și produse. Ministerele au obligația de a fundamenta programele de cooperare dintre centralele și întreprinderile subordonate, precum și cu alte ministere, în vederea desfășurării ritmice a activității de producție.

Ministerele își vor corela reciproc propunerile de plan, vor conlucra permanent cu Comitetul de Stat al Planificării și celelalte organe centrale, precum și cu organele județene, asigurând încadrarea prevederilor de plan în ritmurile și proporțiile de ansamblu ale economiei.

d. **Consiliile populare** asigură elaborarea, ca parte integrantă a planului național unic, a proiectelor planurilor de dezvoltare economico-socială ale comunelor, orașelor, municipiilor și județelor într-o strânsă conlucrare cu întreprinderile, centralele, ministerele și celelalte organe centrale, asigurând folosirea cu eficiență maximă a resurselor materiale și de muncă, a întregului potențial economic de pe teritoriul respectiv, îndeplinirea programelor de sistematizare teritorială.

e. **Proiectele de planuri, astfel întocmite și corelate pe fiecare treaptă organizatorică — întreprindere, centrală, minister, județ — se adoptă de către organele de conducere colectivă respective. În întreprinderi planurile se adoptă de adunările generale ale oamenilor muncii.**

3. În elaborarea planurilor, atât la nivelul economiei naționale, cât și pe întreprinderi, centrale, ministere și în profil teritorial, trebuie să se asigure **baza materială** necesară realizării în bune condiții a sarcinilor prevăzute. Încă la stabilirea nivelurilor orientative, Comitetul de Stat al Planificării și celelalte organe centrale trebuie să asigure capacitățile necesare de producție prin programe corespunzătoare de investiții și de punere în funcțiune a noi obiective, sursele de aprovizionare din țară și din import, programe de pregătire a forței de muncă necesare. Totodată, vor fi elaborate normative, fundamentate din punct de vedere tehnic și economic, privind utilizarea capacităților de producție, consumul de materii prime, materiale, combustibili și energie, creșterea productivității muncii, folosirea cu maximă eficiență a tuturor resurselor.

În elaborarea și execuția planului, întreprinderile, centralele și ministerele au obligația să dimensioneze necesarul de capacități de producție, forță de muncă, materii prime, materiale, combustibili și energie electrică pe baza nivelurilor orientative și a normativelor stabilite, să asigure condițiile pentru realizarea integrală a producției fizice prevăzute cu prioritate pentru export.

În fundamentarea bazei materiale a planului, întreprinderile, centralele și ministerele vor acționa pentru :

— utilizarea optimă a capacităților de producție, stabilind gradul de încărcare a utilajelor și indicii de folosire a fondului de timp disponibil al mașinilor și instalațiilor în condițiile păstrării unei rezerve care să permită o desfășurare corespunzătoare a proceselor de fabricație și posibilitatea adaptării în execuție la cerințele suplimentare ale pieței, cu deosebire pentru export ;

— fundamenarea programului de aprovizionare, care să cuprindă necesarul și sursele de materii prime și materiale din țară și din import, cu precizarea furnizorilor, a termenelor de livrare; stabilirea, odată cu adoptarea planului de către întreprinderi, centrale și ministere, a programelor și graficelor de cooperare internă, cît și cu alte sectoare:

— folosirea eficientă a forței de muncă, în concordanță cu normativele de creștere a productivității muncii valorice și fizice, urmărind încadrarea în normativele de personal prin asigurarea fondului de timp de lucru necesar în ore de muncă, stabilit pe baza categoriilor de lucrări și a complexității acestora; vor trebui luate măsuri pentru recrutarea forței de muncă și pregătirea corespunzătoare a acesteia.

Planul național va prevedea rezerve de capacități, materii prime și materiale de bază și alte resurse, urmînd ca trimestrial, pe măsura realizării acestora, să se stabilească destinația lor în vederea desfășurării ritmice a aprovizionării tehnico-materiale, folosirii integrale a capacităților de producție, realizării producției fizice prevăzute și satisfacerii în cît mai bune condiții a nevoilor economiei naționale.

4. În activitatea de planificare se va accentua rolul contractelor economice, luîndu-se măsuri pentru încheierea acestora concomitent cu elaborarea lucrărilor de plan. Este necesar ca în momentul aprobării, planurile să aibă la bază **contracte ferme practic integral pentru consumul intern; de asemenea, producția de export și importurile necesare trebuie să fie fundamentate pe contracte ferme, contracte-cadru, comenzi sau convenții care să asigure certitudinea aprovizionării și desfacerii.**

În acest scop, se vor lua următoarele măsuri:

a. **Contractarea integrală a producției stabilite prin planul cincinal**, pe întreaga perioadă de 5 ani, în conformitate cu destinațiile din balanțele pe produse. Pentru aceasta va fi extins numărul de balanțe care se adoptă odată cu planul cincinal, al celor din competența de aprobare a Consiliului de Miniștri și a ministerelor și în același timp se va întări controlul asupra balanțelor elaborate de ministere și centrale.

Pentru consumul intern se vor încheia contracte ferme la toate produsele prevăzute în planul cincinal. Pentru produsele destinate exportului se va urmări atît încheierea de contracte ferme, cît și contracte-cadru, convenții sau alte înțelegeri, urmărindu-se includerea unor clauze asiguratorii corespunzătoare, ținînd seama de tendințele conjuncturii externe și interesele economiei naționale.

b. **Prevederile din contractele pe perioade de pînă la 5 ani vor putea fi adaptate și detaliate prin planurile anuale.** În acest scop, odată cu adoptarea planului anual se vor actualiza și prevederile de plan pentru anul următor, astfel încît să se poată emite din timp repartițiile și aduce precizările necesare contractelor încheiate.

c. Pornind de la orientările și prognozele de dezvoltare în perspectivă ale economiei naționale, de la acordurile de colaborare cu alte țări, se vor încheia **contracte pe termen lung**, pe durate mai mari de 5 ani, îndeosebi pentru livrările în cadrul acțiunilor de cooperare internațională, produsele destinate exportului, mașini, utilaje și instalații cu ciclu lung de fabricație, importurile principalelor materii prime etc.

d. Se vor încheia contracte pentru obiectivele de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de introducere a progresului tehnic, pe întreaga perioadă a ciclului de realizare, de la inițierea lucrărilor și pînă la introducerea rezultatelor în producție.

e. **Se interzice introducerea în fabricație de produse care nu au certitudinea desfacerii** prin contracte sau comenzi ferme. Întrreprinderile, centralele și ministerele vor asigura ca acțiunea de contractare a întregii producții să se încheie înaintea începerii perioadei de plan. În cazul în care pentru unele produse nu se va putea asigura desfaceră, se vor face propuneri de realizare pe capacitățile respective a altor produse solicitate de beneficiari, îndeosebi pentru export.

f. **Întreprinderile și centralele au obligația să preia în execuție toate contractele și comenzile care corespund necesităților economiei naționale**, luînd măsuri pentru asigurarea capacităților de producție, pregătirea fabricației, aprovizionarea cu materii prime, desfășurarea în cele mai bune condiții a producției, realizarea unor produse de calitate superioară.

Pe toate treptele organizatorice se va acționa ferm pentru întărirea disciplinei de plan și contractuale, respectarea inte-

grală a obligațiilor asumate de unitățile economice, reducerea duratelor de aprovizionare-fabricație-desfacere și accelerarea vitezei de rotație a mijloacelor circulante, în vederea utilizării cu maximum de eficiență a fondurilor materiale și bănești.

III. Perfecționarea finanțelor unităților economice și reglarea rentabilității cuprinse în prețuri

1. Pentru folosirea mai intensă a pîrghiilor economico-financiare în activitatea întreprinderilor, sporirea răspunderii colectivelor de oameni ai muncii și a organelor colective de conducere din fiecare unitate în gospodărirea fondurilor și întărirea disciplinei financiare, precum și pentru creșterea eficienței economice, se va introduce **bugetul de venituri și cheltuieli al întreprinderii.**

În funcție de specificul ramurilor economice, bugetul de venituri și cheltuieli al întreprinderii va cuprinde:

— veniturile, cheltuielile, rezultatele financiare privind producția industrială, producția agricolă, lucrările de construcții, montaj, transporturile, circulația mărfurilor, activitățile de cercetare și proiectare, prestările de servicii și alte activități de bază sau auxiliare, încasări din vânzarea producției la export;

— fondurile proprii ale întreprinderii: fondul de dezvoltare economică, fondul mijloacelor circulante, fondul pentru construcții de locuințe și alte investiții cu caracter social, fondul pentru acțiuni sociale și fondul de participare a oamenilor muncii la beneficii;

— creditele bancare;

— vărsămintele la bugetul de stat.

Bugetul de venituri și cheltuieli al întreprinderii urmează să se integreze în sistemul bugetelor de venituri și cheltuieli ce se întocmesc la nivelul de centrală, minister, în condiții de corelare cu planul național unic, bugetul de stat, planurile de credite, planul financiar centralizat al statului, în scopul asigurării echilibrului financiar pe economia națională.

2. Pentru formarea fondurilor necesare dezvoltării generate a societății, **o parte din valoarea nou creată în industrie va fi prelevată la bugetul de stat sub formă de impozit pe valoarea producției nete.**

Cotele de impozit vor fi diferențiate pe ministere și centrale, iar în cazuri justificate și pe întreprinderi, în funcție de volumul beneficiilor, nivelul rentabilității și necesitățile de autofinanțare, astfel încît, pe ansamblul industriei, să se asigure o rentabilitate de 14—15 la sută. Impozitul se va repartiza pe produs, în funcție de beneficiul cuprins în preț, afectîndu-se într-o mai mare măsură produsele cu rentabilități ridicate.

Pentru a stimula colectivele de oameni ai muncii în realizarea și depășirea producției nete, la valoarea producției nete realizate peste plan se va aplica o cotă mai redusă de impozit.

Rentabilitatea întreprinderii va fi determinată pe baza beneficiului rămas după plata impozitului, astfel că impozitul pe valoarea producției nete va constitui o cheltuială suportată direct din rezultatele financiare.

3. Pentru asigurarea autogestiei economico-financiare și cointeresarea oamenilor muncii în obținerea de rezultate cît mai bune, la nivelul fiecărei întreprinderi se vor constitui următoarele **fonduri proprii:**

— fondul de dezvoltare economică;

— fondul mijloacelor circulante;

— fondul pentru construcții de locuințe și alte investiții cu caracter social;

— fondul pentru acțiuni sociale;

— fondul pentru participarea oamenilor muncii la beneficii.

a) **Fondul de dezvoltare economică** se va utiliza pentru investiții productive, prevăzute în planul național unic și se va constitui din:

— o parte din amortizarea aferentă fondurilor fixe productive;

— o cotă din beneficiu;

— alte resurse ale întreprinderii, cum sînt cele provenite din valorificarea materialelor rezultate din scoaterea din funcțiune a fondurilor fixe.

b) **Fondul mijloacelor circulante** se va constitui dintr-o cotă din beneficiu. Acest fond se va utiliza pentru asigurarea necesarului de mijloace circulante, dimensionate în funcție de sarcinile de plan, normele de stocuri și normativele aprobate.

c) **Fondul pentru construcții de locuințe și alte investiții cu caracter social** se va constitui din beneficii, amortizările aferente locuințelor și celorlalte fonduri fixe cu caracter social, veniturile realizate de unele unități social-culturale. Acest fond este destinat construirii de locuințe pentru personalul muncitor, precum și construirii și dotării căminelor muncitorești, creșelor, grădinițelor, cantinelor-restaurant și altor investiții cu caracter social, prevăzute în plan.

d) **Fondul pentru acțiuni sociale** se va constitui din : beneficiu, în limita sumelor prevăzute cu această destinație, stabilite pentru fiecare acțiune, pe baza normelor și normativelor în vigoare ; o cotă de pînă la 5 la sută din fondul de participare la beneficii ; contribuțiile datorate, în condițiile legii, de către personalul muncitor pentru trimiteri la tratament balnear și odihnă și întreținerea copiilor în creșe și grădinițe.

Fondul pentru acțiuni sociale se va utiliza pentru acoperirea unor cheltuieli sociale, cum sînt : trimiteri la tratament balnear și odihnă ; regia și hrana la creșele și grădinițele care funcționează pe lîngă unitățile economice ; regia și alte cheltuieli la cantinele-restaurant ; întreținerea, reparațiile și alte cheltuieli la căminele muncitorești ; alte cheltuieli stabilite potrivit legii.

e) În cadrul participării oamenilor muncii la autoconducere, la întărirea și lărgirea autogestunii economico-financiare, personalul muncitor din unitățile economice are dreptul, în afară de retribuție, să participe la beneficii. În acest scop, se constituie **fondul pentru participarea oamenilor muncii la beneficii**. Acest fond se va constitui din beneficiile planificate. În scopul stimulării oamenilor muncii la depășirea sarcinilor planificate, din beneficiile obținute peste plan se vor aloca suplimentar la acest fond cote superioare celor actuale, diferențiate în funcție de căile de obținere a beneficiilor peste plan : reducerea cheltuielilor de producție ; depășirea producției nete ; alte căi.

Fondul de participare la beneficii se repartizează anual de adunarea generală a oamenilor muncii în raport de contribuția adusă la dezvoltarea unității și de vechimea în unitate.

În afara sumelor primite din participarea la beneficii, oamenii muncii vor primi în cursul anului premii, în condițiile legii, astfel :

- premii pentru realizări deosebite în muncă, în limita a 1 la sută din fondul de retribuție planificat ;
- premii pentru economii de materiale și forță de muncă, în limita unei cote din valoarea economiilor realizate ;
- alte premii ce se acordă în anumite domenii de activitate.

4. Cheltuielile pentru investiții în întreprinderile noi, precum și dezvoltările mai importante la întreprinderile în funcțiune se vor finanța de la buget.

Întreprinderile care primesc fonduri de la buget pentru investiții rămîn obligate să le restituie prin o parte din amortizare.

5. În situația în care nevoile de resurse financiare ale unei întreprinderi în funcțiune pentru finanțarea investițiilor productive, mijloacelor circulante, construcțiilor de locuințe și celorlalte investiții cu caracter social depășesc fondurile constituite în acest scop, diferența se va acoperi prin credite bancare, rambursabile din fondurile proprii ce se vor constitui în perioadele următoare.

Disponibilitățile din fondurile proprii vor aparține întreprinderilor și se vor păstra la bănci în conturi purtătoare de dobînz.

6. În condițiile aplicării principiului autogestunii economico-financiare a întreprinderilor, constituirii de fonduri proprii la dispoziția acestora și instituirii obligației fiecărei întreprinderi de a participa cu o anumită cotă la dezvoltarea societății, **beneficiile realizate în cadrul planului** vor fi repartizate în cote diferențiate pe ramuri și subramuri sau pe bază de normative pentru constituirea fondurilor proprii și pentru vărsăminte la bugetul de stat.

Beneficiile realizate peste plan se vor repartiza, de asemenea, pe bază de cote, pentru :

- fondul propriu de dezvoltare economică ;
- fondul pentru construcții de locuințe și alte investiții cu caracter social ;

— suplimentarea fondului de participare a oamenilor muncii la beneficii ;

— vărsăminte la bugetul de stat.

7. Aplicarea principiului autogestunii economico-financiare a întreprinderilor conduce la acoperirea într-o mai mare măsură a nevoilor de fonduri ale acestora din resurse proprii. Cu toate acestea, o parte însemnată din fondurile pentru producție și dezvoltare urmează să se asigure, în continuare, pe calea creditului bancar, ceea ce necesită **îmbunătățirea sistemului de creditare, întărirea controlului bancar** asupra modului în care sînt gospodărite fondurile alocate și a respectării disciplinei financiare.

a) Băncile vor acorda **credite pentru acoperirea cheltuielilor de aprovizionare și a celorlalte cheltuieli de producție** în conformitate cu prevederile planului național unic și planului de credite, precum și ale bugetelor de venituri și cheltuieli ale unităților economice.

Creditele pentru acoperirea cheltuielilor de producție se vor acorda de către bănci pentru :

— completarea fondurilor proprii prevăzute în bugetele de venituri și cheltuieli ale întreprinderilor ;

— acoperirea temporară a valorilor materiale și a cheltuielilor pentru stocuri sezoniere, stocuri ce se constituie rezervă de plan potrivit bilanțelor materiale și alte stocuri și nevoi financiare stabilite de lege.

Pentru a crește răspunderea întreprinderilor și băncilor în gospodărirea fondurilor materiale și bănești, creditele bancare se vor acorda pe bază de contracte de credite ce se încheie de către bancă și unitățile economice, în care se vor prevedea condițiile de obținere și de rambursare a creditelor și obligațiile întreprinderilor cu privire la administrarea resurselor împrumutate.

Pentru creditele primite de la bănci, întreprinderile vor plăti dobînz. În cazul nerambursării creditelor la scadență, băncile vor calcula dobînzii majorate, care vor afecta beneficiul.

Măsurile luate pentru creșterea răspunderii întreprinderilor în utilizarea fondurilor vor duce la sporirea preocupărilor pentru realizarea permanentă a echilibrului între încasări și plăți, a capacității de plată.

În cazul întreprinderilor care, în unele perioade, nu-și asigură efectuarea plăților din încasări, băncile vor putea acorda **credite cu dobîndă majorată** pentru desfășurarea activității de producție, urmărind refacerea capacității de plată a întreprinderilor respective.

O deosebită atenție se va acorda întreprinderilor care, în mod frecvent, își imobilizează mijloacele circulante — ca urmare a unor aprovizionări neraționale, a nerealizării ritmice a producției, depășirii costurilor de producție, fabricării unor produse fără desfacere asigurată, fără prețuri aprobate sau necorespunzătoare calitativ — luîndu-se măsuri eficiente de către întreprindere, centrală și ministerul tutelar pentru înlăturarea neajunsurilor și refacerea capacității de plată. Totodată, se vor anunța principalii furnizori ai întreprinderilor în cauză despre situația acestora, urmînd ca livrările de mărfuri, executările de lucrări și prestări de servicii să se efectueze de către furnizori numai pe baza unor instrumente de decontare bancară prin care să se ateste, în prealabil, existența posibilităților de plată.

b. Pentru realizarea investițiilor prevăzute în planul național unic, băncile vor efectua finanțarea și vor acorda **credite pe termen mijlociu și lung** în completarea fondurilor proprii ale întreprinderilor, potrivit prevederilor din bugetele de venituri și cheltuieli, pe baza documentației tehnico-economice prevăzute de lege.

Rambursarea acestor credite se va face din fondurile proprii ale întreprinderilor, ce se vor realiza în perioadele următoare. Pentru unitățile economice care nu își realizează în cursul anului resursele proprii la nivelul prevederilor din bugetele de venituri și cheltuieli și pentru a asigura execuția neînteruptă a lucrărilor de investiții, băncile finanțatoare vor putea acorda credite cu dobîndă majorată pe baza analizei prealabile a cauzelor și în urma stabilirii măsurilor pentru redresarea situației financiare a întreprinderilor respective.

IV. Activitatea de comerț exterior

Un rol tot mai important în dezvoltarea economiei naționale revine activității de comerț exterior și de cooperare internațională, lărgirii schimburilor reciproc avantajoase cu toate țările.

rile socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii.

Schimburile economice externe se realizează pe baza planului de comerț exterior și de cooperare economică internațională și a balanței de plăți externe, **care constituie părți componente ale planului național unic de dezvoltare economico-socială a țării.**

1. Pentru fundamentarea și pregătirea în condiții optime a planului de comerț exterior, ministerele economice, Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale, întreprinderile producătoare, centralele vor acționa pentru asigurarea necesarului de comenzi și contracte pe perioade cât mai lungi, intrarea în raporturi de cooperare cu întreprinderi și firme din alte țări, adaptarea operativă a producției la cererile pieței externe.

2. Unitățile producătoare **răspund nemijlocit de activitatea de comerț exterior**, având obligația de a asigura livrarea fondului de marfă prevăzut în conformitate cu clauzele contractuale. Întreprinderile vor introduce în fabricație pentru export pe bază de contracte ferme mărfuri care asigură o valorificare superioară a materiilor prime, la nivel tehnic ridicat și competitiv, vor lua măsuri pentru reînnoirea continuă a produselor destinate exportului și care să conducă la realizarea de costuri de producție cât mai scăzute. Se va urmări extinderea exporturilor care valorifică concepția proprie sub formă de licențe, documentații tehnice și livrări complexe.

3. În vederea îmbunătățirii relațiilor financiar-valutare în domeniul comerțului exterior, se vor lua măsuri ca, începând cu 1 ianuarie 1979, planul de export-import să fie exprimat prin **utilizarea unui curs comercial unic în lei**, în locul cursurilor oficiale în lei valută folosite în prezent. Aceasta va permite realizarea unei legături mai directe între prețurile și tarifele interne ale mărfurilor de export-import și prețurilor lor externe, precum și reflectarea corespunzătoare în gestiunea unităților economice a **rezultatelor obținute din activitatea de export și import.**

4. Sarcinile de plan privind comerțul exterior și cooperarea economică internațională la întreprinderile producătoare vor cuprinde :

a) planul de export valoric pe produse și pe relații, asigurat fizic printr-un fond de marfă corespunzător ;

b) planul de import fizic și valoric pentru utilaje destinate investițiilor, materii prime, materiale, subansamble și piese de schimb pentru producție, pe relații ;

c) soldul balanței comerciale

5. În scopul cointeresării întreprinderilor producătoare în realizarea și depășirea planului de export, se va acorda până la 25 la sută din volumul valutei efective obținute suplimentar, ca urmare a depășirii planului de export pe seama sporirii producției, în condițiile realizării prețurilor și cursurilor de revenire aprobate sau realizării unor prețuri externe îmbunătățite. Valuta va fi utilizată pentru importuri destinate dezvoltării producției de export, îmbunătățirea calității, tehnologii noi, reutilări.

Întreprinderile producătoare care depășesc planul de export vor beneficia și de fonduri în valută în limita a 2 la sută din valuta realizată peste plan, în vederea organizării de excursii colective în străinătate pentru personalul muncitor.

Totodată, în vederea stimulării personalului muncitor din întreprinderi se va putea acorda pentru fondul de participare la beneficii o cotă de până la 10 la sută din beneficiul peste plan obținut de unitatea producătoare, proporțional cu depășirea exportului.

★

Organele și organizațiile de partid, organele de conducere colectivă din întreprinderi, centrale și ministere, organele centrale și locale trebuie să asigure pregătirea în cele mai bune condiții a măsurilor de perfecționare a conducerii și planificării economico-financiare. În acest scop, încă în semestrul II al acestui an se va introduce în industrie valoarea producției nete ca indicator de calculare și de eliberare a fondului de retribuție, de asemenea, toate întreprinderile din economie își vor organiza activitatea economico-financiară pe baza bugetului propriu de venituri și cheltuieli.

Elaborarea planului național unic pe anii 1979—1980, precum și a cincinalului 1981—1985 se va desfășura potrivit noilor măsuri de perfecționare a mecanismului economico-financiar, asigurându-se participarea mai directă a unităților de bază, a colectivelor de oameni ai muncii la fundamentarea prevederilor în concordanță cu hotărârile Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale a partidului cu privire la dezvoltarea economico-socială a țării. Întocmirea planurilor va trebui astfel organizată încât întreaga activitate de planificare să se bazeze pe contracte economice, contribuind la buna aprovizionare și desfacere a producției, creșterea generală a eficienței economice.

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român își exprimă convingerea că aplicarea acestor măsuri va asigura perfecționarea conducerii și planificării economico-sociale, dezvoltarea democrației socialiste, participarea tot mai activă a întregului popor la conducerea societății, la făurirea în mod conștient a propriului destin, a viitorului său comunist.

Participarea la beneficii a oamenilor muncii

Măsurile cu privire la participarea la beneficii a oamenilor muncii, adoptate în Plenara C.C. al P.C.R. din 22—23 martie 1978, se supun dezbaterei publice, oferind oamenilor muncii posibilitatea să-și exprime părerea și să facă propuneri în legătură cu acestea. După încheierea dezbaterei publice, măsurile respective vor fi legitimate.

Pornind de la necesitatea perfecționării continue a relațiilor socialiste de producție, de la calitatea oamenilor muncii de proprietari ai mijloacelor de producție, de producători și beneficiari ai tuturor bunurilor materiale și spirituale ale societății, de la principiile socialiste de repartiție a venitului național, din inițiativa și la propunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU se introduce participarea oamenilor muncii la beneficiile realizate de întreprinderi și se trece la acordarea directă de către întreprinderi a unor drepturi și avantaje sociale pentru personalul muncitor, în raport cu contribuția adusă și vechimea în unitatea economică în care își desfășoară activitatea.

Corespunzător cerințelor lărgirii și ridicării pe o treaptă superioară a democrației socialiste, oamenii muncii poartă întreaga răspundere pentru conducerea directă și efectivă a fiecărei unități economice, a fiecărui sector de activitate. Consiliile oamenilor muncii, întregul personal muncitor răspund de gospodărirea judicioasă și eficientă a bunurilor ce le sînt încredințate spre administrare, de perfecționarea organizării activității în vederea creșterii productivității muncii și asigurării unei eficiențe economice superioare.

În cadrul participării oamenilor muncii la autoconducere, la întărirea și lărgirea autogestunii economico-financiare, personalul muncitor din unitățile economice are dreptul, în afară de

retribuție, să participe la beneficiile realizate de întreprinderea în care își desfășoară activitatea.

Fiecare întreprindere are obligația să obțină beneficii din care să-și asigure propria dezvoltare, să contribuie cu o anumită cotă la dezvoltarea generală a societății și să creeze resursele necesare pentru participarea oamenilor muncii la beneficii și acoperirea cheltuielilor destinate satisfacerii unor nevoi social-culturale, în cadrul programului general de creștere a nivelului de trai stabilit de partid și de stat.

1. Fondul de consum, partea din venitul național destinată asigurării veniturilor individuale realizate de membrii societății pe baza muncii prestate, precum și pentru acoperirea cheltuielilor pe care le face societatea în vederea satisfacerii nevoilor întregii populații, revine oamenilor muncii și membrilor lor de familie pe următoarele căi :

a) retribuția după cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii, în funcție de contribuția la dezvoltarea producției materiale și spirituale a societății ;

b) participarea la beneficii, în raport cu contribuția fiecăruia

la dezvoltarea întreprinderii respective, cu activitatea depusă și cu vechimea în unitate ;

c) retribuția socială de care beneficiază oamenii muncii din fondurile destinate pentru învățământ, ocrotirea sănătății, pensii, alocații de stat pentru copii, ajutoare familiale, indemnizații pentru incapacitate de muncă, trimiterea la tratament balnear și odihnă, întreținerea creșelor, grădinițelor, căminelor de nefamilisti, cantinelor-restaurant, precum și pentru alte nevoi cu caracter social-cultural.

Cheltuielile social-culturale suportate de la bugetul statului reprezintă pe o familie, în anul 1978, circa 9 mii lei, iar în anul 1980 vor ajunge la 10 mii lei. Ponderea veniturilor din fondurile sociale de consum în veniturile totale ale unei familii este de circa 22 la sută.

2. În scopul legării directe a veniturilor oamenilor muncii de aportul unităților economice din industrie și alte ramuri la crearea de venit net, acordarea retribuțiilor individuale se face în funcție de gradul de îndeplinire a valorii producției nete și a producției fizice.

3. Toate fondurile destinate acoperirii retribuției pentru munca prestată, asigurării participării la beneficii și acoperirii cheltuielilor pentru acțiunile și investițiile sociale, împreună cu celelalte fonduri la dispoziția unității, se cuprind în bugetul de venituri și cheltuieli al fiecărei întreprinderi.

I. Cu privire la constituirea fondului de participare a oamenilor muncii la beneficii

1. Beneficiul rămas la dispoziția unităților se repartizează pentru constituirea fondului de dezvoltare, a fondului de participare a oamenilor muncii la beneficii și a fondului pentru acțiuni sociale, precum și pentru alte destinații prevăzute de lege.

2. Fondul de participare la beneficii se constituie anual, la dispoziția întreprinderii, pe baza rezultatelor economice ale anului anterior, din următoarele surse :

a) o cotă din beneficiul realizat în cadrul prevederilor de plan, de pînă la 3 la sută în medie pe economie. Cota pe ministere, celelalte organe centrale și consiliile populare județene și al municipiului București se stabilește diferențiat prin planul național unic de dezvoltare economico-socială ;

b) o cotă de pînă la 25 la sută din beneficiile peste plan obținute prin reducerea cheltuielilor materiale și a celorlalte cheltuieli de producție ;

c) o cotă de pînă la 14 la sută din beneficiile peste plan obținute prin depășirea producției nete, ca urmare a depășirii producției fizice ;

d) o cotă de pînă 8 la sută din beneficiile peste plan obținute pe alte căi ;

e) o cotă de pînă la 10 la sută din beneficiul peste plan obținut de unitatea producătoare, proporțional cu depășirea exportului. Consiliile oamenilor muncii vor putea stabili ca sursă de formare a fondului de participare la beneficii pentru depășirea exportului o sumă care nu va putea depăși 1,5 la sută din valoarea exportului realizat peste plan.

3. Unitățile producătoare care depășesc exportul beneficiază și de fonduri în valută în limita a 2 la sută din valuta realizată peste plan, în vederea organizării de excursii colective în străinătate. Contravaloarea în lei a valutei respective se suportă din fondul de participare la beneficii, constituit la dispoziția întreprinderii sau, parțial ori integral, de către beneficiarii excursiei.

Fondurile valutare pentru excursii colective în străinătate se repartizează direct întreprinderilor, în cadrul unei cote din fondul valutar total stabilit prin planul național unic de dezvoltare economico-socială pentru turism. Fondurile repartizate pe întreprinderi pot fi folosite numai pentru personalul muncitor al acestora.

4. Fondul de participare a oamenilor muncii la beneficii se acordă integral cu condiția îndeplinirii producției nete planificate și a producției fizice contractate. În cazul nerealizării acestora, fondul de participare se reduce cu 1 la sută pentru fiecare procent de nerealizare a planului, dar nu mai mult de 25 la sută.

II. Cu privire la folosirea fondului de participare a oamenilor muncii la beneficii

1. În raport cu rezultatele obținute, muncitorii, tehnicienii, inginerii, economiștii și celelalte categorii de personal muncitor din unitățile economice beneficiază anual de venituri directe bănești și alte drepturi materiale provenite din beneficiile realizate. Sumele cuvenite individual sub formă de participare la beneficii se stabilesc de către consiliul oamenilor muncii, în condițiile prevăzute de lege și nu sînt plafonate.

2. Fondul de participare la beneficii se repartizează de adunarea generală a oamenilor muncii, în raport cu contribuția adusă la dezvoltarea unității, cu vechimea în unitate, astfel :

a) cel puțin 85 la sută pentru întregul personal muncitor al unității. Pentru a se asigura diferențierea veniturilor oamenilor muncii în raport cu contribuția adusă printr-o activitate îndelungată în întreprindere, suma individuală de participare la beneficii se stabilește în raport cu retribuția tarifară, la care se adaugă sporul de vechime și indemnizația de conducere, acolo unde este cazul ;

b) pînă la 5 la sută pentru stimularea mai accentuată a personalului distins cu titlul de fruntaș în întrecere și a celorlalți oameni ai muncii care au avut o contribuție deosebită la obținerea de beneficii peste plan. Sumele acordate pe această cale se adaugă la cele cuvenite persoanelor în cauză din cota de 85 la sută ;

c) pînă la 5 la sută pentru acoperirea costului excursiilor colective organizate în cadrul fondurilor în valută alocate, pentru persoanele care au adus o contribuție deosebită la realizarea și depășirea sarcinilor de export ;

d) pînă la 5 la sută pentru completarea fondului pentru acțiuni sociale.

3. Consiliul oamenilor muncii poate să reducă sau să nu acorde cota de participare din beneficii persoanelor care, în cursul anului, au avut deficiențe în activitate sau au săvîrșit abateri disciplinare.

4. În afara sumelor primite din participarea la beneficii, oamenii muncii din întreprinderi au dreptul la premii în cursul anului, în condițiile legii, după cum urmează :

a) premii pentru realizări deosebite în muncă, în limita a 1 la sută din fondul de retribuție planificat ;

b) premii pentru economii de materiale și forță de muncă în limita a 30 la sută din valoarea economiilor realizate ; pentru economiile la unele materiale importante sau deficitare, premiile pot fi de pînă la 50 la sută din economiile nete realizate ;

c) alte premii ce se acordă în anumite domenii de activitate.

5. La unitățile miniere și la alte unități stabilite prin lege, pentru acordarea fondului de premiere se va lua ca bază valoarea producției nete, inclusiv a producției fizice planificate, precum și beneficiul planificat.

Consiliile oamenilor muncii, întregul personal muncitor din aceste unități trebuie să acționeze cu fermitate în vederea realizării producției nete, inclusiv a producției fizice și a beneficiilor, din care personalul muncitor să obțină cote de participare în condițiile stabilite de lege.

III. Cu privire la constituirea și folosirea fondului pentru construcții de locuințe și alte investiții cu caracter social

1. În scopul creării la dispoziția întreprinderilor a unei baze materiale proprii care să asigure atragerea și permanentizarea personalului muncitor, condiții de trai cât mai bune pentru oamenii muncii și familiile lor, unitățile economice vor constitui un fond pentru construcții de locuințe și alte investiții cu caracter social.

Fondul pentru construcții de locuințe și alte investiții sociale se constituie din beneficii, din amortizările aferente locuințelor și celorlalte bunuri cu caracter social, din veniturile realizate de unele unități social-culturale, în limita obiectivelor prevăzute în planul național unic de dezvoltare economico-socială pentru unitatea respectivă.

3. Sumele necesare constituirii fondului pentru construcții de locuințe și alte investiții cu caracter social se cuprind în bugetul de venituri și cheltuieli al întreprinderii.

Acest fond este destinat construirii de locuințe pentru personalul muncitor, precum și construirii și dotării căminelor muncitorești, creșelor, grădinițelor, cantinelor-restaurant și altor investiții cu caracter social, care vor face parte din patrimoniul întreprinderii.

4. Construirea și atribuirea locuințelor se vor face sub controlul consiliilor oamenilor muncii din întreprinderi, după următorul sistem :

a) numărul de apartamente se va stabili prin planul național unic de dezvoltare economico-socială, pe ministere și celelalte organe centrale și locale, care le vor repartiza pe unitățile subordonate în funcție de necesități și în cadrul fondurilor constituite în acest scop :

b) construirea locuințelor se va realiza fie în regie proprie, fie prin întreprinderile de construcții ale consiliilor populare sau ale altor organe autorizate, la cererea întreprinderilor beneficiare, în cadrul sistematizării urbanistice, a normelor prevăzute și a proiectelor aprobate de organele în drept ;

c) locuințele vor fi construite, de regulă, în apropierea unităților economice beneficiare și vor fi gospodărite de acestea ;

d) repartizarea locuințelor se va face de către consiliile oamenilor muncii împreună cu organele sindicale și va constitui anexă la contractul de muncă. La încetarea contractului de muncă fără acordul unității, personalul are obligația eliberării locuinței într-un anumit termen. Persoanele pensionate își păstrează dreptul la locuință, iar cele transferate în interesul serviciului își păstrează acest drept în condițiile stabilite de consiliile oamenilor muncii.

5. Pe lângă construcțiile de locuințe ce se realizează din fondurile constituite în acest scop la dispoziția întreprinderilor, se vor executa în continuare construcții de locuințe proprietate personală, cu sprijin din partea statului.

Construirea de către personalul muncitor a locuințelor proprietate personală se va realiza după cum urmează :

a) numărul de locuințe va fi aprobat prin planul național unic de dezvoltare economico-socială, pe ministere și celelalte organe centrale și locale, care le vor repartiza pe unitățile subordonate ;

b) dreptul de a primi credite și de a construi locuință proprietate personală se va stabili pe baza aprobării consiliilor oamenilor muncii ;

c) construirea locuințelor se va face în regie proprie sau prin întreprinderi specializate ale consiliilor populare sau ale altor organe autorizate.

6. Unitățile economice vor putea folosi economiile ce se realizează la obiectivele de investiții, rezultate efectiv după punerea în funcțiune a obiectivelor, prin suplimentarea planului de investiții sociale, pentru construirea de cluburi și cantine, inclusiv dotarea acestora, în imediata apropiere a întreprinderii. La construirea cluburilor și cantinelor se va pune un accent deosebit pe mobilizarea colectivelor de oameni ai muncii și, în primul rând, a tineretului la acțiuni patriotice, astfel încât cheltuielile de manoperă să fie reduse la maximum.

Cluburile și cantinele vor fi folosite de oamenii muncii din întreprinderi, de membrii lor de familie și de populația din cartierul respectiv.

În cadrul cluburilor vor fi organizate lectorate și cene culturale, activități culturale-educative și distractive, vizionări de filme și alte asemenea activități.

IV. Cu privire la constituirea și folosirea fondului pentru acțiuni sociale la dispoziția întreprinderii

1. Pentru a crea condiții ca unitățile economice să soluționeze direct unele probleme sociale legate de satisfacerea cerințelor oamenilor muncii, întreprinderile vor avea la dispoziția lor un fond pentru acțiuni sociale.

2. Fondul pentru acțiuni sociale se constituie din :

a) prelevări din beneficiul planificat în limita sumelor prevăzute cu această destinație, stabilite pentru fiecare acțiune potrivit normelor și normativelor în vigoare ;

b) o cotă de până la 5 la sută din fondul de participare la beneficii, constituit pe baza rezultatelor din anul anterior, potrivit repartizării stabilite de adunarea generală a oamenilor muncii ;

c) sumele reprezentând contribuția datorată, potrivit legii, de către personalul muncitor, pentru trimiteri la tratament balnear și odihnă și întreținerea copiilor în creșele și grădinițele care funcționează pe lângă unitățile respective.

3. Fondul pentru acțiuni sociale la dispoziția întreprinderii se utilizează, în condițiile legii, pentru :

a) cheltuielile pentru biletele de tratament balnear și odihnă ;

b) cheltuielile de regie și hrană pentru creșele și grădinițele care funcționează pe lângă unitățile economice ;

c) cheltuielile de regie și alte cheltuieli pentru cantinele-restaurant ;

d) cheltuielile pentru întreținere și reparații și alte cheltuieli la căminele muncitorești pentru tineret ;

e) cheltuielile pentru întreținerea și funcționarea dispensarelor medicale din cadrul unităților economice ;

f) alte cheltuieli stabilite potrivit legii.

4. Consiliile oamenilor muncii pot aproba ca pentru personalul distins cu titlul de fruntaș în întrecere să se acorde bilete la tratament și odihnă cu reducere de 50 la sută a contribuției datorate de beneficiar. Numărul билетelor ce pot fi acordate în aceste condiții va fi de cel mult 10 la sută din numărul total al билетelor repartizate. De asemenea, consiliile oamenilor muncii pot hotărî, în condițiile prevăzute de lege, reducerea cu până la 50 la sută a contribuției părinților la creșe și grădinițe. Aceste reduceri ale contribuțiilor se acoperă din sumele alocate de la fondul de participare la beneficii în vederea completării fondului pentru acțiuni sociale.

5. Întreprinderile economice, precum și centralele pentru activitatea proprie întocmesc anual un plan de venituri și cheltuieli pentru fondul destinat acțiunilor sociale, care face parte integrantă din bugetul lor de venituri și cheltuieli. Acesta se supune, de către consiliul oamenilor muncii, spre dezbateri și aprobare, adunării generale a oamenilor muncii.

6. Economiiile ce rezultă anual la planul de cheltuieli privind acțiunile sociale se raportează în anul următor cu aceeași destinație. În situația în care fondul planificat pentru acțiuni sociale nu acoperă cheltuielile efectuate în cursul anului, diferența se suportă direct din rezultatele financiare ale unității.

7. La unitățile economice la care beneficiile planificate nu acoperă în totalitate cheltuielile pentru acțiuni sociale, prevăzute de lege, sumele necesare se asigură din fonduri alocate cu această destinație de la bugetul de stat.

8. Consiliilor oamenilor muncii le revine sarcina să administreze și să gospodărească cât mai rațional fondul pentru acțiuni sociale la dispoziția întreprinderii, pentru a putea satisface în măsură cât mai mare nevoile oamenilor muncii.

★

Toate aceste principii se aplică în industrie, construcții, agricultură, transporturi, cercetare științifică, proiectare și inginerie tehnologică, circulația mărfurilor și în alte ramuri ale economiei naționale.

Aplicarea acestor principii generale urmează să se realizeze în cadrul măsurilor de ansamblu pentru perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare.

Organizațiile de partid, colectivele din întreprinderi, consiliile oamenilor muncii trebuie să acționeze cu toată fermitatea pentru reducerea substanțială a consumurilor de materii prime, materiale, energie și combustibili și introducerea unui regim sever de economii în toate domeniile, pentru sporirea mai accentuată a productivității muncii, pentru creșterea ritmului de înnoire și modernizare a produselor, pentru aplicarea rapidă în producție a progresului tehnic și științific, pentru valorificarea superioară a tuturor resurselor materiale, a întregului potențial tehnic și uman.

Comitetul Central al Partidului Comunist Român își exprimă convingerea că aceste măsuri vor contribui la întărirea autoconducerii muncitorești și autogestunii economico-financiare, vor spori răspunderea oamenilor muncii în îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan și creșterea eficienței economice, care să conducă la sporirea sistematică a venitului național, singura sursă trainică a dezvoltării economice și ridicării bunăstării materiale și spirituale a poporului nostru, țelul suprem al politicii Partidului Comunist Român.

„Măsurile de perfecționare a conducerii și planificării pornesc de la principiul îmbinării dirijării unitare, pe baza planului național unic, a activității de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate cu autonomia economico-financiară a unităților administrative și de producție, cu principiul autoconducerii muncitorești, cu autogestiunea întreprinderilor“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Perfecționarea mecanismului economico-financiar SUPLETE, FUNCȚIONALITATE, EFICIENȚĂ

PROCESUL REVOLUȚIONAR, de mare complexitate al făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate a intrat într-o etapă nouă, superioară, în care problemele calitative ale dezvoltării capătă o importanță primordială. Trecerea de la faza acumulării cantitative la faza luptei pentru calitate, transformarea cantității într-o nouă calitate, constituie o sarcină fundamentală în realizarea obiectivului istoric de depășire de către România a stadiului de țară în curs de dezvoltare și de înscriere în rîndul țărilor cu o dezvoltare economică medie. Transpunerea în viață a acestei sarcini presupune, pe de o parte, un amplu proces de modernizare a structurilor economice, dezvoltarea cu prioritate a ramurilor tehnicii de vîrf, obținerea unei înalte eficiențe economice, în așa fel încît cheltuielile de muncă socială să se finalizeze într-o producție maximă și de calitate superioară, iar, pe de altă parte, crearea unui mecanism economico-financiar suplu și eficient, bine articulat în toate componentele sale, a cărui funcționare perfectă să asigure cadrul optim pentru mobilizarea și concentrarea tuturor resurselor umane, materiale și financiare în vederea dezvoltării accelerate a economiei.

Aceste probleme au fost pe larg dezbătute la plenary C.C. al P.C.R. de săptămîna trecută, eveniment de o covârșitoare însemnătate pentru îndeplinirea hotărîrilor istorice ale Congresului al XI-lea, ale Conferinței Naționale, pentru mersul înainte al societății noastre. După cum se știe, plenara a adoptat hotărîri cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare, la creșterea rolului fiecărui colectiv de muncă în gospodărirea cu maximă eficiență a părții din avuția națională ce i s-a încredințat spre administrare. Toate aceste hotărîri — în care spiritul înnoitor și cutezanța concepției se îmbină cu o riguroasă fundamentare științifică — creează condiții superioare pentru afirmarea plenară a marii forțe de progres pe care o reprezintă pentru societatea noastră inițiativa și responsabilitatea oamenilor muncii, deschid largi orizonturi pentru un nou și puternic avînt al întregii economii naționale și creșterea pe această bază a nivelului de trai și civilizație al poporului. În cuvîntarea rostită cu acest prilej tovarășul **Nicolae Ceaușescu** a întreprins o amplă și profundă analiză a necesității obiective a măsurilor adoptate de plenară, a fundamentat bazele principiale și rațiunile practice ale acestor măsuri, stabilind căile concrete de acțiune pentru aplicarea lor și sarcinile care stau în fața minsterelor, centralelor și întreprinderilor, tuturor oamenilor muncii.

CONDOCEREA ECONOMIEI reprezintă un proces extrem de dinamic în zilele noastre, cînd schimbările din societate cunosc o deosebită accelerare sub impactul revoluției tehnico-științifice contemporane. În aceste condiții formele și metodele de conducere, departe

de a fi imuabile, stabilite odată pentru totdeauna, se află într-un permanent proces de evoluție, de perfecționare în pas cu schimbările care au loc în viață, cu sarcinile impuse de procesul obiectiv al dezvoltării materiale și spirituale a societății ; pornind de la acest adevăr și manifestînd o înaltă exigență față de calitatea procesului de conducere și o mare receptivitate față de nou, partidul nostru acționează cu consecvență pentru eliminarea a tot ceea ce este perimat, depășit, a tot ceea ce nu mai corespunde cerințelor de dezvoltare a societății noastre și pentru introducerea noului. Partidul își demonstrează astfel capacitatea nu numai de a descifra principalele cerințe de progres, ci și de a găsi soluții eficiente, viabile variatelor și complexelor probleme pe care le ridică practica în fiecare etapă de dezvoltare a societății.

Perfecționările hotărîte de recenta plenară se află într-o strînsă continuitate de idei cu preocupările constante ale partidului și statului nostru pentru îmbunătățirea conducerii vieții economico-sociale. Încă cu mai bine de zece ani în urmă, sub impulsul ideilor novatoare promovate de Congresul al IX-lea, al deschiderii largi spre afirmarea noului, partidul, exercitîndu-și în mod plenar rolul de forță politică conducătoare a adoptat o serie de măsuri pentru îmbunătățirea conducerii și planificării, care au exercitat o influență puternică asupra dinamizării procesului de dezvoltare a forțelor de producție, de creștere a bunăstării maselor. Congresele următoare ale partidului, Conferințele Naționale au elaborat noi orientări fundamentale în acest domeniu. Stadiul actual de dezvoltare a economiei noastre, caracterizat prin amplificarea și consolidarea bazei tehnico-materiale, prin diversificarea puternică a producției, prin creșterea tehnicității întreprinderilor, ca și marile obiective ce trebuie îndeplinite în anii următori reclamă însă noi perfecționări de natură să contribuie la valorificarea cît mai deplină a inepuizabilelor posibilități de progres vertiginos determinate de relațiile de producție socialiste, la materializarea superiorității noii orînduirii.

În egală măsură aceste perfecționări au devenit necesare și pentru mai buna fructificare a avantajelor pe care le oferă cadrul organizatoric democratic de participare activă și nemijlocită a maselor populare la conducerea societății ; și aceasta întrucît modul în care este conceput și funcționează mecanismul economico-financiar poate să favorizeze sau să îngreuească posibilitățile de acțiune ale organelor colective de conducere create la toate nivelurile economiei naționale. Analizînd prin această prismă situația existentă, plenara a constatat că, față de cadrul larg democratic creat, nu s-a ținut pasul în ce privește măsurile de ordin economico-financiar care să pună la îndemîna organismelor de conducere colectivă, adunărilor generale ale oamenilor muncii mijloacele necesare îndeplinirii în cele mai bune condiții a rolului

lor în conducerea activității, că, de fapt, a apărut o anumită contradicție între cadrul organizatoric democratic realizat și mecanismul economic prea centralizat, rigid, învechit, complicat. Tocmai de aceea, hotărârile adoptate de plenară au în primul rând scopul, după cum sublinia secretarul general al partidului, de a „**pune în concordanță cadrul organizatoric democratic cu mecanismul economico-financiar, astfel ca metodele de planificare și conducere să deschidă drum larg manifestării neîngrădite, active, a tuturor organelor colective pe care le-am creat, a inițiativei maselor de oameni ai muncii**”.

IN CONCEPȚIA PARTIDULUI NOSTRU, a conduce economia înseamnă înainte de toate a cunoaște în profunzime acțiunea și cerințele legilor economice și a adopta măsurile necesare pentru folosirea lor conștientă, prin elaborarea unor soluții care să răspundă necesităților reale, problemelor ridicate de viață. Așa cum este concepută, perfecționarea mecanismului economico-financiar creează condițiile necesare pentru realizarea unei corespondențe cât mai depline între practica economică și legile obiective, pentru satisfacerea cerințelor acestor legi, în scopul dezvoltării în ritm înalt a forțelor de producție, al creșterii eficienței activității economice, al dezvoltării armonioase a întregii societăți.

Într-adevăr, măsurile adoptate de plenară și care au în vedere în principal îmbunătățirea activității de planificare și a celei financiare, a indicatorilor economico-financiar, creșterea rolului și răspunderii întreprinderilor și centralelor în planificarea propriei lor activități, întărirea autoconducerii muncitorești și a autogestunii economico-financiare în întreprinderi, lărgirea competențelor organelor colective de conducere în luarea deciziilor, în îndeplinirea hotărârilor și îndeplinirea planului, asigurarea pirghiilor economice și financiare necesare realizării acestor obiective în concordanță cu planul național unic de dezvoltare a economiei naționale, lichidarea fenomenelor de centralism excesiv, a practicilor birocratice ce se mai manifestă în munca unor organe centrale și depișarea centrului de greutate al activității lor pe teren, în unitățile economice, acolo unde se hotărăște soarta producției, vor contribui la o mai bună cunoaștere a realităților și la stabilirea măsurilor necesare pentru soluționarea rapidă, în cel mai scurt timp, a tuturor problemelor cu care se confruntă acestea. În legătură cu aceasta o mare însemnătate prezintă și faptul că, în spiritul principiului centralismului democratic, creșterea puterii de decizie și de acțiune a unităților economice și administrative, a autonomiei lor, se va îmbina în mod armonios cu conducerea unitară, pe baza planului național unic de dezvoltare a activității economico-sociale, că organele centrale, C.S.P. vor avea la rândul lor un rol sporit nu numai în întocmirea planurilor, ci și în realizarea lor.

Caracteristic pentru modul în care partidul concepe așezarea dezvoltării economice pe criterii de raționalitate este introducerea ca indicatori de bază în planificarea economică a **producției nete și a producției fizice**, care să condiționeze și plata retribuției personalului muncitor. Nu este vorba, desigur, nici pe departe, de o simplă înlocuire, de o schimbare mecanică a unui indicator cu altul. Dimpotrivă, avem de-a face cu o modificare de fond, cu o concepție nouă, de natură să imprime o schimbare radicală a mentalității cadrelor din economie, nu de puține ori tributară aspectelor cantitative ale dezvoltării. Comensurarea rezultatelor obținute prin producția netă și legarea mai strânsă de acest indicator a retribuțiilor va orienta eforturile întreprinderilor spre creșterea valorii nou create, a venitului național, este menită să

determine conducerile colective, pe fiecare om al muncii, să acționeze cu toată fermitatea pentru reducerea substanțială a consumului de materii prime, materiale, energie și combustibil, pentru creșterea mai accentuată a productivității muncii, accelerarea ritmului de înnoire și modernizare a producției și introducerea rapidă a cuceririlor progresului tehnic, pentru valorificarea superioară a resurselor materiale și umane.

A CREA O ECONOMIE modernă, de înaltă eficiență, presupune a promova judecățile de ordin economic și creativitatea la toate nivelurile sistemului organizatoric și a realiza astfel o producție de calitate superioară, care să corespundă în întregime comenzii sociale. Din acest punct de vedere o contribuție sporită este așteptată din partea întreprinderilor și centralelor, care – în virtutea principiului autoconducerii – poartă acum răspunderea integrală pentru asigurarea tuturor condițiilor necesare desfășurării optime a activității, începând cu încheierea planului, întocmirea contractelor, elaborarea bugetului de venituri și cheltuieli, asigurarea forței de muncă și terminând cu organizarea procesului de producție. Cu deosebire se ridică cerința, după cum spunea secretarul general al partidului, ca planul fiecărei unități de producție să se bazeze pe contracte de desfacere, atât în țară, cât și în străinătate, pe realizarea produselor fizice.

Una din laturile importante ale actualelor perfecționări o reprezintă întărirea rolului pirghiilor financiare în gospodărirea mai bună a fondurilor, în mobilizarea rezervelor de sporire mai rapidă a eficienței, în exercitarea unui control riguros asupra modului cum sînt folosite resursele unităților economice. În acest cadru și pe baza principiului autogestunii fiecare întreprindere și centrală va elabora un **buget propriu de venituri și cheltuieli**, instrument eficace pentru planificarea și urmărirea realizării veniturilor, asigurarea echilibrului între încasări și plăți, fundamentarea deciziilor în domeniul financiar. Iar faptul că unitățile economice trebuie să se autofinanțeze, să-și asigure, ca rezultat al activității proprii, atât resursele financiare necesare, cât și un volum sporit de beneficii va exercita un puternic rol mobilizator, va stimula căutările îndreptate spre găsirea soluțiilor celor mai potrivite pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor care le revin. În același sens vor acționa și prevederile referitoare la introducerea participării oamenilor muncii la beneficiile realizate și la acordarea directă de către întreprinderi a unor drepturi și avantaje sociale pentru personalul muncitor, în raport cu contribuția adusă și vechimea în unitatea economică în care lucrează. Creșterea cointeresării oamenilor muncii se constituie astfel ca o trăsătură distinctivă a actualelor perfecționări.

A NSAMBLUL DE MĂSURI adoptat de plenară creează cadrul juridic, economic și financiar corespunzător pentru buna funcționare a mecanismului economico-financiar: unitățile economice, conducerile lor colective vor avea în acest fel la dispoziție instrumentele necesare pentru exercitarea integrală a competențelor și atribuțiilor lor care sînt investite, posibilități efective de a acționa în mod eficient pentru creșterea producției în strînsă concordanță cu necesitățile reale ale economiei, pentru stimularea oamenilor muncii. Înfăptuirea în cele mai bune condiții în viață a acestor măsuri va asigura ridicarea la un nivel calitativ superior a activității economice, dezvoltarea ascendentă și în ritmuri înalte a tuturor sectoarelor de activitate, va avea implicații pozitive profunde asupra întregii vieți economico-sociale, asupra nivelului de trai al întregului popor.

Stere GIOGA

PRODUȚIA NETĂ ȘI PRODUȚIA FIZICĂ, INDICATORI DE BAZĂ AI PLANULUI ECONOMIC

ORINDUIREA NOASTRĂ SOCIALISTĂ asigură continua și ascendentă dezvoltare a economiei naționale prin folosirea judicioasă a resurselor umane și materiale de care dispunem, în scopul realizării țelului suprem înscris în Programul Partidului Comunist Român de creștere neîncetată a nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii.

Ținând seama de măsurile luate în ultimii ani pentru adâncirea democrației noastre socialiste, prin perfecționarea și lărgirea continuă a participării oamenilor muncii la conducerea societății pe baza instituirii consiliilor oamenilor muncii — organe colective de conducere ale activității în toate sectoarele economico-sociale — și a sporirii rolului adunărilor generale ale oamenilor muncii, ca adevărate foruri de dezbateră și rezolvare a problemelor fundamentale ale fiecărei unități, precum și ale dezvoltării generale, a devenit necesară și perfecționarea mecanismului economico-financiar.

Aceste măsuri au în vedere ridicarea la nivelul dezvoltării formelor noi de conducere colectivă, a mecanismului economico-financiar, care să țină seama, totodată, de cerințele progresului rapid al forțelor de producție, de formele moderne ale conducerii activității economico-financiare, de cadrul democratic al auto-gestionării și autoconducerii întreprinderilor.

Așa cum a subliniat secretarul general al partidului nostru, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, la adunarea generală a oamenilor muncii de la Întreprinderea de mașini grele București „**noi avem un sistem unitar de conducere și nu renunțăm la el. Vom continua să asigurăm conducerea planificată unitară a economiei, imbinând-o cu creșterea inițiativei și răspunderii colectivelor de oameni ai muncii, cu autoconducerea, autofinanțarea și autogestionarea fiecărei unități economice**”.

Întărirea autogestunii economico-financiare, lărgirea competențelor în luarea deciziilor, sporirea răspunderii întreprinderilor pentru întocmirea planului propriu de dezvoltare economico-socială, elaborarea în fiecare unitate economică a bugetului de venituri și cheltuieli — instrument de bază al conducerii activității financiare, al analizei și controlului, precum și al asigurării echilibrului financiar al întreprinderii — presupune, în mod firesc să se perfecționeze și indicatorii economico-financiar.

În acest cadru s-a stabilit introducerea ca indicatori de bază ai planului a **producției nete și a producției fizice**.

AȘA CUM S-A DEFINIT la recenta plenară a C.C. al P.C.R. valoarea producției nete reprezintă valoarea nou creată în activitatea productivă și se compune în principal din elemente cum sînt : prelevarea unei părți din valoarea nou creată pentru fondul de dezvoltare al societății, sub forma impozitului pe valoarea producției nete ; retribuțiile directe ale personalului muncitor și alte drepturi ale oamenilor muncii ; cheltuielile de cercetare și pentru introducerea tehnicii noi ; cheltuielile generale, exclusiv cele materiale ; im-

pozitul pe fondul de retribuire ; contribuția pentru asigurări sociale ; beneficiul net.

Indicatorul valoarea producției nete se va introduce ca indicator de bază în întreprinderile din industrie, agricultura de stat, construcții și transporturi. El se va determina prin scăderea cheltuielilor materiale din valoarea producției globale (calculat fără excepțiile metodologice utilizate în prezent). Totodată, printre indicatorii de plan, vor figura în continuare valoarea producției marfă și cea a producției globale, în scopul exprimării volumului de activitate, a unor indicatori de eficiență, precum și a ritmurilor de creștere. Valoarea producției nete se va utiliza, de asemenea, pentru calculul productivității muncii în expresie valorică, pentru determinarea unor indicatori de eficiență cum este de pildă valoarea producției nete industriale la 1 000 lei fonduri fixe, precum și pentru recalcularea și eliberarea fondului de retribuire pe linie bancară.

Spre deosebire de situația actuală, cînd recalcularea și eliberarea fondului de retribuire planificat pe linie bancară se face numai pentru muncitori, în viitor această recalculare se va face pentru întregul personal muncitor în raport cu gradul de îndeplinire a planului valorii producției nete. De asemenea, recalcularea și controlul bancar se vor efectua trimestrial cumulat de la începutul anului, față de recalcularea lunară, cumulat de la începutul trimestrului, cum se practică în prezent.

Valoarea producției nete luată în calculul eliberării fondului de retribuire va fi corectată în sensul că va cuprinde numai valoarea nou creată aferentă produselor finite, semifabricatelor și lucrărilor cu caracter industrial, care au asigurată desfacerea prin contracte la intern și export sau pentru care s-a aprobat, potrivit legii, fabricarea pe stoc. Cu alte cuvinte, din valoarea producției nete realizate se va exclude partea aferentă producției realizate fără desfacere asigurată, deci fără utilitate pentru economia națională și care în loc să conducă la creșterea venitului național, duce la blocarea acestuia în stocuri inutile.

IN ACELAȘI TIMP, îmbunătățirea indicatorilor economico-financiar în cadrul perfecționării mecanismului economico-financiar are în vedere lărgirea utilizării indicatorilor fizici ai producției cum sînt : producția de cărbune net pe sortimente exprimată în tone, producția de laminate exprimată în tone pe sorto-tipo-dimensiuni, producția de utilaje tehnologice exprimată în tone pentru necesitățile diverselor ramuri, țesături pe sortimente în m.p. etc., pentru stabilirea sarcinilor de producție, investiții, export, import, livrări la fondul pieței, precum și pentru promovarea progresului tehnic. Indicatorii fizici vor conferi o orientare mai fermă activității economice a întreprinderilor în direcția satisfacerii mai reale a nevoilor concrete ale economiei, în elaborarea și urmărirea execuției planului. Totodată, acești indicatori, vor asigura o legătură organică mai bună cu balanțele materiale elaborate la nivelul economiei naționale, al ministerelor, centralelor, întreprinderilor, a căror corectă întocmire și execuție asigură echilibrul material al

planului, precum și fundamentul necesar în vederea încheierii contractelor economice de toate categoriile.

De altfel, însăși modul de a concepe elaborarea planului de dezvoltare economico-socială la nivelul întreprinderilor în cadrul perfecționării mecanismului economico-financiar urmărește facilitarea realizării acestui obiectiv.

Indicatorii cuprinși în cadrul planului se vor prezenta în felul următor :

- a) unitatea de măsură ;
- b) realizări (preliminari) în anul de bază ;
- c) anul de plan ;
 - c/1) prevederi plan cincinal, programe speciale, normative sau limite orientative ;
 - c/2) propuneri — total, din care : c/2. 1. trim. I ; c/2. 2. trim. II ; c/2. 3. trim. III ; c/2. 4. trim. IV ;
- d) anul următor :
 - d/1) prevederi plan cincinal, programe speciale, normative sau limite orientative ;
 - d/2) propuneri ;
- e) creșterea în % ;
 - e/1) anul de plan propuneri față de realizări (preliminari) anul de bază (rîndul c/2 : $b \times 100$) ;
 - e/2) anul următor propuneri față de anul de plan propuneri (rîndul d/2 : $c/2 \times 100$).

În felul acesta dacă presupunem că planul național unic de dezvoltare economico-socială pe anul 1979 se aprobă la sfîrșitul trimestrului II.1978 înseamnă că în aceeași perioadă sînt transmise ministerelor, centralelor și întreprinderilor normativele și limitele orientative în vederea elaborării planului pentru anul următor, respectiv pentru anul 1980. În consecință, întreprinderile au la dispoziție o perioadă suficient de largă, de aproximativ 6—7 luni, deci pînă în ianuarie—februarie 1979, pentru completarea portofoliului de comenzi și de contracte economice pe anul 1980 în vederea acoperirii practic totale a capacității de producție sau a dezvoltării acesteia la nivelul cerințelor economice naționale. Totodată, pe această bază se creează posibilități reale, pentru ca în deplină cunoștință de cauză întreprinderea să lanseze comenzile și să încheie contractele în vederea aprovizionării cu materiile prime, materialele, combustibilul, utilajele, piesele de schimb și alte elemente necesare desfășurării în condiții corespunzătoare de ritmicitate a procesului de producție. În felul acesta, corelarea prevederilor planului pe diverse trepte organizatorice capătă o bază mult mai concretă, iar echilibrul balanțelor materiale poate deveni mult mai real, ceea ce înlesnește luarea unor decizii fundamentate de către adunările generale ale oamenilor muncii.

IN ACTIVITATEA DE INVESTIȚII, indicatorii principali vor deveni fondurile fixe și capacitățile ce se pun în funcțiune. În felul acesta, se urmărește mai îndeaproape asigurarea finalizării în termene cât mai scurte a noilor lucrări de investiții. Aceasta presupune asigurarea documentațiilor tehnice, prevăzute de lege, pentru executarea lucrărilor de investiții odată cu înscrierea în plan a acestora. În acest fel se asigură posibilitatea lansării din timp a comenzilor ferme și încheierii contractelor pentru livrarea de materiale și utilaje, astfel încît lucrările de execuție să se desfășoare ritmic, pe baza unei aprovizionări tehnico-materiale corespunzătoare, care să creeze, totodată, posibilități reale pentru sporirea susținută a productivității muncii pe șantiere și utilizarea rațională a forței de muncă.

Cunoașterea din timp a structurii concrete a planului de producție, cu desfacerea asigurată pe bază de comenzi ferme și contracte economice permite o analiză aprofundată și o încadrare corespunzătoare a

întreprinderii în sistemul indicatorilor, respectiv a normativelor de eficiență, prevăzuți în cadrul orientărilor primite și anume :

1. productivitatea muncii exprimată prin valoarea producției nete, precum și în expresie fizică prin consumul de timp de muncă pe unitatea de produs ;

2. cheltuielile la 1 000 lei producție marfă, totale și materiale ; costurile pe unitate de produs ;

3. gradul de folosire a capacităților medii anuale de producție ; indici de utilizare a fondului de timp maxim disponibil de lucru al mașinilor-unelte ;

4. indici de valorificare a materiilor prime și materialelor ; norme și normative de consum și de stocuri de materii prime, materiale, combustibil și energie ;

5. normative de calitate și de înnoire a producției cum sînt : ponderea producției corespunzătoare produselor care se realizează în mai multe calități, în producția valorică totală (în %) ; ponderea valorică a produselor de calitate superioară din producția care se realizează în mai multe calități (în %) ; produse învechite și de calitate slabă care se vor scoate din fabricație ; valoarea producției produselor noi și reproiectate din care pe bază de concepție proprie și reproducere ; ponderea producției produselor noi și reproiectate în valoarea producției marfă (în %) ; sarcini fizice de produse noi : pe bază de concepție proprie, pe bază de licențe (documentație din import și cooperare) ; produse reproiectate etc. ;

6. normative de personal ;

7. beneficiile și producția netă ce se obțin la 1 000 lei fonduri fixe ;

8. cursurile de revenire ale produselor în activitatea de comerț exterior ; aportul valutar al produselor la export.

UN INDICATOR NOU care se va introduce în planul întreprinderilor este **fondul total de timp de muncă al întreprinderii**, exprimat în ore-om, care urmează să fie utilizat pentru determinarea necesarului de forță de muncă și a productivității muncii. Acest indicator poate exprima fondul de timp maxim disponibil al personalului muncitor din întreprindere, ținînd seama de durata legală a săptămîinii de lucru în vigoare. Dacă nivelul acestui indicator se corectează cu absențele motivate (de boală, maternitate, studii, îndeplinirea unor sarcini obștești etc.) și cu timpul afectat concediilor legale de odihnă se poate obține fondul total de timp de muncă efectiv al întreprinderii. Indicatorul astfel determinat poate fi comparat pe de o parte cu fondul de timp de muncă efectiv necesar pentru realizarea producției fizice în perioada de plan și pe de altă parte cu fondul de retribuții tarifare al personalului muncitor, ținînd seama de structura acestuia.

Întrucît întreprinderea, în noile condiții, are posibilitatea să cunoască din timp structura producției fizice cu desfacerea asigurată și pe această bază să asigure pregătirea din timp a fabricației, se creează și premisele necesare pentru determinarea corectă a consumului de manoperă pe fiecare produs exprimat în ore-om efective. Un rol deosebit în această direcție revine elaborării judicioase a tehnologiilor, precum și fundamentării exigente a normelor de muncă, care trebuie să reflecte influența introducerii progresului tehnic în producție (extinderea mecanizării și automatizării, perfecționarea tehnologiilor, înnoirea producției etc.), creșterea continuă a calificării și îndemînării muncii și îmbunătățirea organizării producției și a muncii.

Pentru muncitorii direct productivi, care sînt retribuiți în acord, consumul de manoperă se determină pe baza normelor de muncă și a fișelor tehnologice, iar pentru muncitorii indirect productivi, maștri, personal tehnic, economic, de altă specialitate și administrativ, pe baza normelor de personal și de structură. Repartizarea consumului de manoperă al acestor categorii de personal pe fiecare produs se poate face cu ajutorul unor chei ținînd seama de ponderea acestora față de muncitorii direct productivi retribuiți în acord, iar acolo unde este posibil prin includerea directă a aceluia care lucrează efectiv la produsele respective sau prin evidențierea separată a consumului de timp de muncă al acestor categorii de personal. Evident, prin însumarea acestor consumuri de manoperă se ajunge la fondul total de timp de muncă normat al întreprinderii. Pentru compararea acestuia cu fondul total de timp de muncă efectiv al întreprinderii este necesar ca fondul de timp de muncă normat aferent muncitorilor direct productivi, retribuiți în acord, să fie corectat cu indicele care exprimă gradul de îndeplinire a normelor de muncă.

În felul acesta devine posibil, de asemenea, să se determine productivitatea muncii fizice exprimată prin consumul de manoperă în om-ore pe unitate de produs sau să se calculeze productivitatea muncii în unități natural-convenționale luîndu-se ca etalon conținutul de manoperă al unuia din produsele fabricate în întreprindere.

Astfel, pentru o întreprindere industrială putem utiliza următorul exemplu pentru determinarea fondului total de muncă și a productivității muncii :

Tabelul nr. 1

Nr. crt.	Denumire produs	U.M.	Cantități	Consum manoperă în ore-normă acordate		Coeficient de transformare în unități naturale convenționale	Volumul producției în unități naturale convenționale (col. 3 x 4)
				unitar	total (col. 3 x 4)		
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	Produsul A	to	28 000	100	2 800 000	1,0	28.000
2.	Produsul B	buc	3 000	190	5 700 000	1,9	5.700
3.	Produsul C	m.p.	30 000	22	660 000	0,22	6.600
4.	Soldul producției neterminate	mii lei	6 750	10	67 500	0,1	675
Total =				—	9 227 500	—	40 975

Dacă în perioada planificată pentru realizarea acestui volum de producție gradul mediu de îndeplinire a normelor de muncă pentru muncitorii direct productivi care lucrează în acord va fi de 109%, numărul total al orelor efective necesare pentru realizarea producției totale va fi :

$$9\ 227\ 500 : 1,09 = 8\ 465\ 600 \text{ ore-om}$$

Ținînd seama de aplicarea normelor de muncă, de personal și de structură pentru celelalte categorii de personal, fondul total de timp de muncă al întreprinderii se poate contura ca în tabelul nr. 2.

Acest fond de timp de muncă efectiv trebuie să fie comparat cu cel prevăzut în orientările primite pentru anul planificat, în vederea găsirii celor mai bune măsuri pentru folosirea rațională a forței de muncă și încadrarea în proporțiile avute în vedere

Tabelul nr. 2

Categoria de personal muncitor	fondul de timp de muncă efectiv anual	Timp de muncă efectiv anual al unei persoane în ore*)	Număr mediu anual (scriptic)
— Muncitori direct productivi, retribuiți în acord	8 465 600	2 240	3 779
— Muncitori indirect productivi, retribuiți în regi	1 975 040	2 240	2 221
— Maștri	271 200	2 260	120
— Personal tehnic, economic, de altă specialitate și administrativ (TESA)	1 507 500	2 250	970
TOTAL =	15 219 340	2 241	6 790

*) ține seama de concediile de odihnă legale și absențele motivate din diverse cauze (mărimi medii)

pentru dezvoltarea economiei. Cu ajutorul datelor obținute se poate determina și productivitatea muncii în unități natural-convenționale, astfel :

$$\frac{40\ 975 \text{ produse convenționale tip A}}{6\ 790 \text{ număr mediu total al personalului muncitor}} = 6,03 \text{ produse convenționale A pe un om al muncii/an}$$

sau mai exact se poate determina această productivitate a muncii fizice folosind exprimarea timpului de muncă efectiv lucrat exprimat în om-ore :

$$\frac{40\ 975}{15\ 219\ 340 \cdot 100} = 0,00269 \text{ produse convenționale A pe om-ore efectiv lucrate}$$

sau pentru ușurința calculului

$$\frac{40\ 975}{15\ 219\ 340 : 100} = 2,69 \text{ produse convenționale A la 1 000 om-ore efectiv lucrate}$$

Ținînd seama de reducerea treptată a duratei săptămînii de lucru, calculul productivității muncii orare în expresie fizică este mult mai adecvat în comparație cu calculul efectuat pe o perioadă.

Depășirea fondului total de timp de muncă planificat al întreprinderii ar trebui să corespundă cu obținerea unei cantități suplimentare de produse fizice, în care caz este justificată și eliberarea unei depășiri corespunzătoare a fondului de retribuții planificat. În cazul în care acest lucru nu se realizează înseamnă că productivitatea muncii nu a fost realizată și deci întreprinderea a înregistrat pierderi de timp de muncă, prin depășirea consumului de manoperă normat, menținerea inutilă a unui număr de personal muncitor nejustificat față de volumul producției sau efectuarea de ore suplimentare etc.

Realizarea de economii față de fondul de timp de muncă planificat al întreprinderii, în condițiile îndeplinirii planului producției fizice corespunde cu o creștere a productivității muncii, cu îmbunătățirea gradului de utilizare a timpului de muncă sau cu economii absolute realizate la numărul de personal muncitor planificat.

Îmbunătățirea indicatorilor economico-financiari va asigura comensurarea mai reală a aportului întreprinderilor la crearea venitului național, va contribui din plin la stimularea creșterii eficienței și va accentua laturile calitative ale întregii activități economice.

dr. I. BATI

BENEFICIUL, PÎRGHIE DE ÎNTĂRIRE A AUTOGESTIUNII ȘI DE CREȘTERE A COINTERESĂRII MATERIALE

PLENARA Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 22—23 martie 1978 a adoptat măsuri care vizează perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare și participarea la beneficii a oamenilor muncii. Elaborate pe baza hotărârilor Congresului al XI-lea și Conferinței Naționale din decembrie 1977, din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, aceste măsuri sînt menite să asigure stimularea creșterii eficienței economice, cointeresarea oamenilor muncii în valorificarea superioară a resurselor existente și obținerea de rezultate economice superioare.

În condițiile întăririi autogestiei economico-financiare în întreprinderi, lărgirii competențelor organelor colective de conducere în luarea deciziilor, creșterii rolului întreprinderilor și centralelor în planificarea propriei lor activități, elaborării în fiecare unitate economică a bugetului de venituri și cheltuieli, ca instrument de bază al conducerii activității financiare, în concordanță cu cerințele conducerii planificate unitare a economiei, **asigurarea unor beneficii tot mai mari devine un obiectiv important al colectivului de oameni ai muncii din fiecare unitate economică.** Această cerință este științific fundamentată de tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea la plenară, unde se arată că : „Pe baza principiului autogestiei economico-financiare, fiecare întreprindere și unitate economică va trebui să-și întocmească bugetul propriu de venituri și cheltuieli, pornind de la necesitatea asigurării, din activitatea proprie, atît a mijloacelor financiare necesare cît și a creșterii rentabilității, a beneficiului. Aceasta constituie o necesitate obiectivă pentru dezvoltarea societății și ridicarea bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor“.

Ca element principal al venitului net al societății, beneficiul obținut de către unitățile economice prin activitatea desfășurată, constituie o resursă de bază pentru formarea fondului național de dezvoltare economico-socială și a fondului de consum social.

Unitățile economice dețin de la societate mijloacele materiale și bănești necesare derulării proceselor de producție, aprovizionare și desfacere, stabilite în concordanță cu prevederile planului național unic de dezvoltare economico-socială. Gospodărirea cît mai efi-

cientă a acestor resurse de către colectivele de oameni ai muncii, în calitatea lor de proprietari, producători și beneficiari ai avuției naționale, constituie o necesitate organică, izvorîndă din conținutul economiei noastre socialiste.

Beneficiul și rentabilitatea constituie **indicatori calitativi**, care exprimă sintetic : rezultatele pozitive ale activității din fiecare unitate economică : modul de folosire a fondurilor ; îndeplinirea sarcinilor de producție, lucrări, prestări, desfacere ; creșterea productivității muncii ; reducerea cheltuielilor de producție și circulație ; eficiența economică. La nivelul întreprinderilor din orice ramură de activitate economică, beneficiul și rentabilitatea constituie criterii de bază pentru aprecierea eficienței economice.

Bugetul de venituri și cheltuieli, ce se va introduce în întreprinderi, va constitui un instrument important pentru dimensionarea cît mai judicioasă a beneficiului, pentru determinarea acestuia în corelație cu indicatorii economici, cu programele de activitate. Bugetul va reflecta încasările și cheltuielile efectuate de către fiecare unitate economică pentru realizarea obiectului activității sale. În bugetul de venituri și cheltuieli, beneficiul planificat se va înscrie ca diferență între încasările și cheltuielile perioadei de plan, calculate pe baza : prețurilor și tarifelor în vigoare ; a indicatorilor de plan privind producția marfă vîndută și încasată, executările de lucrări, prestările de servicii sau alte activități economice ; nivelul planificat al cheltuielilor de producție sau de circulație și al cheltuielilor care se suportă direct din rezultatele financiare.

Determinarea și urmărirea realizării beneficiului în fiecare unitate economică va fi puternic influențată de hotărîrea luată ca pe primul plan, în activitatea de planificare economico-financiară, să fie introdus, ca indicator de bază, valoarea producției nete. Ca valoare nou creată, în mod efectiv, de către o unitate economică, într-o anumită perioadă, valoarea producției nete conține ca element principal și beneficiul. Comensurarea rezultatelor obținute, de către fiecare întreprindere, prin valoarea producției nete realizate, inclusiv a beneficiului, ca element component al acesteia, va avea drept efect stabilirea mai exactă a contribuției fiecărei unități la propria

dezvoltare, la dezvoltarea generală a societății și la creșterea bunăstării materiale a întregului popor. Creșterea valorii producției nete prin reducerea continuă a cheltuielilor materiale și creșterea productivității muncii, precum și reducerea celorlalte cheltuieli va conduce la sporirea venitului net, a beneficiului.

Adoptarea, începând din semestrul II al acestui an, a valorii producției nete, ca bază a activității fiecărei unități și reflectarea acesteia în bugetele de venituri și cheltuieli, prin elementele sale componente, va conduce nemijlocit la sporirea rolului beneficiului și a rentabilității în conducerea activității economico-financiare la fiecare unitate economică.

Prin aplicarea măsurilor recent aprobate, funcția economică a beneficiului pentru întărirea autogestiei economico-financiare a unităților economice dobândește noi valențe.

Astfel, hotărârile adoptate cu privire la sporirea răspunderii unităților economice în întocmirea planurilor proprii de dezvoltare economico-socială, creșterea rolului contractelor economice la elaborarea planului fiecărei unități, îmbunătățirea aprovizionării tehnico-materiale, introducerea bugetelor de venituri și cheltuieli, asigură condiții pentru întărirea autogestiei economico-financiare.

Acoperirea cheltuielilor de producție sau de circulație ale fiecărei întreprinderi din venituri proprii și obținerea unui beneficiu, care să asigure mijloacele financiare necesare pentru finanțarea propriei dezvoltări, precum și participarea la dezvoltarea generală a societății cu o anumită cotă din beneficii, constituie cerințe esențiale ale autogestiei financiare. Rolul de pîrghie a beneficiului în întărirea autogestiei economico-financiare a întreprinderilor se realizează, în final, prin modul de determinare, repartizare și utilizare a acestuia. Evident, nivelul beneficiului pe produs, pe o anumită prestare de serviciu sau lucrare de construcții-montaj se stabilește odată cu aprobarea prețurilor de producție, a tarifelor sau a prețurilor de deviz. La nivelul fiecărei întreprinderi, beneficiul planificat se determină ca diferență între veniturile și cheltuielile planificate. Prin utilizarea cât mai eficientă a capacităților de producție, prin sporirea producției cu desfacere asigurată și prin reducerea cheltuielilor pe unitate de produs, fiecare întreprindere trebuie să obțină venituri, din care să acopere cheltuielile curente și să prevadă, prin bugetul de venituri și cheltuieli, obținerea unui beneficiu cât mai mare.

Pentru acoperirea din veniturile obținute și a cheltuielilor de dezvoltare ale întreprinderii, cum sînt cele privind investițiile prevăzute în planul național unic de dezvoltare economico-socială și cele privind asigurarea mijloacelor circulante, stabilite pe bază de normative, în raport cu creșterea planificată a nevoilor de finanțare, în cadrul măsurilor de perfecționare a conducerii și planificării economico-financiare se prevede ca întreprinderile să-și constituie, din beneficiile realizate, fonduri proprii de dezvoltare economică. În acest fel, prin modul de repartizare a beneficiilor realizate în cadrul planului, precum și a celor obținute peste plan se asigură întreprinderilor resurse din beneficiile proprii pentru cheltuielile necesare propriei dezvoltări, pentru autofinanțare.

Controlul utilizării de către întreprinderi, în mod cât mai eficient, a fondurilor proprii constituite din beneficii este efectuat de către organele colective de conducere ale acestora, de către băncile finanțatoare, pe baza prevederilor din plan și bugetul de venituri și

cheltuieli, a documentației tehnico-economice în cazul investițiilor și a încadrării în nivelul aprobat al stocurilor de valori materiale, a accelerării vitezei de rotație, în cazul mijloacelor circulante.

Completarea resurselor din fonduri proprii, în cazul că nevoile de resurse financiare prevăzute în plan sînt mai mari decît fondurile constituite, prin credite bancare, rambursabile din fondurile proprii ale perioadelor următoare, reprezintă, de asemenea, un element de întărire a autogestiei economico-financiare a întreprinderii și de sporire a controlului asupra eficienței.

Prin măsurile adoptate cu privire la constituirea și folosirea fondului de participare a oamenilor muncii la beneficii, constituirea și folosirea fondului pentru construcții de locuințe și alte investiții cu caracter social, constituirea și folosirea fondului pentru acțiuni sociale, se determină sporirea răspunderii colectivelor de oameni ai muncii pentru conducerea directă și efectivă a fiecărei unități economice, pentru gospodărirea judicioasă și eficientă a fondurilor, pentru creșterea productivității muncii.

Alături de retribuția individuală, stabilită după cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii și de retribuția socială, fondul de participare a oamenilor muncii la beneficii constituie una din căile creșterii fondului de consum, a nivelului de trai. Constituirea fondului din o cotă din beneficiul realizat în cadrul prevederilor de plan și din cote între 8—25 la sută din beneficiile peste plan, în funcție de căile de obținere a acestora; acordarea integrală a fondului cu condiția îndeplinirii producției nete planificate și a producției fizice contractate; repartizarea fondului de către adunarea generală a oamenilor muncii, în raport cu contribuția adusă la dezvoltarea unității, cu vechimea în unitate, reprezintă elemente de natură să cointerezeze direct personalul muncitor în realizarea de beneficii cât mai mari, în creșterea eficienței activității economice.

Menit să asigure atragerea și permanentizarea personalului muncitor la întreprinderi, să asigure condiții cât mai bune pentru oamenii muncii și familiile lor, fondul pentru construcții de locuințe și alte investiții cu caracter social se constituie din beneficiile proprii, din amortizările aferente locuințelor și celorlalte bunuri cu caracter social, din veniturile realizate de unele unități social-culturale.

Sursa principală de constituire a fondului pentru acțiuni sociale la dispoziția întreprinderii o constituie, de asemenea, beneficiile întreprinderii. Destinat să creeze condiții ca unitățile economice să aibă un rol sporit în soluționarea unor probleme sociale legate de cerințele oamenilor muncii, fondul pentru acțiuni sociale se utilizează pentru: acordarea biletelor de tratament balnear și odihnă; cheltuieli de regie și hrană pentru creșe și grădinițe; cheltuieli de regie și alte cheltuieli pentru cantinele-restaurant; cheltuieli pentru întreținere și reparații și alte cheltuieli la căminele muncitorești pentru tineret; cheltuieli pentru întreținerea și funcționarea dispensarelor; alte cheltuieli.

Stabilirea unei noi repartizări a beneficiului și îndeosebi a destinațiilor privind: participarea oamenilor muncii la beneficii, construcțiile de locuințe și alte investiții cu caracter social, unele cheltuieli privind acțiuni sociale va conduce la creșterea gradului de cointeresare a personalului muncitor în realizarea și depășirea beneficiilor, pe baza îndeplinirii și depășirii sarcinilor de plan, a creșterii eficienței economice.

Gheorghe BOULESCU
director în
Ministerul Finantelor

Conferința pe țară a președinților consiliilor populare

OBIECTIVE DE MARE ÎNSEMNĂTATE PENTRU DEZVOLTAREA ECONOMICĂ-SOCIALĂ ÎN PROFIL TERITORIAL

PRIMA CONFERINȚA PE ȚARĂ a președinților consiliilor populare — expresie a adâncirii democrației noastre socialiste, a participării active, nemijlocite a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, la conducerea economiei, a vieții sociale, a întregii societăți — ilustrează în mod elocvent rolul însemnat al organelor locale ale puterii de stat în desfășurarea politicii partidului, în întreaga operă de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Consiliile populare, ca organe reprezentative ale puterii de stat pe plan local, reunesc într-o vastă activitate mii de deputați — muncitori, țărani, intelectuali, — oameni ai muncii de toate naționalitățile, reprezentanți autentici ai poporului, ai intereselor sale majore. Ele sînt chemate să organizeze și să asigure aplicarea și respectarea întocmai a legilor de către toate organele și organizațiile de stat și obștești, de către toți cetățenii în unitățile administrativ-teritoriale în care au fost alese.

Disponind de o largă autonomie în cadrul centralismului democratic, consiliile populare conduc și răspund de întreaga activitate locală de stat, asigură dezvoltarea complexă și multilaterală economică, social-culturală și edilitar-gospodărească a unităților administrativ-teritoriale în care sînt alese, apărarea proprietății socialiste, ocrotirea drepturilor cetățenilor, legalitatea socialistă și menținerea ordinii publice, aducîndu-și astfel un aport tot mai însemnat la desfășurarea politicii generale a partidului și statului nostru.

A sporit rolul orașului și al comunei ca unități de bază ale organizării administrativ-teritoriale. În prezent, nu există nici un domeniu al vieții locale în care să nu fie

angajate în mod nemijlocit consiliile populare.

O expresie a preocupării constante a conducerii partidului pentru adîncirea democratismului și ridicarea continuă a aportului deputaților, reprezentanții maselor populare la conducerea vieții sociale, a constituit-o instituționalizarea Congresului consiliilor populare, a conferințelor pe țară și pe județe și a Camerei legislative a consiliilor populare, asigurîndu-se astfel cadrul organizatoric adecvat pentru realizarea unui larg schimb de experiență și pentru dezbaterile problemelor majore ale activității organelor locale ale puterii de stat.

Ca urmare a măsurilor adoptate de partid în ultimii ani, din inițiativa secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, consiliile populare, avînd la dispoziție toate pîrghiile necesare, și-au îmbunătățit permanent activitatea, au acționat într-un spirit de înaltă responsabilitate pentru realizarea importantelor sarcini ce le revin în conducerea întregii activități pe plan local, au soluționat mai competent și mai operativ problemele legate de condițiile de muncă și de viață ale cetățenilor.

Bogata problematică economico-socială aflată în atenția consiliilor populare este dominată de marea imperativ formulat de Conferința Națională a partidului din decembrie 1977 — transformarea cantității într-o calitate nouă, superioară. Prin dezvoltarea susținută a forțelor de producție pe întreg cuprinsul țării, a sporit substanțial — și se dezvoltă în continuare — potențialul economic al județelor, a fost accelerat ritmul de creștere economico-socială al celor rămase în urmă. Aceasta este o expresie grăitoare a justeței și realismului politicii partidului de dezvoltare economică în ritm susținut a tuturor zonelor și localită-

ților țării, asigurîndu-se astfel baza materială necesară pentru realizarea în fapt a egalității depline în drepturi a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate.

CONFERINȚA a dezbătut modul în care organele locale de stat își îndeplinesc sarcinile și atribuțiile ce le revin din hotărârile de partid și legile statului pentru realizarea planului de dezvoltare economico-socială în profil teritorial. Dezbaterile au prilejuit un larg schimb de experiență, au condus la adoptarea de noi măsuri menite să contribuie la perfecționarea activității consiliilor populare în acest domeniu.

Una din preocupările permanente ale consiliilor populare este dezvoltarea planificată a unităților administrativ-teritoriale, în care scop adoptă și răspund de realizarea planurilor anuale și de perspectivă în profil teritorial, pe baza sarcinilor ce decurg din planul național unic. Potrivit atribuțiilor stabilite de lege, organele locale ale puterii și ale administrației de stat organizează și controlează activitatea de dezvoltare economico-socială planificată din unitățile administrativ-teritoriale prin urmărirea folosirii intensive a capacităților de producție, angrenarea forței de muncă și justa repartizare a acesteia, organizarea științifică a producției și a muncii, în vederea îndeplinirii integrale a sarcinilor de plan de către toate unitățile economice, indiferent de subordonarea lor. În scopul asigurării mijloacelor financiare necesare îndeplinirii obiectivelor economice și sociale ce se realizează în fiecare județ, municipiu, oraș și comună, consiliile populare adoptă bugetul local și aprobă conținutul de încheiere a exercițiului bugetar.

Pentru asigurarea unor condiții tot mai bune de viață și de muncă pentru populație, consiliile populare desfășoară o bogată activitate de realizare a amplului **program de construcții de locuințe și social-culturale**, dotarea edilitar-gospodărească a localităților, extinderea și diversificarea rețelei prestatoare de servicii etc. În primii doi ani ai cincinalului au fost date în folosință circa 260 000 apartamente, urmînd ca pînă în 1980 numărul lor să depășească cifra de 1 milion. Consiliile populare vor trebui să ia măsuri mai hotărîte, astfel ca, folosind toate mijloacele de care dispun, să realizeze integral planul de construcții de locuințe — acțiune prioritară în întreaga lor activitate.

Sînt în curs de realizare 200 000 locuri în creșe și grădinițe, peste 30 000 paturi în spitale, circa 9 000 săli de clasă, precum și alte numeroase construcții social-culturale. Totodată, se realizează 35 000 km artere și rețele de apă, 550 km aducțiuni, inclusiv rezervoare de apă cu un volum de 320 mc, stații de pompare și tratare a apei pentru 1,86 milioane mc/zi. Crește numărul străzilor modernizate și suprafața spațiilor verzi, se dezvoltă baza materială a transportului în comun. Planul de producție-prestații a fost depășit, în perioada 1976—1977, cu circa 1,1 miliarde lei, iar în anul 1977 capacitatea de transport în comun a crescut cu peste 1 700 vehicule de mare capacitate, ceea ce a permis sporirea capacității pe traseele existente și deschiderea de noi trasee. Consiliile populare asigură, de asemenea, prin unitățile în subordine, administrarea, întreținerea și repararea fondului locativ de stat, care totalizează cca. 1,3 milioane locuințe, precum și baza materială necesară învățămîntului, ocrotirii sănătății, culturii, odihnei, turismului și sportului.

TRANSPUNÎND ÎN VIAȚA hotărîrile Congresului al XI-lea al P.C.R., consiliile populare s-au integrat și mai organic în conducerea activității de **sistemare a localităților urbane și rurale**, care se desfășoară pe întreg teritoriul țării. Această acțiune de mare amploare urmărește realizarea indicațiilor conducerii partidului, ale secretarului său general, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, și a prevederilor Legii sistematizării, cu privire la restrîngerea perimetrelor construibile ale localităților,

folosirea intensivă a terenurilor din cuprinsul acestora prin creșterea densității construcțiilor, mai buna amplasare a unităților economice, utilizarea în comun a lucrărilor tehnico-edilitare, dimensionarea rațională a rețelei de străzi, drumuri de acces etc. În actualul cincinal se realizează obiectivele primei etape a Programului național de sistematizare a teritoriului și a localităților urbane și rurale, urmărindu-se dezvoltarea în perspectivă a profilului economico-social al fiecărei zone și localități. Schițele de sistematizare prevăd — și organele locale contribuie efectiv — la realizarea unor centre civice reprezentative. Astfel, **un număr de 129 localități rurale vor trece în categoria orașelor agricole sau agro-industriale**. În același timp, s-a trecut la organizarea a 179 zone și platforme industriale și reducerea cu aproape 400 mii ha a perimetrelor construibile ale localităților. În vederea aplicării în practică a prevederilor Legii sistematizării privind construcțiile de locuințe la sate, **s-au elaborat 800 proiecte-tip cu caracter specific diferitelor zone ale țării**, inspirate din tradițiile locale, pentru a fi puse, în mod gratuit, la dispoziția cetățenilor care doresc să-și construiască locuințe. O atenție deosebită se acordă protecției mediului înconjurător, monumentelor istorice și de artă, creării de zone de odihnă și de agrement. Asigurarea aplicării normelor de sistematizare și disciplină în construcții trebuie să stea în permanență în atenția organelor locale.

Preocupîndu-se constant de îmbunătățirea stilului și metodelor de muncă consiliile populare, președinții acestora, comitetele și birourile executive, vor acționa, în continuare cu și mai multă hotărîre pentru traducerea în viață a hotărîrilor adoptate la Conferință, soluționarea operativă, eficientă, a multiplelor probleme ce se ridică în unitățile administrativ-teritoriale, astfel încît toți deputații să participe activ și efectiv la adoptarea și aplicarea hotărîrilor. Se va manifesta, totodată, mai multă răspundere în pregătirea și organizarea sesiunilor, receptivitate maximă față de propunerile și observațiile cetățenilor, înfăptuirea operativă a măsurilor stabilite împreună cu aceștia. De o deosebită importanță pentru conducerea competentă și eficientă a treburilor de stat și obștești pe plan local este respectarea cu riguro-

zitate și consecvență a principiului muncii și conducerii colective. Pe acest tărîm un rol deosebit îl au sesiunile consiliilor populare și activitatea organelor lor executive, care trebuie să devină, în măsură mai mare, forumuri de analiză și decizie cu privire la dezvoltarea, sub toate aspectele, a localităților, să creeze condițiile necesare participării efective a tuturor factorilor atît la dezbaterile problemelor și adoptarea hotărîrilor, cît și la realizarea în practică a măsurilor stabilite. Pentru aceasta se impune ca deputații și ceilalți factori de răspundere să cunoască din timp problemele ce se analizează, măsurile preconizate a se adopta, să se consulte sistematic cu alegătorii, cu cetățenii, să fie receptivi la propunerile și sugestiile acestora.

FĂCÎND bilanțul realizărilor remarcabile obținute, ale eforturilor depuse de consiliile populare, de toți oamenii muncii pentru înfăptuirea mobilizatoarelor hotărîri ale Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului, Conferința președinților consiliilor populare a trasat direcțiile principale de acțiune pentru viitor, a evidențiat obiectivele prioritare spre care vor trebui să-și îndrepte eforturile organele locale de stat, deputații, toți cetățenii, pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor din acest an și pe întregul cincinal, pentru dezvoltarea economico-socială armonioasă a tuturor județelor, a fiecărei așezări urbane și rurale.

Ideile și orientările de excepțională însemnătate teoretică și practică desprinse din documentele partidului, din cuvîntările secretarului general al partidului, impulsionează spiritul de exigență și responsabilitate civică față de modul în care consiliile populare își îndeplinesc sarcinile. Nu încapă îndoială că toți deputații, toți oamenii muncii de la orașe și sate vor munci cu abnegație pentru înfăptuirea neabătută a prevederilor cincinalului și a programului suplimentar de dezvoltare economico-socială și edilitară a județelor, a tuturor localităților patriei.

Romeo DRAGOMIRESCU
vicepreședinte al Comitetului
pentru problemele consiliilor
populare

CREAȚIA TEHNICĂ DE MASĂ, GENERATOR DE FORȚĂ AL ÎNNOIRILOR

CERINȚĂ DE FOND a cincinalului revoluției științifice și tehnice, introducerea noului autentic și eficient în întreaga economie națională se realizează într-o măsură însemnată prin rezultatele valoroase obținute de creația tehnică de masă. Organic integrată ca eforturi și obiective cu cercetarea științifică din institutele de specialitate, creația tehnică de masă contribuie la afirmarea pe scară largă a spiritului novator al oamenilor muncii, valorifică la un înalt nivel inteligența tehnică autohtonă, aduce o contribuție esențială în procesul creșterii economice accelerate prin forțe proprii.

În acest proces, industria construcțiilor de mașini, ca ramură prin excelență promotoare de progres tehnic în întreaga economie națională, se înscrie cu o contribuție însemnată. În cincinalul 1976—1980 aportul acestei ramuri la realizarea programului de investiții și dotare cu utilaje tehnologice pentru metalurgie, chimie, construcții, transport maritim etc. va crește pînă la 90%.

Și nu este vorba desigur, de orice fel de utilaje, ci de produse noi, complexe, automatizate, care încorporează un grad înalt de inteligență tehnică. Astfel, dacă în anul 1976 ponderea produselor noi și reproiectate în producția marfă a ramurii a fost de 19% (față de 15,6% planificat), pentru 1977 s-a realizat circa 30% (față de 28,2%), urmînd ca în 1978 această pondere să ajungă la 44,1%. La realizarea acestor obiective, creația tehnică de masă este chemată să aducă o contribuție hotărîtoare, să realizeze tehnologii, mașini, utilaje, instalații și agregate care să se remarce prin calitate, performanțe tehnice ridicate, competitivitate înaltă, și care să permită, totodată, valorificarea superioară a resurselor, reducerea consumurilor specifice de metal, combustibil și energie, diminuarea sensibilă a cheltuielilor de producție.

Noul elaborat în proporție de masă, un proces dinamic, eficient

DUPĂ CUM SE ȘTIE, desfășurarea în 1977 a etapei a I-a a Festivalului național „Cîntarea României”, precum și a etapei a II-a din acest an, a statuat creația tehnică originală ca o mișcare de proporții la scara întregii noastre națiuni, generatoare de înnoiri în gîndire și acțiune, în produse și tehnologii. Cei peste 583 000 de oameni ai muncii din unitățile industriei constructoare de mașini care au participat în anul trecut la această mișcare de masă au contribuit efectiv la realizarea a 1940 de produse noi sau îmbunătățite și la introducerea lor în fabricație.

Într-o strînsă colaborare, cercetătorii din institutele specializate, împreună cu inovatorii și inventatorii din toate unitățile ramurii au contribuit la realizarea unor produse complexe, cu competitivitate ridicată: noi tipuri de echipamente energetice, mașini și utilaje pentru industria minieră, metalurgică și chimică, petrolierul de 150 000 tdw, motoare navale cu caracteristici superioare, escavatoare hidraulice pe pneuri și șenile, mașini-unelte cu comandă numerică, televizoare cu circuite integrate, calculatoare electronice cu capacitate medie, familii de produse sau sisteme de mașini ca platforme de foraj marin, sisteme de autovehicule industriale, sisteme de mașini agricole pentru terenuri în pantă, echipamente radiotelefonice de veghe și alarmă și altele.

Muncitorii, inginerii și tehnicienii din întreprinderi, cercetătorii și proiectanții din institute au creat și îmbogățit continuu un valoros fond de idei și soluții tehnice, noi, originale, care au contribuit direct la elaborarea și extinderea unor tehnologii specifice, de mare eficacitate: procedee moderne de preparare continuă a amestecurilor de formare, formarea fără rame în flux continuu pe linii automatizate, turnarea sub presiune joasă a aliajelor neferoase, suda-

rea cu fascicole de electroni și altele.

În total, în întreg anul trecut au fost realizate, în întreprinderile constructoare de mașini, prin activitatea de creație tehnico-științifică de masă, peste 1 000 de modele noi și prototipuri experimentale dintre care au fost omologate 593 de produse și 120 de noi procedee tehnologice. Realizările respective sînt rodul unui activ schimb de experiență, al unei largi colaborări între diferite colective de oameni ai muncii, obținute cu sprijinul activ al organizațiilor sindicale, prin intermediul expozițiilor cu produse și tehnologii noi (un succes deosebit l-a constituit expoziția realizărilor pe ramură organizată anul trecut la Întreprinderea de tractoare din Brașov), prin organizarea în județe a unor lectorate tehnice, consfătuiri, simpozioane, conferințe, dezbateri, prin intensificarea popularizării cărții științifice și tehnice etc.

Noul elaborat în proporții de masă s-a soldat cu rezultate economice deosebit de valoroase: sporul de producție obținut în acest mod pe întreaga ramură s-a ridicat la 3,2 miliarde lei, au fost diminuate cheltuielile de producție cu 1,6 miliarde lei (în special pe seama reducerii consumului de metal cu 24 mii tone, de energie electrică cu 3,1 milioane Mwh, de combustibil cu 6 milioane tcc), s-a obținut un spor de beneficiu de 860 milioane lei, s-a înregistrat o reducere a importurilor cu 948 milioane lei-valută și o creștere a exporturilor cu 632 milioane lei-valută.

Exigențe sporite față de activitatea inventatorilor și inovatorilor

ÎN CADRUL VARIATELOR forme și domenii de manifestare a creației tehnice de masă, invențiile și inovațiile joacă un rol esențial, de primă însemnătate. În fiecare an al cincinalului revoluției științifice și tehnice, în fața mișcării inventatorilor și a inovatorilor stau exigențe din cele mai ridicate, față de care, în 1977, se

poate afirma că muncitorii, tehnicienii și inginerii din întreprinderile industriei construcțiilor de mașini au obținut rezultate bune.

Bucurându-se de participarea largă a maselor de oameni ai muncii din toate unitățile ramurii, organizate în numeroase cercuri ale inovatorilor și inventatorilor, cu sprijinul direct al organizațiilor sindicale din toate întreprinderile, creația tehnică de masă s-a materializat în existența, la sfârșitul anului trecut, în cadrul construcției de mașini, a unui număr de 2277 de invenții. Volumul total al economiilor postcalculate obținute prin invențiile aplicate în anul trecut s-a ridicat la circa 285 000 mii lei, în timp ce volumul total al cheltuielilor efectuate de întreprinderi pentru realizarea și aplicarea respectivelor invenții s-a ridicat la circa 5 000 mii lei. Din valorificarea invențiilor românești în străinătate s-a obținut un volum total de încasări de peste 55 000 mii lei valută. Au fost înregistrate în anul trecut un număr de peste 1 500 de inovații, iar volumul total al economiilor postcalculate obținute pe seama inovațiilor aplicate în 1977 s-a ridicat la circa 200 000 mii lei.

Este necesar de subliniat faptul că nivelul acestor indicatori marcează, față de anul 1976, o dinamică ascendentă: a crescut numărul de invenții aplicate cu 11%, iar economiile postcalculate din invenții și inovații cu peste 10%. La rîndul său, numărul de propuneri de inovații înregistrate și al inovațiilor aplicate a crescut cu 30% și respectiv 12%. Se poate remarca, de asemenea, o creștere a preocupărilor pentru activitatea de identificare și protecție a soluțiilor tehnice originale, materializată și în numărul în creștere de cereri de brevete depuse la Oficiul de stat pentru invenții și mărci.

Desigur, la obținerea acestor realizări aportul întreprinderilor și al centralelor industriale a fost diferit. Cele mai bune rezultate s-au obținut, în anul trecut, în cadrul Centralei industriale de utilaj tehnologic, chimic, petrolier și minier (277 invenții existente la sfârșitul perioadei analizate, un volum total de economii postcalculate prin invenții aplicate de 37 675 mii lei, un volum al cheltu-

ielilor pentru invenții de 68 mii lei, 108 inovații aplicate etc.) la Centrala industrială de tractoare și mașini agricole (256 invenții existente la sfârșitul perioadei analizate, economii postcalculate din investiții. 30 919 mii lei, 95 de invenții înregistrate, 11 939 mii lei economii postcalculate din inovații aplicate anul trecut) și la Centrala industrială de autocamioane și turisme ș.a.

Rezultate deosebite în dezvoltarea creației tehnice de masă s-au obținut la Întreprinderea de tractoare din Brașov, ceea ce a făcut ca cele 27 de tipuri de tractoare care sînt realizate în 300 de variante să fie cunoscute în 85 de țări de pe glob, bucurîndu-se de o bună apreciere pentru performanțele tehnice ridicate, pentru calitatea înaltă la care inovatorii din întreprindere au adus o contribuție de seamă la orientarea valoroasei lor inițiative „tehnologii de vîrf în fiecare loc de muncă” spre probleme de fiabilitate și mentenanță a produselor. De o bună apreciere în competiția internațională se bucură și instalațiile de foraj și alte agregate aferente săpării sondelor, unele din ele capabile să foreze pînă la 10 000 de metri adîncime, la realizarea cărora au adus a valoroasă contribuție tehnică originală oamenii muncii de la întreprinderea de utilaj petrolier „1 Mai” din Ploiești. În această întreprindere, creația tehnică de masă se manifestă cu o deosebită eficiență și în dezvoltarea acțiunii de autodotare, prin realizarea celor dintîi strunguri paralele cu diametre mari, avînd caracteristici care permit adaptarea celor mai moderne dispozitive și secole de strunjit.

Efectele economice ale participării de masă la innoirea în produse și tehnologii nu s-au lăsat așteptate: realizarea strungului de copiat cu diametrul 400 mm destinat prelucrării osiilor pentru vagoane de cale ferată realizat la Întreprinderea de strunguri din Arad după proiecte elaborate în întregime de colectivul din aceas-

Gheorghe VIRTEJIANU
vicepreședinte al Comitetului
Uniunii sindicatelor
din metalurgie
și construcții de mașini

(Continuare în pag. 32)

In pregătirea „Săptămîinii științei și tehnicii românești”

IN ULTIMA PERIOADĂ, în întreaga țară au avut loc manifestări științifice și tehnice în cadrul celei de-a doua ediții a Festivalului național „Cintarea României”. Ele au oferit, în pragul „Săptămîinii științei și tehnicii românești” — care se va desfășura în perioada 3-7 aprilie — o imagine cuprinzătoare a participării de masă la afirmarea revoluției tehnico-științifice în diferitele domenii de activitate și în primul rînd în producția de bunuri materiale.

● Sub egida Consiliului județean de educație politică și cultură socialistă, a Comisiei județene a inginerilor și tehnicienilor și a Consiliului de coordonare și valorificare a cercetării științifice, la Iași a avut loc, în zilele de 25-26 martie, un program de manifestări prilejuite de încheierea primei ediții a acțiunii de antrenare a maselor la activitatea de creație științifică și tehnică. Specialiștii din unități industriale, agricole și de construcții, din învățămîntul superior, din cercetare și informatică au prezentat — în ședințele plenary și pe secții ale unei sesiuni tehnico-științifice — peste 140 de referate, dintre care majoritatea au avut ca temă realizări în innoirea și modernizarea produselor, perfecționarea tehnologiilor, a organizării conducerii, producției și a muncii, valorificarea deșeurilor, a resurselor energetice secundare și a resurselor locale. Au fost organizate, de asemenea, două expoziții cu realizări din domeniul creației științifice și tehnice.

Un simpozion și o expoziție cu aceeași temă au avut loc la 24 martie, în orașul Pașcani, în organizarea Consiliului orașenesc de educație politică și cultură socialistă.

● Consiliul Național al Inginerilor și Tehnicienilor — secția Organizare și conducerea științifică a producției, împreună cu Institutul de proiectări tehnologice pentru industria ușoară, au organizat în București o masă rotundă cu tema „Proiectarea sistemelor de conducere și organizare a noilor unități economice”. Comunicările prezentate de specialiștii din I.P.I.U. și alte institute de proiectare, din învățămîntul superior ș.a., dezbaterile purtate au prilejuit relevarea unor concepte, tehnici și metode și realizarea unui schimb de experiență privind creșterea contribuției proiectării la rezolvarea pe baze științifice a problemelor privind organizarea conducerii, a producției și a muncii în întreprinderile industriale, în vederea valorificării superioare a resurselor existente și obținerii de rezultate economice superioare, în condițiile perfecționării mecanismului economico-financiar potrivit măsurilor adaptate de recenta Plenară a C.C. al P.C.R.

Campania agricolă de primăvară

ETAPĂ HOTĂRÎTOARE PENTRU ÎNTREAGA PRODUȚIE AGRICOLĂ A ANULUI 1978

- Canalizarea tuturor eforturilor pentru obținerea unor producții superioare celor din anii precedenți
- Cultura porumbului — în centrul atenției actualei campanii agricole
- Mobilizare exemplară a tuturor forțelor satelor pentru folosirea din plin a fiecărei ore bune de lucru

LA CONSFAȚUIREA de lucru consacrată problemelor agriculturii, de la începutul lunii trecute, tovarășul Nicolae Ceaușescu, făcînd o analiză critică a unor neajunsuri manifestate în agricultura noastră în anul 1977, a schițat concomi-

tent o serie de direcții de acțiune și soluții pentru anul în curs, capabile să asigure saltul calitativ necesar în întreaga activitate de producție și economico-financiară din această ramură de bază a economiei noastre naționale.

Adînc convinși de justetea concluziilor și sarcinilor trasate de secretarul general, conștienți de importanța hotărîtoare a acestui an în îndeplinirea prevederilor planului cincinal, întreaga masă a celor ce slujesc agricultura românească și-au mobilizat energia și competența în pregătirea unei **campanii agricole model** pentru această primăvară, ca un prim pas, fundamental, pentru asigurarea unor rezultate superioare în acest an agricol. Astfel, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Uniunea Națională a Cooperativei Agricole de Producție, împreună cu organele agricole județene și comunale, au luat toate măsurile pentru asigurarea integrală a bazei tehnico-materiale necesare și punerea ei în stare de funcționare, antrenarea forței de muncă necesare, instruirea cadrelor de conducere, a specialiștilor și mecanizatorilor din unitățile agricole de producție, pentru ca toate lucrările din campania agricolă de primăvară să fie executate la un nivel calitativ superior și în cadrul perioadelor optime.

După cum este știut, în acest an ne-am propus realizarea unei producții de cereale de cel puțin 22—23 milioane de tone (din care 14 milioane tone de porumb boabe), concomitent cu sporirea producțiilor și la plante tehnice, legume, fructe și struguri. Pentru realizarea acestor importante obiective trebuie urmărit ca, încă de la în-sămînțare, să se asigure în toate unitățile agricole **suprafețele planificate pentru fiecare cultură**, precum și **condițiile materiale ne-**

cesare obținerii producțiilor medii planificate. În acest context, **folosirea cit mai judicioasă a fondului funciar**, constituie o preocupare primordială la nivelul fiecărui județ și comune, fiind necesar ca în fiecare unitate agricolă să se folosească toate suprafețele apte pentru a fi cultivate, pînă la ultimul metru pătrat de pămînt.

De asemenea, este necesar să se întreprindă toate măsurile de **creștere a capacității productive a pămîntului**, în special prin executarea lucrărilor agroameliorative și de irigații stabilite pe fiecare zonă.

ÎN CEEA CE PRIVEȘTE pregătirea și executarea propriu-zisă a lucrărilor din actuala campanie agricolă, putem spune că s-au luat măsurile de asigurare a bazei tehnico-materiale necesare, ținînd seama că lucrările trebuie să se desfășoare într-un timp scurt și de cea mai bună calitate. Au fost asigurate, pentru toate sectoarele agriculturii, **semințele necesare**, atît cantitativ, cît și în structura de soiuri prevăzută în tehnologii, introducînd în cultură noi soiuri și hibrizi, cu potențial productiv ridicat.

Pentru **sectorul legumicol** au fost asigurate în totalitate semințele atît unităților agricole socialiste, cît și gospodăriilor populației. S-au pregătit integral spațiile necesare producerii răsadurilor de legume și s-au luat măsuri pentru asigurarea unor rezerve de răsaduri de pînă la 50 la sută față de plan, pentru înlocuirea eventualelor goluri ce pot fi provocate de calamități sau alte condiții nefavorabile. Conform recomandărilor, întreaga suprafață cultivată cu legume s-a amplasat numai pe terenuri irigate, nivelate și fertilizate corespunzător.

În pomicultură și viticultură, acțiunile întreprinse au în vedere creșterea cantitativă și calitativă a producției, pe seama redresării plantațiilor existente, a lucrărilor de modernizare și prin asigurarea unui material săditor de bună calitate și din soiuri valoroase.

Conform programului de fertilizare stabilit, la repartizarea pe județe și unități a **îngrășămintelor chimice** prevăzute prin plan s-a respectat raportul optim între elementele fertilizante. Pe măsura primirii lor, este necesar ca fiecare specialist să stabilească, diferențiat, cantitățile pe fiecare parcelă, în funcție de cultură, nivelul de producție, starea de fertilitate a solului și de aprovizionare a acestuia cu apă, numai astfel putîndu-se obține efectul economic maxim. De asemenea, în această campanie se are în vedere o mai intensă folosire a **îngrășămintelor naturale**, ceea ce impune urgentarea transportului și administrării cantităților de îngrășămintă organice existente în fiecare unitate.

O altă sarcină importantă constă în executarea programului de amendare pe solurile acide, prin administrarea corectă a cantităților de amendamente prevăzute, ce pot contribui substanțial la creșterea producțiilor.

În scopul realizării unor culturi curate de buruieni și pentru reducerea necesarului de muncă manuală la lucrările de prașit, în acest an unitățile agricole beneficiază de **cantități sporite de erbicide**, care trebuie folosite cu mult discernămint, pentru a se realiza maximum de eficiență.

DATORITĂ FAPTULUI că toate lucrările care se execută în campania agricolă de primăvară se realizează cu mijloace mecanice, **aportul mecanizatorilor este hotărîtor** în ce privește volumul și calitatea acestor lucrări, care să constituie o garanție a obținerii producțiilor planificate. În acest sens, pentru fiecare lucrare care se execută mecanic, specialistul unității agricole emite „ordinul de lucru”, în care se precizează indicii de calitate a lucrării și termenele de execuție. Deoarece pentru realizarea acestor sarcini mecanizatorii trebuie să cunoască și unele cerințe din tehnologia de cultură a plantelor, ei au fost instruiți și, pe bază de teste, au fost autorizați cei care vor executa lucrări de semănat și întreținerea culturilor.

De asemenea, toți specialiștii din unitățile agricole și consiliile intercooperatiste au fost instruiți pentru cunoaș-

terea și aplicarea corectă a tehnologiilor la toate culturile.

În scopul obținerii unor producții sporite la hectar, s-au întreprins verificarea și **îmbunătățirea tehnologiilor de cultură**, în funcție de rezultatele din cercetare și din unitățile de producție frunțase. În acest sens, s-a urmărit ca amplasarea culturilor să se facă în funcție de cerințele plantelor, cu respectarea rotației culturilor, întocmindu-se în acest scop schițe pe parcele și culturi.

Epoca de însămînțare constituind o verigă importantă în obținerea de producții sporite la hectar, s-au stabilit din timp epoci optime pentru fiecare cultură, pe zone pedoclimatice. Totodată, s-au determinat și norme de **densități optime** la toate culturile, în funcție de caracteristicile soiurilor și hibrizilor, corespunzător gradului de aprovizionare cu apă și de fertilizare a solului.

Dar, dincolo de asigurarea cadrului general de pregătire a campaniei agricole, nu trebuie uitat că fiecărui specialist îi revine sarcina să aplice tehnologiile îmbunătățite, în mod diferențiat, în funcție de condițiile pedoclimatice ale zonei respective, de sistemul de cultură și caracteristicile soiurilor și hibrizilor folosiți în fiecare unitate agricolă.

În cadrul programului de pregătire a campaniei agricole de primăvară, **o atenție deosebită s-a acordat culturii porumbului boabe**, pentru a i se asigura cât mai complet condițiile de realizare a nivelurilor de producție stabilite. Fiind necesar ca, încă din acest an, să se înregistreze o colitură în ceea ce privește producția noastră de porumb boabe, ca principală sursă de furaje concentrate pentru animale, o primă măsură a constat în alocarea unei suprafețe de 4 milioane hectare pentru această cultură, din care 3,5 milioane hectare în cultura înfiia și 500 mii hectare în cultura a doua. În al doilea rând, s-au programat toate condițiile necesare care să facă posibilă obținerea unei producții medii pe țară de 4000 kg la hectar. În acest sens, s-a întocmit un **program special al porumbului**, în care s-au stabilit amănunțit toate măsurile de întreprins, desfășurate pe sectoare și județe și s-au alcătuit colective cu responsabilități precise, care să urmărească îndeplinirea întocmai a acestor măsuri. Până în prezent, colectivele respective au verificat în teritoriu modul în care s-au executat prevederile programului pentru prima etapă, hotărîndu-se noi măsuri în concordanță cu evoluția timpului, precum și pentru etapele următoare.

DACĂ ORGANIZAREA inițială a campaniei s-a făcut corespunzător, totuși condițiile climatice nefavorabile din această primăvară au determinat **o întârziere în declanșarea lucrărilor agricole**, ceea ce impune ca organele agricole și conducerile unităților de producție să acționeze cu toate forțele pentru a folosi fiecare oră bună de lucru, în scopul executării lucrărilor în cel mai scurt timp, pentru recuperarea decalajului ce s-a produs.

În situația nou creată, este necesar să se acționeze hotărît pentru urgentarea luării următoarelor măsuri :

1 Executarea lucrărilor necesare pentru **punerea în stare corespunzătoare de cultură a fiecărei parcele sau sole**, prin :

- strîngerea resturilor vegetale de pe arături și depozitarea acestora pentru compostare. În acest sens, este de datoria consiliilor populare comunale ca, împreună cu conducerile unităților agricole, să acționeze neîntîrziat pentru mobilizarea tuturor forțelor satelor la executarea în timpul cel mai scurt a acestor lucrări ;

- executarea lucrărilor necesare pentru **eliminarea excesului de umiditate** de pe semănăturile de toamnă sau ogoare.

2 La **culturile de toamnă** se va urmări continuu starea de vegetație și în funcție de aceasta, împreună cu unitățile zonale de cercetare se vor stabili suprafețele care garantează realizarea producțiilor planificate, pentru a le menține în cultură.

3 În funcție de starea de vegetație a semănăturilor de toamnă, se vor aplica **doze diferențiate de îngrășăminte azotoase**, iar pentru culturile de primăvară — în funcție de aprovizionare — se vor administra îngrășămintele chimice complexe conform programului.

4 În toate unitățile agricole socialiste, cel mai tîrziu pînă la finele lunii aprilie vor fi pregătite și date în funcțiune **suprafețele noi prevăzute a se iriga în acest an**. Trebuie imediat încheiată pregătirea și repararea sistemelor existente și a utilajelor de irigat. De asemenea, se vor recruta și instrui din timp motopompiștii și udătorii necesari în campania de irigație.

5 În legumicultură se va urgenta executarea lucrărilor de **acoperire și plantare a întregii suprafețe de solarii**.

6 La pomi și vie se va urgenta **încheierea acțiunii de tăiere**. De asemenea, pentru modernizarea plantațiilor de pomi și vie, se vor executa lucrările de **organizare și amenajare a terenului**, urmate de **îndesiri**, conform prevederilor din program.

Pentru o bună organizare a muncii, în scopul executării lucrărilor la timp și de calitate, M.A.I.A. și U.N.C.A.P., împreună cu orga-

nele agricole județene, au luat măsuri ca **toate culturile să fie angajate în acord global**, astfel :

- suprafețele de culturi complet mecanizate, cu **formațiuni de mecanizatori ;**

- cele mecanizate parțial, cu **formațiuni mixte de mecanizatori și cooperatori ;**

- suprafețele nemecanizabile, cu **formațiuni de cooperatori**.

Fiind conștienți că — așa cum este normal — ponderea covîrșitoare a eforturilor ce trebuie depuse în această campanie agricolă ne revine nouă, tuturor celor ce lucrăm direct în această ramură, așteptăm un **sprîjin mai mare și din partea ministerelor care ne furnizează unii factori de producție deosebit de importanți**. Astfel, este necesar ca **Ministerul Industriei Chimice** să livreze mai prompt atît cantitățile de îngrășăminte, pesticide și folie de polietilenă planificate, cît și carburanții necesari pe fiecare județ, pentru a se asigura funcționarea continuă a tractoarelor. La rîndul său, **Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini** trebuie să fie mai operativi în asigurarea cantităților, pe sortimente, de piese de schimb necesare remedierii defecțiunilor ce apar în timpul lucrului tractoarelor și mașinilor agricole.

Avem convingerea că printr-un efort mai intens și solidar al tuturor celor de care depinde producția agricolă, vom reuși îndeplinirea corespunzătoare a tuturor sarcinilor campaniei agricole din această primăvară, hotărîtoare pentru asigurarea producției agricole superioare ce ne-am planificat-o în acest an decisiv al cincinalului.

Așa cum sublinia tovarășul **Nicolae Ceaușescu** în încheierea cuvîntării la recenta Plenară a C.C. al P.C.R., „**trebuie luate toate măsurile pentru realizarea la timp a lucrărilor necesare obținerii unei producții bune**. Precipitațiile căzute în ultimul timp au îmbunătățit situația în agricultură ; depinde acum de noi, de fiecare comitet județean, de fiecare organizație socialistă de stat sau cooperatistă, de fiecare om al muncii din agricultură să asigurăm obținerea unei recolte bune în acest an“.

T. CHEJAN

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

De la 1 aprilie 1978

CREȘTEREA RETRIBUȚIEI ÎN INDUSTRIA EXPLOATĂRII ȘI PRELUCRĂRII LEMNULUI

POTRIVIT reeșalonării pe ramuri și activități a majorării retribuției prevăzute pentru etapa I-a, începând de la 1 aprilie a.c., deci cu 4 luni mai devreme, **circa 250 000 de oameni ai muncii din industria exploatării și prelucrării lemnului vor beneficia de retribuții sporite.** În această etapă, retribuțiile personalului muncitor din industria exploatării și prelucrării lemnului

cresc în medie cu 16,1%, cu diferențieri stimulative și echitabile în funcție de meserie, calificare, forma de retribuție etc.

Pentru a putea ilustra modul concret de aplicare a majorării, precum și cuantumul acestora, vom da câteva exemple, pe de o parte pentru subramura exploatării forestiere (tabelul 1), iar pe

rii termenului de majorare a retribuției. Așa cum se vede din datele prezentate în tabelul 2, de pildă, un muncitor gaterist la tăiat bușteni sau fasonator cherestea din categoria a 6-a, treapta a III-a, începând de la 1 aprilie va avea o retribuție majorată cu 312 lei, ceea ce reprezintă o creștere de 17,4%. În felul acesta, în anul 1978 el va avea un câștig suplimentar de 2 808 lei, din care 1 248 lei reprezintă suma datorată devansării termenului de majorare a retribuției.

O mențiune specială poate fi făcută cu privire la categoria de **subingineri**, care, ca urmare a aprecierii ce se dă aportului lor în activitatea productivă, beneficiază în plus și de sporul corespunzător unei clase suplimentare de retribuție, conform decretului 188/1977. Astfel, un subinginer din industria exploatării și prelucrării lemnului, încadrat în gradația a 6-a, va primi lunar un spor total de retribuție de 461 lei, ceea ce corespunde unui câștig anual suplimentar de 4149 lei, din care 1844 lei reprezintă câștigul suplimentar ca urmare a aplicării majorării retribuțiilor cu 4 luni înainte de termenul fixat inițial.

Ca urmare a majorării retribuției tarifare, și alte elemente de venit determinate pe baza acestora (adaosul de acord, sporul de vechime etc.) se vor majora în mod corespunzător. Astfel, la un spor de vechime de 10%, muncitorul gaterist din exemplul de mai sus obține după majorare un plus de 31 de lei lunar, respectiv 372 lei anual.

Cu siguranță că măsurile de creștere suplimentară a retribuțiilor personalului muncitor vor crea emulația necesară sporirii mai accentuate a productivității muncii, ridicării gradului de valorificare a masei lemnoase — obiective de primă importanță pentru această ramură. Legat de aceasta trebuie arătat că măsurile vizînd perfecționarea mecanismului economico-financiar, participarea oamenilor muncii la beneficii au o importanță deosebită pentru dezvoltarea ramurii, pentru ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii.

Lucia MIHĂILESCU

Institutul de economie socialistă

Tabelul 1
Creșterea retribuției tarifare la diferite categorii de personal muncitor din ramura exploatarea lemnului

Categorii de personal și meseria	Categoriile respective, clasa de retribuție	Treapta, respectiv gradația	Retribuția tarifară netă (lei)		Sporul de retribuție în urma majorării		Câștigul anual suplimentar în 1978 față de 1977 (lei)	
			Actuală	Majorată	lei	%	Total	din care : ca urmare a devansării termenului de majorare
— Muncitor fasonator exploatarea forestiere (zonă de munte)	6	I	1 756	2 040	284	16,2	2 556	1 132
— Muncitor-stivuitor și recepționar în exploatarea forestiere	5	I	1 546	1 805	259	16,8	2 331	1 036
— Muncitor la fierăstrate mecanice (grupa B)		III	1 946	2 275	329	16,9	2 961	1 316
— Maistru la exploatarea forestiere	24	6	2 284	2 640	356	15,6	3 204	1 424
— Subinginer la exploatarea forestiere		6	2 179	2 640	461	21,2	4 149	1 844
— Inginer din exploatarea forestiere	26	6	2 503	2 895	392	15,7	3 528	1 568

de altă parte pentru cea a prelucrării lemnului (tabelul 2). Aceste exemple sînt menite să scoată în evidență importante creșteri de

venituri de care beneficiază personalul muncitor din această ramură, inclusiv creșterile suplimentare de venituri datorită devansă-

Tabelul 2
Creșterea retribuției tarifare la diferite categorii de personal muncitor din ramura industrializarea și prelucrarea lemnului

Categorii de personal și meseria	Categoriile respective, clasa de retribuție	Treapta, respectiv gradația	Retribuția tarifară netă (lei)		Sporul de retribuție în urma majorării		Câștigul anual suplimentar în 1978 față de 1977 (lei)	
			Actuală	Majorată	lei	%	Total	din care : ca urmare a devansării termenului de majorare
— Muncitor timplar manual-industrial	spec.	III	2 062	2 438	376	18,2	3 384	1 504
— Muncitor gaterist la tăiat bușteni sau fasonator cherestea	6	III	1 789	2 101	312	17,4	2 808	1 248
— Muncitor formator-presator plăci brute	5	bază	1 588	1 846	258	16,2	2 322	1 032
— Maistru la prelucrarea lemnului la fabricarea PAL, PFL, mobilă, instrumente muzicale	24	6	2 284	2 640	356	15,6	3 204	1 424
— Subinginer din prelucrarea lemnului		6	2 179	2 640	461	21,2	4 149	1 844
— Inginer din prelucrarea lemnului	27	6	2 620	3 030	410	15,6	3 690	1 640

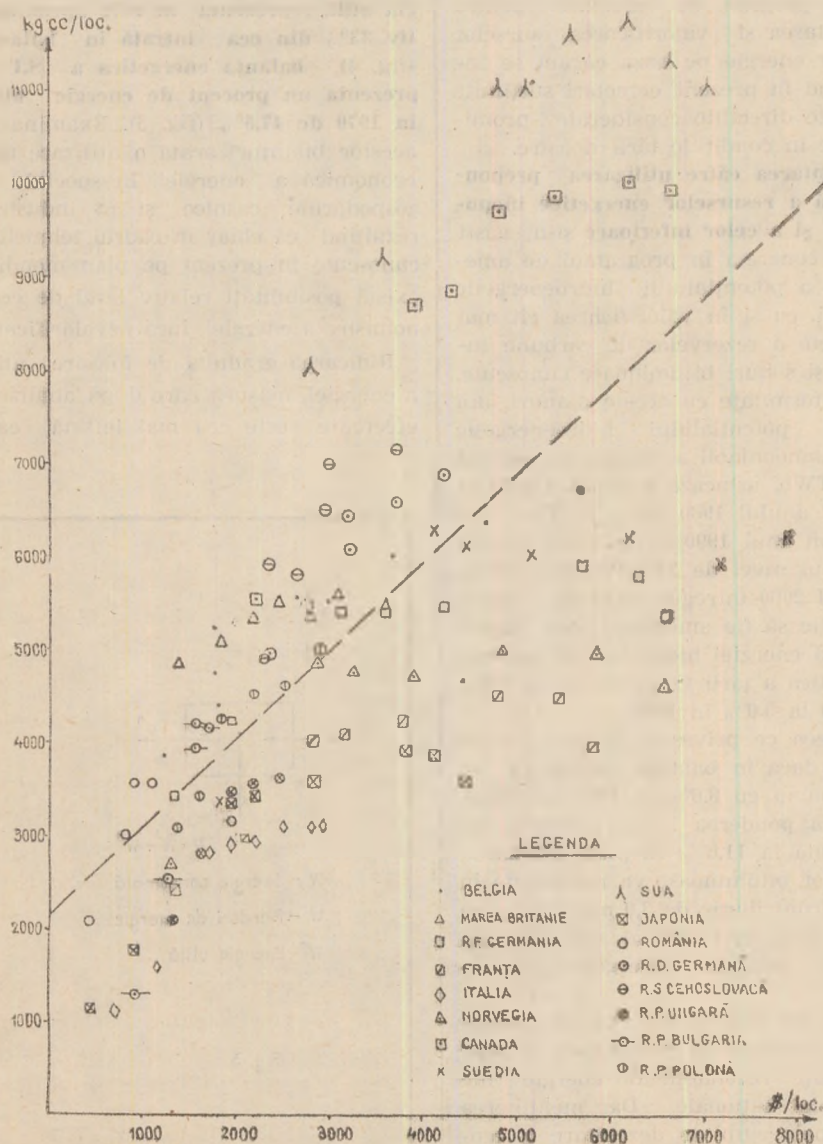
CONSUMUL DE ENERGIE ȘI ECONOMIA DE ENERGIE

Trandafir COCIRLĂ,
ministrul energiei electrice

IN ZILELE NOASTRE dezvoltarea economică și socială este dependentă în cel mai înalt grad de asigurarea cu energie. Nu poate fi conceput nici un compartiment al vieții sociale care

să nu facă uz de binefacerile științei și tehnicii, iar aceste mijloace moderne sînt în mai mică sau în mai mare măsură consumatoare de energie.

Fig.1. RELAȚIA ÎNTRE VENITUL NAȚIONAL (SAU PIB) ȘI CONSUMUL DE ENERGIE PE LOCUITOR

În timp ce creșterile cererii de energie au un ritm extrem de ridicat, sursele de energie nu creșteresc în aceleași proporții. Nu se poate afirma că se cunoaște cu exactitate volumul zăcămintelor de combustibil — cărbuni și hidrocarburi — dar se poate spune cu suficientă exactitate că ele sînt limitate și peste un număr relativ mic de ani vor fi epuizate dacă creșterile consumului din ultimii ani vor continua.

Creșterile importante ale consumurilor de energie din ultimele decenii au fost determinate de anumite condiții de conjunctură, dar în același timp se poate spune că preocuparea pentru utilizarea cât mai rațională a energiei ocupă încă un loc mai mult decît modest. Acest lucru poate fi ilustrat prin faptul că sporurile de venit național ori de produs intern brut se realizează practic în toate țările cu creșteri foarte însemnate ale consumurilor energetice (fig. 1).

Abia în ultimii ani s-au înregistrat pe plan mondial schimbări de esență în această direcție. În acest context este pentru noi un motiv de înțemeiată mîndrie faptul că analizele profunde efectuate de către partid, de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au evidențiat cu clarviziunea caracteristică, cu mult înainte de declanșarea crizei energetice mondiale, necesitatea orientării întregii economii naționale a țării noastre pe calea raționalizării riguroase a consumurilor energetice, pe calea economisirii severe a energiei.

Țara noastră sub conducerea înțeleaptă a partidului său comunist a făcut în ultimul sfert de secol eforturi majore pentru a-și învinge rămînerea în urmă, pentru a asigura poporului un nivel de viață demn, îndestulat. Aceste eforturi generale au fost însoțite pe plan energetic de o dezvoltare fără precedent, care a atras în circuitul activității sociale și economice noi și însemnate resurse energetice. Con-

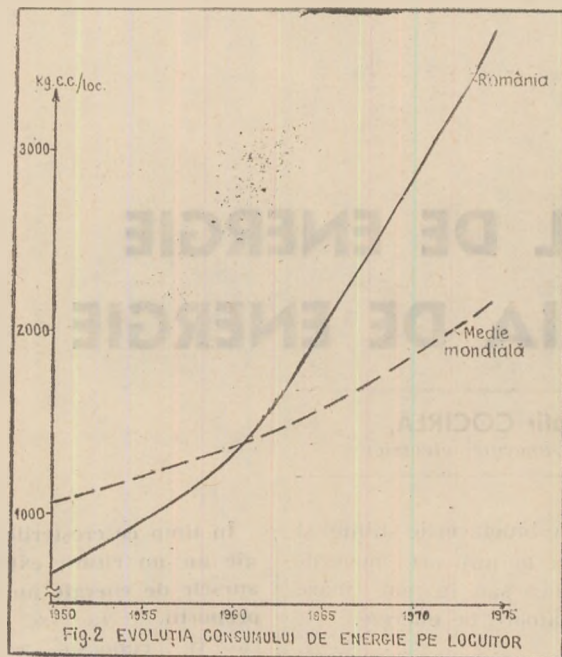

Fig. 2. EVOLUȚIA CONSUMULUI DE ENERGIE PE LOCUIȚOR

sumul de energie pe locuitor, care era în țara noastră în 1950 de abia 60% din media mondială, a ajuns în 1961 să egaleze această medie, pentru ca în 1974 să o depășească cu 72%, crescând în 25 de ani de șase ori. Valoarea absolută a consumului realizată în 1974 în România, de 3,54 t combustibil convențional pe locuitor, este elocventă prin ea însăși (fig. 2).

Aprecieră secretarului general al partidului, cu privire la faptul că există în țara noastră o neconcordanță între creșterea venitului național și creșterea consumului de energie a reprezentat punctul de plecare pentru reconsiderarea profundă a concepțiilor de politică energetică națională, sub toate aspectele acesteia: promovarea de noi surse de energie, utilizarea cu precădere a resurselor energetice inferioare și a celor inepuizabile, dar mai ales reorientarea activității economice generale către obținerea aceluiași rezultat, cu consum energetic mai mic.

În acest sens, în Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a P.C.R. din decembrie 1977, se arată: **În mod deosebit trebuie să acordăm atenție asigurării și gospodăririi raționale a combustibililor și energiei — problemă vitală pentru însăși dezvoltarea în continuare a economiei, a întregii noastre societăți.**

Structura balanței de energie primară este necorespunzătoare, o pondere excesiv de mare având hidrocarburile, îndeosebi gazele naturale. În legătură cu aceasta trebuie arătat, de asemenea, că aproape 25% din importul nostru de producție îl constituie petrolul, cocsul și cărbunele cocsificabil. Iată de ce se impun intensificate eforturile pentru valorificarea rezervelor de ulei, lignit și sisturi bituminoase, pentru accelerarea programului construcției de hidrocentrale, precum și pentru punerea în valoare a unor surse noi, cum sînt energia solară, coliană, apele termale și altele.

În conformitate cu cele de mai sus a fost elaborat în cadrul C.N.S.T. un amplu program de cercetare pentru dezvoltarea și valorificarea surselor noi de energie pe baza cărora se întreprind în prezent cercetări susținute în toate direcțiile considerate promițătoare în condițiile țării noastre.

Orientarea către utilizarea preponderentă a resurselor energetice inepuizabile și a celor inferioare și-a găsit forma concretă în programul de amenajare a potențialului hidroenergetic al țării, ca și în valorificarea cât mai completă a rezervelor de cărbune inferior și sisturi bituminoase cunoscute. În conformitate cu aceste planuri, din totalul potențialului hidroenergetic tehnic amenajabil al României, estimat la 37 TWh, urmează a fi amenajate la nivelul anului 1980 peste 11 TWh sau 30%; în anul 1990 se prevede atingerea unui nivel de 24 TWh, pentru ca în anul 2000 întregul potențial hidroenergetic să fie amenajat. Prin aceasta, cota energiei hidraulice în balanța energetică a țării va crește de la 3,6% în 1980 la 5,0% în 1990.

În ceea ce privește cărbunii inferiori, dacă în balanța energetică ei contribuiau cu 8,6% în 1975, se prevede ca ponderea lor să crească în 1990 pînă la 11,6%. În plus, utilizarea sisturilor bituminoase va reprezenta în 1990 o contribuție de 3,0 milioane tone combustibil convențional, sau 2,0% din resursele balanței energetice naționale.

Măsurile menționate vizează asigurarea acoperirii în perspectivă a unor necesități rezonabile de energie ale economiei naționale. Dar menținerea unui înalt ritm de dezvoltare a economiei noastre nu este de conceput

fără promovarea unei politici multilaterale de reducere a dependenței creșterii economice de creșterea consumului energetic.

Considerăm că este pe deplin posibil să se reducă consumul de energie fără a stînjiți activitatea economică, dacă pornim de la următorul adevăr: raportul între energia pierdută și cea consumată este diferit la procesele moderne față de cele mai puțin evoluat, dar pe ansamblu în țara noastră pierderile reprezintă aproximativ 2/3 din energia consumată. (fig. 3). Analiza atentă a fiecărui caz în parte arată că o parte din pierderi pot fi returnate în circuitul de consum, făcînd să crească valoarea energiei utile. În cadrul unui raport al O.N.U. cu privire la posibilitățile economisirii energiei într-un număr mare de țări, se arată că în cursul procesului de prelucrare, transformare, transport, distribuție și consum al energiei — deci făcînd abstracție de faza de extragere — procentul de energie utilă este variabil de la țară la țară; **dacă în Europa în ansamblu (fără U.R.S.S.) energia utilă reprezintă în 1972 aproximativ 33% din cea intrată în balanță** (fig. 4), **balanța energetică a S.U.A. prezenta un procent de energie utilă în 1970 de 47,5%** (fig. 5). Examinarea acestor bilanțuri arată o utilizare mai economică a energiei, în special în gospodăriile casnice și în industrii, rezultînd că chiar în cadrul tehnicilor cunoscute în prezent pe plan mondial există posibilități relativ largi de economisire a energiei, încă nevalorificate.

Ridicarea gradului de folosire utilă a energiei, măsură care după analizele efectuate este cea mai ieftină cale

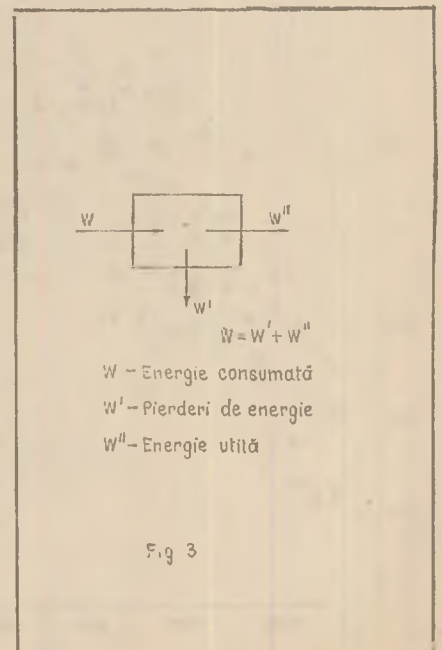

Fig. 3

TEORII·IDEI

pentru echilibrarea balanțelor energetice, poate fi realizată pe mai multe direcții :

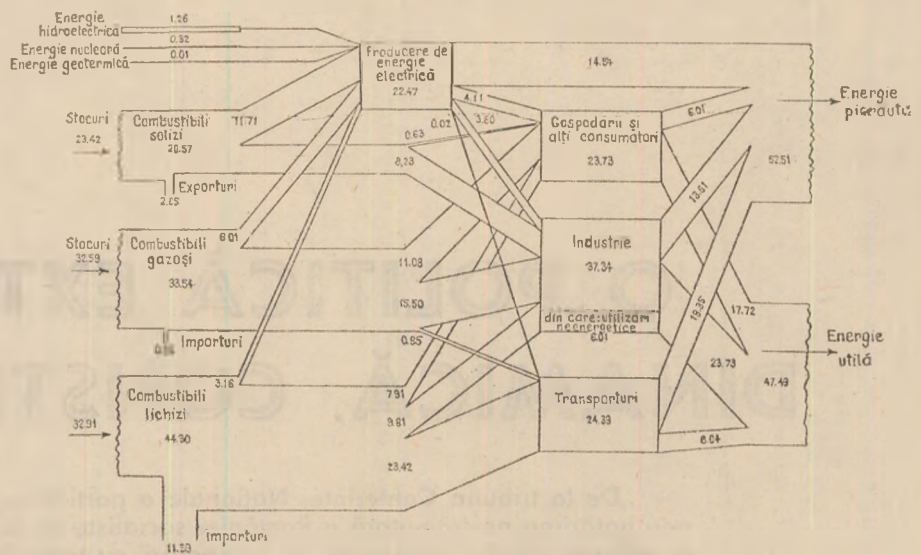
— prin crearea unei opinii de masă pentru **suprimarea risipei de energie**, pentru modificarea comportamentului consumatorilor în sensul utilizării mai puțin intensive a energiei ; se au aici în vedere atât situațiile simple, în care, spre exemplu, gazele arse la un cuptor sint evacuate cu un conținut de căldură ce ar fi putut fi recuperat, dar și situațiile în care lipsa sau deficiențele unor standarde sau normative nu asigură obligativitatea respectării unor niveluri optime de funcționare, de izolare etc. ;

— prin **promovarea progresului tehnic**, atât în legătură cu **renovările de echipamente**, cât și cu perfecționările organizatorice ale proceselor tehnologice, prin reciclări de agenți, restructurări de fluxuri etc. ;

— prin restructurarea cererii finale, **restringerea și înlocuirea produselor cu componentă energetică importantă și a produselor ce implică consum ridicat de energie** ; în condițiile unei balanțe energetice deficitare se impune reexaminarea necesarului de principale produse energointensive spre a evita pe cât posibil să se consume ori să se exporte în mod oneros prin astfel de produse energie care apoi trebuie importată pentru echilibrarea balanței ;

— prin înlocuirea energiei cu alți factori de producție — mână de lucru, materiale, fonduri fixe, în principal cu ocazia alegerii obiectivelor noi ori extinderii, modernizării celor existente, prin creșterea duratei de viață și ameliorarea randamentului energetic al produselor, chiar cu prețul unor anumite sporiri de costuri.

Fig.5 FLUXURI DE ENERGIE ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII DATE EFECTIVE 1970 (PROCENTE)

Imperativele valabile pentru economia de energie în general, sint valabile în aceeași măsură și pentru economia de energie electrică. Pentru traducerea în viață a acestor imperative, lucrătorii din ramura energiei electrice depun eforturi permanente în vederea eliminării risipei și sporirii randamentelor energetice la toate fazele procesului tehnologic de producere, transport, distribuție și consum.

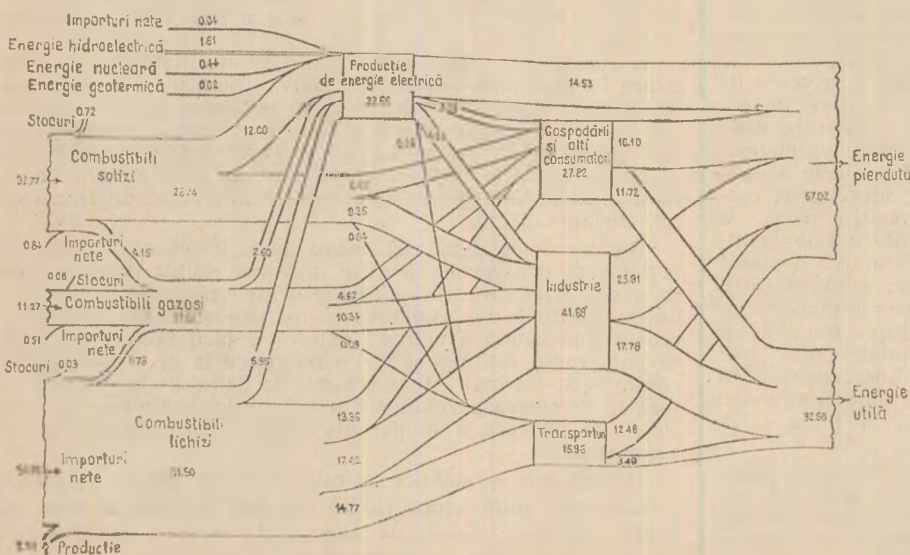
Acțiunile susținute întreprinse în ultimul an în direcția reducerii consumului specific de combustibil, a micșorării consumurilor tehnologice în centrale și ale pierderilor în rețelele de transport-distribuție, în direcția influențării consumatorilor în sensul încadrării în repartițiile de energie electrică și în normele de consum stabilite s-au soldat cu rezultate

pozitive. Astfel, la nivelul economiei naționale, creșterea producției industriale, de 12,5% în 1977 a fost realizată cu o creștere a consumului de energie electrică de numai 5%. Față de prevederile planului de stat, au fost realizate economii de 1.7 miliarde kWh la energia electrică și peste 3,5 milioane Gcal la energia termică livrată în termoficare. Măsurile luate pentru o mai judicioasă gospodărire a instalațiilor au condus la realizarea unui procent de pierderi de numai 6,48% în 1977, cel mai scăzut procent de pierderi realizat până în prezent în energetica românească. Față de 1976, reducerea procentului de pierderi a fost în 1977 de 0,49%, ceea ce este echivalent cu o economie de energie electrică de peste 300 milioane kWh.

Preocuparea susținută de a elimina consumurile neeficiente de energie electrică din producția industrială, preocupare care este comună alt energeticienilor cât și tehnologilor din industrie, a condus de asemenea la rezultate importante în anul 1977, fiind pentru 1000 lei producție industrială au fost necesari numai 49,7 kWh, față de aproximativ 54 kWh, care fuseseră necesari în 1976 pentru aceeași producție. Aceasta înseamnă că în 1977, energia electrică economisită la capitolul consum industrial a permis o producție industrială suplimentară de peste 60 miliarde lei. Aceste realizări reprezintă însă numai o mică parte a posibilităților existente de economisire a energiei electrice, posibilități asupra cărora trebuie să se concentreze eforturile în continuare, spre a reduce cât mai grabnic la minimum componenta pierdută în ciclul tehnologic de producere-transport-distribuție-consum al energiei electrice.

Fig.4 FLUXURI DE ENERGIE ÎN EUROPA ÎN 1972 (PROCENTE)

(EXCLUSIV URSS)

O POLITICĂ EXTERNĂ DINAMICĂ, CONSTRUCTIVĂ

„De la tribuna Conferinței Naționale a partidului, doresc să afirm din nou hotărârea nestrămutată a României socialiste de a acționa cu fermitate în vederea întăririi solidarității și colaborării cu toate forțele progresiste, cu toate popoarele și statele lumii care se pronunță pentru o politică nouă, democratică, de egalitate, pentru pace, pentru o lume mai dreaptă și mai bună pe planeta noastră, în care fiecare națiune să se poată dezvolta în mod liber“.

NICOLAE CEAUȘESCU

MARELE PRESTIGIU INTERNAȚIONAL, respectul și admirația de care se bucură astăzi România socialistă pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale globului au la bază — alături de succesele remarcabile obținute de poporul român în opera de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate — politica ei internațională de pace, prietenie și colaborare cu toate popoarele, participarea ei activă la soluționarea problemelor cardinale care confruntă lumea contemporană. Această politică externă realistă și constructivă, caracterizată de o înaltă principialitate și de un remarcabil spirit de prevedere, este indisolubil legată de activitatea secretarului general al partidului nostru, președintele Republicii, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**. Avînd la bază o analiză profund științifică a proceselor, tendințelor și prefacerilor din lumea de azi, ea corespunde pe deplin intereselor fundamentale ale poporului român, din partea căruia se bucură de o totală adeziune. Ea concordă, totodată, cu aspirațiile maselor populare, ale forțelor progresiste și revoluționare de pretutindeni, cu cerințele promovării unei politici noi, democratice pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte, în care fiecare națiune să se poată dezvolta în mod liber, de sine stătător.

Evenimentele petrecute pe plan internațional în ultimii ani confirmă pe deplin, așa cum s-a evidențiat și la recenta Plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, justetea aprecierilor și orientărilor Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale din decembrie 1977 privind activitatea externă a partidului și statului nostru. Analiza evoluției relațiilor internaționale scoate în evidență nu numai persistența, dar chiar o agravare a stării de nesiguranță și instabilitate, provocată de intensificarea puternică a luptei pentru zone și sfere de influență, pentru cîștigarea de noi poziții dominante, între diferite state și grupări de state. Această nouă etapă a luptei pentru reimpărțirea lumii, care este o trăsătură definitorie a epocii imperialiste, creează grave pericole pentru dezvoltarea economico-socială independentă a popoarelor, pentru pacea și securitatea întregii omeniri. Actuala situație internațională impune de aceea mai mult ca oricînd participarea activă a maselor populare la viața politică a lumii, întărirea solidarității și conlucrării tuturor forțelor înaintate care se pronunță și acționează pentru împiedicarea deteriorării climatului mondial și asigurarea unui curs nou în viața internațională, pentru așezarea relațiilor dintre state pe principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, renunțării la forță și la amenințarea cu forța.

Situînd în mod hotărît aceste principii tot mai larg recunoscute pe arena mondială la baza raporturilor sale internaționale cu toate statele, România întreprinde astăzi relații diplomatice și consulare cu 130 de state, iar schimburi comerciale cu peste 140 de state ale lumii, acționînd în același timp pen-

tru generalizarea principiilor amintite în viața politică internațională. Se lărgeste permanent participarea României la activitatea organizațiilor economice, comerciale și financiare internaționale, din sistemul O.N.U. sau legate de acest sistem. În prezent România activează în circa 80 de organizații internaționale guvernamentale și în peste 600 de organizații neguvernamentale.

IN CONCORDANȚĂ DEPLINĂ cu orientările fundamentale ale politicii sale externe, România situează în mod statornic pe primul plan dezvoltarea multilaterală a relațiilor cu toate statele socialiste, întărirea colaborării și solidarității acestora în lupta pentru socialism, securitate și pace. S-au intensificat vizitele reciproce, contactele și convorbirile la diferite niveluri, s-a lărgit schimbul de experiență în construcția societății socialiste, s-au amplificat legăturile economice, tehnico-științifice și culturale cu țările socialiste, contribuind la afirmarea noului tip de raporturi internaționale. În prezent schimburile economice cu țările socialiste reprezintă 47 la sută din comerțul nostru exterior. Prin dezvoltarea relațiilor de colaborare economică cu țările membre ale C.A.E.R., atît pe plan bilateral, cît și multilateral, România participă activ la îndeplinirea obiectivelor convenite în cadrul „Programului complex“, vizînd progresul economic accelerat al fiecărei țări și egalizarea relativă a nivelurilor de dezvoltare economică, creșterea și pe această bază a influenței socialismului în lume.

Se desfășoară acțiuni bilaterale și multilaterale de specializare în producție cu țările socialiste pentru numeroase tipuri de produse din grupa mașinilor și utilajelor și din alte domenii, cu livrarea reciprocă de astfel de produse. Totodată, România participă la realizarea unor importante obiective industriale în celelalte țări socialiste, sînt în curs acțiuni de colaborare pe termen lung în domeniul minereului de fier, cuprului, cărbunelui etc.

România socialistă, ea însăși țară în curs de dezvoltare, acționează consecvent pentru întărirea solidarității și cooperării cu țările care au de învins o grea rămînere în urmă datorată politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste. Această coordonată a politicii externe a țării noastre se reflectă în numeroase întîlniri și vizite reciproce la nivel înalt, într-un conținuu și tot mai intens schimb de delegații la diferite niveluri, în creșterea permanentă a volumului schimburilor comerciale, în inițierea a numeroase acțiuni de cooperare reciproc avantajoase.

Schimburile economice cu cele peste 100 țări în curs de dezvoltare reprezintă astăzi fluxul cel mai dinamic al comerțului nostru exterior, acordurile comerciale și de cooperare încheiate creînd condiții ca, la sfîrșitul actualului cincinal, ponderea

în totalul schimburilor externe ale României să atingă ca 25 la sută. Conjugându-și eforturile cu celelalte țări în curs de dezvoltare pentru dezvoltarea unor ramuri importante ale economiei, în primul rând a industriei, și punerea în valoare a resurselor lor naturale, România contribuie la construirea acestor țări a unor importante obiective economice. O formă avansată a cooperării României cu celelalte țări în curs de dezvoltare o reprezintă cele 34 de societăți mixte de producție și comercializare înființate până în prezent. În același timp, peste 16.000 specialiști români lucrează în aceste țări, în cadrul diferitelor programe de asistență și cooperare.

România situează raporturile cu țările în curs de dezvoltare atât în contextul colaborării bilaterale pe baze cu adevărat echitabile, în scopul lichidării subdezvoltării și al accelerării progresului economico-social, cât și în contextul luptei generale împotriva politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, pentru dreptul fiecărui popor de a fi stăpân pe destinele sale, pentru făurirea noului ordin economic și politic internațional. În acest spirit se înscrie și participarea activă a României la „Grupul celor 77”, ca și conlucrarea cu țările alinate, dintre care cea mai mare parte sînt țări în curs de dezvoltare.

Pornind de la principiile coexistenței pașnice a țărilor cu condiții sociale diferite, de la necesitatea obiectivă a participării tot mai active la diviziunea internațională a muncii, la întreaga viață internațională, în condițiile accentuării interdependențelor economice în lumea contemporană, se extinde și se diversifică în continuare și colaborarea României cu țările capitaliste dezvoltate. Întreprinderile românești au încheiat cu firme și organizații economice din aceste țări numeroase acțiuni de cooperare, inclusiv pentru realizarea de obiective economice în România; de asemenea până în prezent au fost înființate 29 de societăți de tip comercial și bancar în străinătate și nouă societăți mixte de producție în România. Au fost încheiate recent sau sînt în faza de finalizare noi înțelegeri de cooperare de mare amploare, în domeniul energiei și combustibililor, al producției de autoturisme, al petrochimiei și aviației.

Intensificarea participării României la schimburile economice internaționale și creșterea aportului acestei activități la dezvoltarea economico-socială a țării sînt ilustrate convingător de faptul că în perioada 1965—1977 comerțul nostru exterior a avut într-un ritm mediu anual de 15 la sută, superior ritmurilor de creștere ale venitului național și producției industriale. Pe lângă unele dintre cele mai ridicate pe plan mondial. În actualul cincinal, al revoluției tehnico-științifice, volumul schimburilor cu străinătatea urmează să se dubleze în raport cu cincinalul anterior, în condițiile unei eficiențe sporite. Este semnificativ și faptul că astăzi peste 20 la sută din totalul exportului românesc reprezintă un rezultat al activității de cooperare în producție.

Deschiderea de orizonturi mereu mai largi participării țării noastre la viața economică internațională este strîns legată de aportul direct de gândire și acțiune al secretarului general al partidului, președintelui Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Aceasta se reflectă atât în contribuțiile aduse la dezvoltarea teoriei relațiilor economice dintre state și la ridicarea pe o treaptă superioară a sistemului socialist de comerț exterior și cooperare, cât și într-o neobosită activitate practică pentru intensificarea colaborării cu țări de pe toate continentele. Astfel, în perioada 1965—1977, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut contacte directe cu șefii de stat sau de guvern din 100 țări ale lumii, ceea ce a exercitat un efect dinamizator asupra relațiilor cu aceste țări, în interesul reciproc, al promovării încrederii și prieteniei între popoare, al consolidării securității și păcii în lume.

UN OBIECTIV PROGRAMATIC ESENȚIAL al politicii externe a partidului și statului nostru îl reprezintă edificarea securității europene. România a adus o contribuție de seamă, larg recunoscută, la evoluțiile și mutațiile pozitive spre destindere și înțelegere care au avut loc pe continent, la pregătirea temeinică și apoi la desfășurarea cu succes a primei Conferințe general-europene. Acum, după încheierea reuniunii de la Belgrad, exprimîndu-și îngrijorarea față de rezultatele ei cu mult sub așteptările popoarelor, România consideră că sînt necesare mai mult ca oricînd eforturi hotărîte pentru aplicarea consecventă a principiilor de relații interstatale înscrise în Actul Final, pentru amplificarea colaborării economice, tehnico-științifice, culturale și în alte domenii între statele participante. În mod deosebit se detașează necesitatea unor măsuri efective pe linia dezangajării și dezarmării în Europa — unde s-a acumulat în momentul de față cel mai mare arsenal de arme cunoscut în istorie —, știut fiind că absența unor acțiuni ferme în această direcție constituie de fapt principalul factor care face ca destinderea politică să se afle încă într-o fază de

început, să aibă un caracter fragil, fiind departe de a fi devenit ireversibilă. Viața arată că fără asemenea măsuri practice, concrete nu poate exista pace și securitate nici în Europa, nici în altă parte a lumii.

Considerînd asigurarea păcii în Orientul Mijlociu ca o necesitate vitală pentru popoarele din regiune, ca și din întreaga lume, România s-a pronunțat întotdeauna, cu hotărîre, pentru soluționarea politică a problemelor litigioase prin tratative între părțile direct interesate, care să ofere garanția că soluțiile la care se ajunge vor fi viabile, vor duce la instaurarea unei păci tranșante. O soluție politică în Orientul Mijlociu trebuie să ducă la retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate, la soluționarea problemei poporului palestinian pe baza dreptului său la autodeterminare, inclusiv la constituirea unui stat independent propriu, și totodată la asigurarea independenței, suveranității și integrității teritoriale a tuturor statelor din zonă, la conviețuire pașnică și bună vecinătate.

UN LOC DEOSEBIT DE IMPORTANT în activitatea internațională a României îl ocupă acțiunile vizînd făurirea unei noi ordini economice internaționale, care trebuie să asigure condiții reale pentru progresul mai rapid al țărilor rămase în urmă, să ducă la soluționarea pe o bază nouă, democratică a complexelor probleme economice din lumea de astăzi.

Așa cum releva președintele Nicolae Ceaușescu, „noul ordin presupune o schimbare revoluționară a raporturilor internaționale, întemeierea colaborării pe principii noi, astfel ca fiecare națiune — independent de mărimea ei — să-și poată aduce contribuția activă și să participe în deplină egalitate la soluționarea tuturor problemelor care preocupă lumea contemporană”.

În condițiile interdependenței crescînde dintre state, fenomenele de criză economică, alimentară, energetică sau monetară, indiferent în ce parte a lumii se ivesc, se răsfrîng pînă la urmă, într-o formă sau alta, asupra tuturor statelor. În aceste condiții, asigurarea accesului țărilor în curs de dezvoltare la tehnologia modernă, lichidarea subdezvoltării și apropierea nivelurilor de dezvoltare ale statelor este în interesul stabilității și dezvoltării economice a tuturor țărilor. Interesînd întreaga comunitate mondială, problemele instaurării noului ordin economic internațional se cer rezolvate cu participarea activă a tuturor statelor, într-un spirit de justiție, cu respectarea intereselor fiecărui stat.

În vederea soluționării democratice, în interesul tuturor popoarelor, a complexelor probleme internaționale ale lumii contemporane, se impune mai mult ca oricînd creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite, perfecționarea activității sale, oferind tuturor popoarelor posibilitatea de a participa în mod organizat la eforturile pentru asigurarea unei politici noi de colaborare și pace în lume.

Spiritul de înaltă răspundere față de destinele păcii și securității internaționale, propriu întregii activități internaționale a României, își găsește expresia și în contribuția activă a țării noastre la pregătirea sesiunii extraordinare a Adunării Generale a O.N.U. din primăvara acestui an, consacrată problemelor dezarmării.

Primejdiile pe care le conține spirala ascendentă a cursei înarmărilor pentru pacea și securitatea popoarelor, ca și povara tot mai grea pe care ea o reprezintă pe umerii tuturor popoarelor constituie puternice argumente în favoarea adoptării la această sesiune a unei hotărîri solemne de oprire a cursei înarmărilor, de înghețare a cheltuielilor militare, a efectivelor și armamentelor la nivelul anului 1978, urmînd ca în continuare să se treacă la reducerea treptată a cheltuielilor militare și a trupelor, astfel ca, cel mai tîrziu pînă în 1985 cheltuielile să se reducă cu cel puțin 10—15 la sută față de nivelul anului 1978. Sumele astfel economisite ar putea fi alocate atît dezvoltării economice și ridicării nivelului de trai din fiecare țară, cît și sprijinirii țărilor cel mai puțin dezvoltate ale lumii.

Ținînd seama de acest deziderat vital al popoarelor, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta plenară a C.C. al P.C.R., „noi considerăm că trebuie făcut totul pentru ca această sesiune să marcheze o etapă nouă pe calea trecerii la măsuri concrete de dezarmare, și în primul rînd de dezarmare nucleară”.

Pornind de la convingerea că oricît de complexe și de complicate sînt problemele vieții internaționale, forțele sociale progresiste au capacitatea să lichideze cu desăvîrșire politica imperialistă, de reîmpărțire a lumii în zone de influență și dominație, să impună promovarea în lume a unei politici noi, democratice, România își exprimă hotărîrea fermă de a contribui și în viitor la întărirea colaborării și solidarității cu toate forțele progresiste, cu toate popoarele lumii, la crearea unei lumi mai drepte și mai bune, la instaurarea păcii pe planeta noastră.

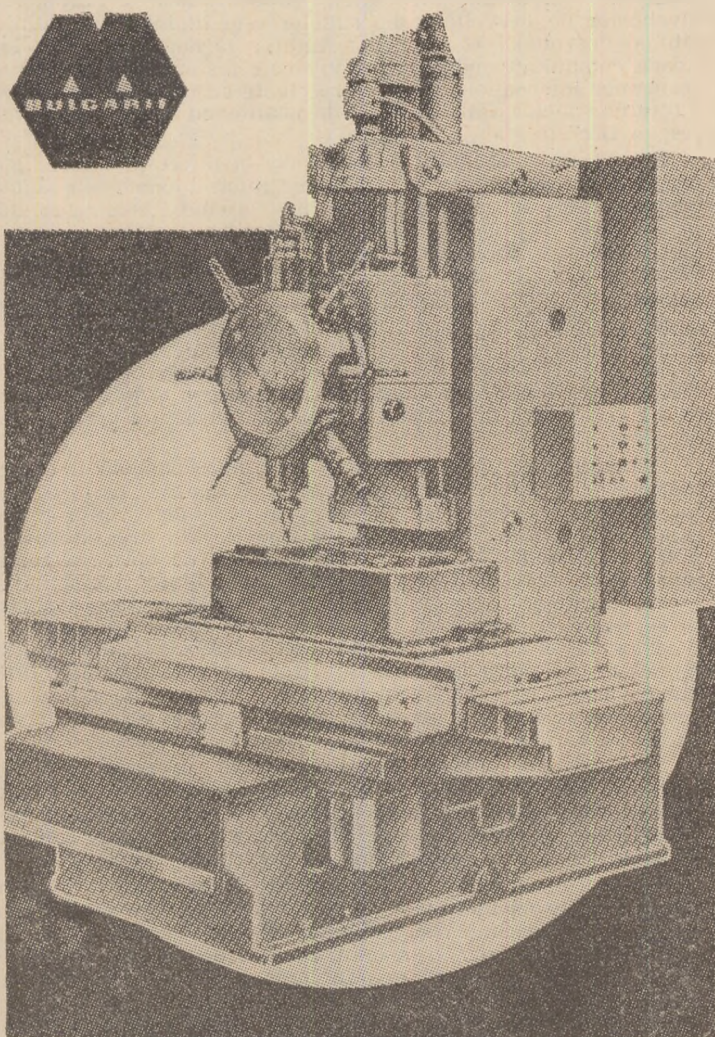
Dinu DRAGOMIRESCU

MACHINOEXPORT

MAȘINI DE ALEZAT VERTICALE

RV 001 ȘI RV 002

Mașinile de alezat verticale execută un ciclu automat de operații de frezare, alezare, găurire și filetare, iar alegerea și comanda tuturor funcțiilor se face cu ajutorul benzilor perforate. Sînt destinate prelucrării pieselor de serie mică și medie.

Dimensiunea mesei :	RV001,10	RV001,20	RV002,10	RV002,11
- lățime, mm	600	800	600	600
- lungime, mm	1 330	1 560	1 330	1 330
Diametrul maxim de găurire în oțel, mm	39	39	39	39
Diametrul maxim de alezare, mm	170	170	200	170
Puterea motorului principal, kW	3,2/4	3,2/4	3,2/4	3,2/4
Puterea instalată, kW	14	15,1	13,3	15,8
Greutatea, kg	6 500	8 000	6 500	7 500

Exportator :

„Machinoexport”
Sofia, R .P. Bulgaria
str. Aksakova, 5
Telefon : 86 53 21
Telex : 02 24 25
Telegrame : Machinoexport
Sofia

Piața celulozei pentru hirtie

COMENTIND evoluția pieței occidentale a lulozei pentru hirtie, revista „Europäischer Wirtschaftsdienst” arată că la începutul acestui an ea se caracterizează într-o atmosferă de agnare și incertitudine; în pofida faptului că la producători (înosebi din țările scandinave și din Canada) au avut loc ocurile de celuloză pentru hirtie se mențin indicate, iar la consumatori nivelul lor este relativ scăzut, aceștia în urmă manifestă o anumită prudență în privința contractărilor.

Se apreciază că, întrucât prețurile la celuloza pentru hirtie au coborât pe piața mondială la un nivel considerat drept limită, este puțin probabil ca ele să mai scadă în cursul acestui an; totodată, se estimează că industria celulozei din lumea occidentală va cunoaște în 1978 un grad scăzut de utilizare a capacităților sale de producție (de 75—70% în cazul țărilor scandinave, de exemplu).

Aurul: instabilitate în creștere

DUPĂ CUM S-A AȚĂTAT la un seminar al specialiștilor în probleme valutare, organi-

zat recent la Londra de compania „Chart Analysts Ltd”, expirarea — nu demult — a acordului încheiat între băncile centrale din țările occidentale cu privire la limitarea rezervelor lor de aur va aduce o notă de instabilitate pe piața aurului. După unele opinii, băncile centrale, care au acumulat importante cantități de dolari vor fi tentate — luând în considerare și tendința de depreciere a dolarului — să participe activ, ca achizitori, la tranzacțiile de pe piața liberă a aurului, ceea ce ar putea determina creșterea în continuare a prețului la acest metal și agravarea „dezordinii” pe piața, respectiv a tendințelor speculative.

Studiile de prognoză elaborate de diverse firme de specialitate converg în a estima că — deși prețul așteptat al aurului din următoarele luni ar putea oscila în jurul a 180 dolari/uncie, nu este exclusă creșterea lui pînă la 200 dolari/uncie în cursul acestui an.

Perspectivile importului de petrol al S.U.A.

IMPORTUL DE PETROL AL S.U.A. urmează să se reducă cu 3—4% în acest an, după o lungă perioadă de creștere, pe baza valorificării petrolului din

Alaska (în curând 1,2 milioane barili pe zi), a opririi scaderii extracției în alte regiuni ale S.U.A. și a măsurilor de economisire, ilustrate între altele de creșterea ponderii autoturismelor mai mici.

Deși se prevede ca importul să reînceapă să sporească în 1979, ritmul acestei creșteri se așteaptă a fi de ordinul a 2%, sub ritmul prognozat al creșterii economice și cu mult sub sporurile anuale ale importului, de 18—20%, din anii recenți. După opinia lui C. Fred Bergsten, adjunct al ministrului finanțelor al S.U.A., aproape jumătate din creșterea importului de petrol a S.U.A. din ultimii cinci ani se explică prin reducerea extracției interne.

În ce privește perspectivele pînă în 1985, experții notează că în situația neadoptării de către Congres a legii privind consumul de energie, aflată în prezent în dezbatere, importul de petrol ar spori cu circa 4% pe an (la 11,5 milioane barili pe zi), producția internă acoperind 47% din consumul intern. Adoptarea legii ar reduce importul la 7 milioane barili pe zi, în vreme ce adoptarea unor măsuri suplimentare de economisire ar putea diminua cifra importurilor la 5,8 milioane barili pe zi, ponderea producției naționale, nemăsurate, ajungând astfel la 65% din consumul total.

Orientări în dezvoltarea economică

Iran: extinderea industriei prelucrătoare

OBIECTIVELE PRINCIPALE ale politicii economice iranice vizează: combaterea inflației, diminuarea dependenței țării de veniturile petroliere, sprijinirea investițiilor productive și mai buna lor coordonare, atragerea în mai mare măsură a sectorului privat la dezvoltarea economiei țării etc. Autoritățile iranice și-au propus să apeleze la împrumuturi externe și să-și restrângă angajamentele de acordare de împrumuturi și donații, precum și investițiile în străinătate. Preocuparea autorităților pentru economisirea resurselor valutare se va concretiza în multiplicarea acordurilor barter.

De o deosebită atenție va continua să se bucure industria minieră. S-a descoperit un însemnat zăcămint carbonifer, cu rezerve estimate la 20 miliarde tone, din care 50% cărbuni cocsificabili, un zăcămint de fosfați evaluat la 1 miliard de tone și zăcăminte de bauxită evaluate la 500 milioane de tone. Volumul rezervelor certe de minereu de cupru se estimează că se va dubla, putînd să atingă 850 milioane tone. Se apreciază că rezervele de gaze naturale (850 miliarde m³ conform unor calcule recente) ar putea situa Iranul pe primul loc în lume în privința acestei bogății.

Iranul își îndreaptă tot mai mult atenția spre dezvoltarea industriei prelucrătoare pe care o consideră drept o garanție a prosperității în perioada postpetrolieră, cînd se va putea renunța la unele importuri, iar țiteiul nu va mai fi principalul produs de export. Pentru 1983 se scontează atingerea unei producții de 1 milion autovehicule și 3 milioane frigider, 3 milioane televizoare, 15 milioane tone oțel, 20 milioane tone ciment etc. Programul de dezvoltare a sectorului energetic prevede ca Iranul să dețină în centrale nucleare-electrice o putere instalată de 23 mii MW.

Guvernul iranian și-a propus ca pînă în anul 1983 să acopere în întregime din producția internă necesarul de cereale, să acopere consumul de carne (fără cel de pasăre) în proporție de 1/3 din producția internă, să sporească producția de zahăr etc. Vor fi adoptate, în continuare, măsuri vizînd stimularea producției de porumb și sfeclă de zahăr, prin acordarea de subvenții și împrumuturi fără dobîndă, prin livrarea îngrășămintelor chimice la prețuri avantajoase etc. Pentru a sprijini agricultura, statul suportă 20% din costul mașinilor agricole achiziționate de fermieri.

Conform statisticilor naționale, în comerțul exterior iranian țiteiul continuă să reprezinte peste 95% din totalul exporturilor țării.

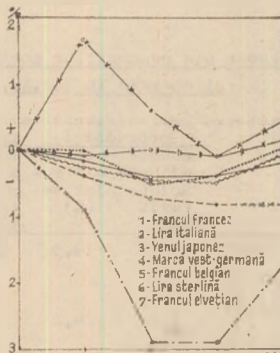
România exportă în Iran mașini, utilaje, alimente, produse siderurgice, materiale de construcții, produse chimice, lemn, hirtie etc. și importă țitei, precum și autobuze, microbuze (inclusiv piese de schimb), medicamente etc.

EVOLUȚII MONETARE

EVOLUȚIA pieței monetare în intervalul 20—24 martie 1978 a fost caracterizată printr-o revenire a dolarului S.U.A. în raport cu majoritatea valurilor occidentale, într-un climat relativ calm, caracterizat prin restringerea volumului de tranzacții.

Francul francez a atins la deschidere un nivel mediu de circa 4,600 franci pentru un dolar (+1,7% față de închiderea de referință), după care a cedat ușor terminînd intervalul la circa 4,6600 franci. Se apreciază că moneda franceză beneficiază de evoluțiile de pe scena politică internă, care, în opinia unor observatori, sînt de natură a anticipa o evoluție favorabilă a procesului de redresare a economiei acestei țări. Francul elvețian a înregistrat un recul în raport cu dolarul, atingînd un minim al intervalului de 1,9315 franci pentru un dolar. La închiderea cotația era de circa 1,9090 franci, cu circa 1,7% sub închiderea din săptămîna anterioară. Marca vest-germană, deși a beneficiat de publicarea cifrelor balanței comerciale a R.F.G. pe februarie a.e., încheiată cu un excedent de 2,6 mld. mărci, a evoluat în ușor recul față de dolar, fiind cotață la un nivel minim de circa 2,0460 mărci și terminînd la circa 2,0390 mărci.

Lira sterlină resimte, după părerea observatorilor, efectele unei serii de dificultăți care afectează economia țării. În ultimul interval lira a înregistrat o depreciere de

Evoluția cursurilor principalelor valuri occidentale față de dolarul S.U.A. în perioada 20—24 III, luîndu-se ca bază cursurile din ziua de 17 III 1978.

circa 1% față de închiderea precedentă, terminînd la circa 1,8975 dolari pentru o liră. Yenul japonez a continuat să manifeste o tendință constantă de depreciere, cotînd temporar la circa 230,70 yeni pentru un dolar. Această tendință a fost combătută activ de autoritățile monetare nipone, care prin intervenția lor au contribuit la menținerea yenului în limita a 230 yeni pentru un dolar.

Dobînzile pe piața eurodepozitelor s-au situat pentru perioadele de 6 luni la circa 7,5625% pentru eurodolari, 3,3125% pentru euromărcile vest-germane și 0,8125% pentru eurofrancii elvețieni.

Piața aurului a înregistrat un recul important al prețului metalului galben, datorită știrilor referitoare la o posibilă utilizare a rezervelor de aur ale Trezoreriei S.U.A. în cadrul politicii de intervenție pentru susținerea dolarului. Ca urmare a apariției potențiale a unei oferte importante pe această cale, prețul aurului a recăzut puternic (cu circa 6 dolari/uncie) pînă la un minim de 177,25 dolari/uncie, terminînd intervalul la 179,30 dolari/uncie (al doilea fixing Londra pe 23 martie a.e.).

Paul DUMITRAȘCU
Gheorghe MUNTEAN

Amplasari ale sectorului public

O ANALIZĂ asupra ponderii deținute de sectorul public în economia a zece țări vest-europene întocmită de revista **The Economist** (4 III 1978) relevă că, în ultimii 10-15 ani, s-a afirmat o tendință generală de creștere a acestuia, chiar dacă motivele care au determinat-o nu au fost aceleași în toate țările. În unele cazuri (al firmei engleze Rolls-Royce, de pildă, sau parțial al

industrii siderurgice suedeze) trecerea în proprietatea statului a urmărit salvarea firmelor respective de la faliment. În momentul de față, în toate cele zece țări statul deține în întregime căile ferate, poșta și — cu excepția Spaniei — telecomunicațiile (vezi graficul). În grade diferite aparțin de asemenea statului industria energiei electrice, a gazelor, industria carboniferă, companiile aeriene. Ascuțirea concurenței legată de recesiunea din ultimii ani se consideră că va atrage probabil o sporire a dimensiunilor sectorului public și în ramuri ca siderurgia sau construcțiile navale, deosebit de puternic afectate de criză.

lui de dezvoltare a științei și tehnicii trebuie luate în considerație exigențele economiei naționale față de realizările în acest domeniu; b) din multitudinea problemelor tehnico-științifice sau a soluțiilor alternative ale unei probleme, în vederea dezvoltării să fie alese numai acelea care oferă cea mai mare eficiență din punctul de vedere al economiei naționale (ținându-se seama, totodată, de limita impusă de volumul resurselor financiare și de altă natură, alocate în acest scop); c) pentru a se înfăptui o repartitie rațională a sarcinilor tematice între executanți și a se evita paralelismele, este necesar ca planificarea principalelor orientări în cercetarea științifică să se efectueze în mod centralizat și dezvoltare trebuie utilizat un sistem complex de indicatori economici; e) să fie asigurată continuitatea planificării în toate etapele de cercetare și dezvoltare, în acest mod putând fi realizată pregătirea corespunzătoare a fiecărei etape succesive a lucrărilor iar în unele cazuri — efectuarea lor concomitentă.

	STRUCTURA PROPRIETĂȚII									
	Proprietate particulară					Proprietate de stat				
	apropie în totalitate					in totalitate sau aproape în totalitate				
	Poșta	Telecomunicații	Energie electrică	Gaze	Căi ferate	Cărbune	Companii aeriene	Auto-vehicule	Oțel	Constr. navale
Austria	●	●	●	●	●	●	●	●	●	n
Belgia	●	●	●	●	●	○	●	○	○	○
Anglia	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Franta	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○
R.F.G.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Olanda	●	●	●	●	●	n	●	○	●	○
Italia	●	●	●	●	●	n	●	●	●	●
Spania	●	○	○	●	●	●	○	○	●	●
Suedia	●	●	●	●	●	n	○	○	●	●
Elveția	●	●	●	●	●	n	○	○	○	n

*)circa; n = nu e cazul

Prevenirea pierderilor — potențial alimentar — sporit

ÎN CONDIȚIILE crizei alimentare mondiale un rol deosebit capătă extinderea măsurilor și a metodelor moderne de prevenire a pierderilor în acest domeniu. După cum relevă specialiștii, o cale eficientă o constituie prelucrarea complexă, totală, a materiilor prime agricole, inclusiv a deșeurilor provenite din industria alimentară. De pildă, prin prelucrarea unei tone de melasă rezultată din industria zahărului se pot obține 300 litri de alcool etilic, 160 kg de anhidridă carbonică, 50 kg de drojdie ș.a.

Efecte importante în sensul prevenirii unor pierderi rezultă din menținerea pe termen mai lung a calității produselor alimentare. Astfel, instalările frigorifice prelungesc de opt ori durată de păstrare a cerealelor, mențin până la șase zile laptele în stare proaspătă, reduc de 5—10 ori pierderile la fructe și legume. Același efect îl are preambalarea alimentelor, metodă prin care — față de vînzarea „vîrsată” — pierderile la o tonă de făină se reduc cu peste 2,5 kg, la o tonă de zahăr tos — cu aproape 1,5 kg, la o tonă de paste făinoase cu circa 3 kg; la vînzarea pîinii în ambalaj din masă plastică pierderea prin uscarea se reduce cu 1 la sută

ș.a.m.d. Și aceasta, fără a se ține cont de timpul pe care-l câștigă consumatorul la efectuarea cumpărăturilor.

Ce nu trebuie să uite „organizatorul” cercetării

CUM SE CERE DIRIJATĂ cercetarea aplicativă pentru a-și aduce contribuția optimă la sporirea eficienței producției sociale? Pe baza abordării sistematice a problemei, cercetătorul sovietic V.N. Arhanghelski ajunge la concluzia că este necesar să fie satisfăcute următoarele cerințe: a) elaborarea planu-

Proгноze ale economiilor posibile de combustibili și energie în S.U.A., în 1985

Sectorul de consum	proгноza I		proгноza II		proгноza III	
	econo- mii ab- solute (mil. tcc)	econo- mii re- sultive (%)	econo- mii ab- solute (mil. tcc)	econo- mii re- sultive (%)	econo- mii ab- solute (mil. tcc)	econo- mii re- sultive (%)
Total	756	19,3	1260	35,0	475 ^x	12,1
Din care:						
- transporturile	216	24,2	144	16,1	126	14,2
- sectorul comunal, casnic și comercial	334	23,4	522	36,6	125	9,4
- industria	196	14,8	540	40,7	217	16,4
- altele	10	3,8	54	19,2	7	2,6

^x Varianta medie (varianta maximă — 702 mil.tcc, sau 17,9%).
Sursa: "Oil and Gas Journal"

Economii potențiale de energie

CRIZA ENERGIEI a avut un ecou puternic în Statele Unite, țara în care consumul acesteia — raportat pe locuitor — este cel mai ridicat din lume (în parte, și din cauza risipei) și a cărei dependență de importul de purtători de energie s-a accentuat în ultima perioadă. Sub impulsul Administrației, în S.U.A. au fost adoptate și au intrat în vigoare sau urmează a fi aplicate numeroase măsuri vizînd reducerea consumului de combustibili și energie electrică.

După aprecleri din surse guvernamentale, politica de economisire ar putea determina încetinirea ritmului de creștere a necesarului național de combustibil și energie de la 3,5 la sută în medie pe an în perioada 1950—1975 la 2 la sută în intervalul 1976—1985. Aceasta ar însemna reducerea cu 15—20 la sută a acestui necesar față de nivelul scontat anterior. După cum se vede din tabel, care include diferite variante de prognoze, substanțiale economii ar putea fi realizate în domeniul transporturilor, în sectorul comunal, casnic și comercial, precum și în industrie. În transporturi, economiile care s-ar

putea obține prin aplicarea unor măsuri, ca de pildă reducerea consumului specific de carburanți în motoarele autovehiculelor, sînt evaluate pentru anul 1985 între 126 și 216 milioane de tone combustibil convențional, reprezentînd 14,2—24,2 la sută din cît se estimează că ar consuma acest sector fără introducerea măsurilor respective.

GLOSAR

Cecul

MIJLOACELE de plata au perioadele lor de ascensiune și de regres, în funcție de modul în care sînt capabile să presteze serviciile cerute. Se pare că în viitorul apropiat vom fi martori ai regresului unui mijloc de plată care în prezent domină într-o serie de state: cecul bancar.

Acest instrument și-a văzut sfera de utilizare restrînsă încă cu ani în urmă prin introducerea tichetului de credit (engl. **Credit Card**). O restrîngere și mai mare a acestei sfere se pare că va avea loc în urma adoptării unei modalități de plată care nu pretinde decît o cheltuială minimă de timp și nici un consum de imprimare: transferul electronic al fondurilor bănești. Doccamdată însă, un asemenea transfer nu este încă pus la punct.

Pînă atunci, cecul constituie în numeroase părți ale globului mijlocul preferat de plată efectivă, atît în relațiile interne, cit și în cele internaționale. Acest mijloc este cunoscut de multă vreme: el era utilizat la New York încă în anul 1800, însă i-au trebuit mai bine de opt decenii pentru a deveni instrumentul răspîndit de astăzi.

Cecul este un titlu de credit, ca și trata sau biletul la ordin. El este emis de titularul unui cont la bancă, pe un formular special eliberat de această bancă (la cerere, banca eliberează titularului de cont un **carnet de cecuri**). Emitentul completează formularul, în sensul că dă dispoziție băncii să achite din contul său suma înscrisă pe cec, fie la ordinul titularului contului, fie la ordinul unui tert indicat, fie la ordinul purtătorului. Textul formularului de cec completat este, de exemplu, următorul: „București, 24 martie 1978. Plățiți în schimbul acestui cec la ordinul Societății Lutetia, Paris, suma de 10 000 (zece mii) franci francezi prin debitul contului nostru la Banque de Paris et des Pays-Bas, Paris. Semnat: Banca Română de Comerț Exterior”.

Cecul intrunește deci trei personaje: trăgătorul, în speță Banca Română de Comerț Exterior, titulara contului; trasul, care întotdeauna este banca la care este deschis contul, în speță Banque de Paris et des Pays-Bas, și beneficiarul care urmează să primească suma și care poate fi însuși trăgătorul sau, în cazul nostru, Societatea pariziană Lutetia.

În general, cecurile sînt trase la vedere, banca fiind deci obligată să le achite la prezentare, și sînt **nominative**, adică poartă numele beneficiarului. În exemplul dat, cecul este o **deviză**, fiind exprimat într-o monedă străină și destinat să servească la o plată în străinătate. Cauza emiterii cecului din exemplu a fost existența unei datorii a unei întreprinderi din România către Societatea Lutetia din Franța: întreprinderea din România a plătit Băncii Române de Comerț Exterior suma în lei echivalentă datoriei, iar banca i-a pus la dispoziție cecul. Remițînd cecul societății creditoare, întreprinderea din România își achită datoria, iar societatea creditoare încasează suma de la banca franceză, corespondentă a B.R.C.E. Cecurile pot circula, schimbîndu-și beneficiarul, prin operația numită **andosare**.

În afară de cecurile obișnuite mai există **cecuri certificate**, prin care banca la care se află contul certifică existența în cont a unui disponibil suficient pentru onorarea cecului; **cecuri barate**, care nu pot fi achitate decît unei bănci sau unui client al băncii asupra căreia a fost tras cecul; **cecuri de călătorie**, emise cu valori fixe, imprimate de banca emitentă, cu ajutorul cărora călătorii pot obține într-o țară străină sumele în valută necesare pentru acoperirea cheltuielilor de călătorie.

C. K.

„Lumea a patra”

Kadu Pascu, București — 1) În literatura economică se întîlnesc mai multe accepții ale noțiunii de „lumea a patra” care v-a stîrnit curiozitatea. Una privește țările

cel mai puțin dezvoltate ale lumii după criteriul produsului național brut pe locuitor, și anume: Afganistan, Bangladesh, Benin, Bhutan, Botswana, Burundi, Imperiul Centrafrican, Ciad, Etiopia, Gambia, Guineea, Haiti, Laos, Lesotho, Malawi, Maldive, Mali, Nepal, Niger, Ruanda, Samoa de Vest, Sikkim, So-

malia, Sudan, Tanzania, Uganda, Volta Superioară, R. A. Yemen, R.D.P. a Yemenului.

O altă accepție, folosită de exemplu de omul de știință norvegian Johan Galtung, privește categoriile cele mai sărace ale populației țărilor în curs de dezvoltare („periferia periferiei”, după expresia lui). În sfîrșit, noțiunea respectivă se folosește, este drept mai rar, și pentru definirea regiunilor mai slab dezvoltate sau a păturilor celor mai defavorizate ale populației din unele țări occidentale industrializate.

2) Ne pare rău, dar nu mai dispunem de numerele de revistă solicitate de dv.

Majoritate specială

Gheorghe Tonea, Codlea. — Modificarea statutului Fondului Monetar Internațional, aprobată de Consiliul guvernatorilor în aprilie 1976, aduce elemente noi și în ceea ce privește sistemul de vot în cadrul F.M.I. Astfel, în statutul original se prevedeau nouă categorii de decizii care necesitau o majoritate specială, adică mai mare decît cea simplă. După adoptarea primei modificări a statutului (cea privind crearea drepturilor speciale de tragere), numărul acestor decizii crescuse la 21; după aprobarea celei de-a doua modificări a statutului, în aprilie 1976, numărul categoriilor de decizii necesitînd majoritate specială crește la 53. A doua modificare mai stabilește ca deciziile operaționale să fie adoptate cu o majoritate de 70%, iar deciziile de mare importanță cu o majoritate de 85%.

Dintre deciziile care trebuie adoptate cu o majoritate specială de 85% se pot menționa: modificarea cotelor de participare; prevederile referitoare la sistemul cursurilor de schimb; vânzarea și alte operațiuni cu aur; modificarea numărului de directori executivi; prevederile esențiale referitoare la D.S.T. etc. Principalele decizii care necesită o majoritate specială de 70% sînt: prevederile privind mijloacele de plată; aaminarea unor operațiuni; plata anumitor taxe; publicarea rapoartelor privind situația economică și monetară a țărilor membre s.a.

Transport rapid

Ilie Preda, Brașov — Prima legătură feroviară de mare viteză din Japonia a fost inaugurată

în 1964, între Tokio și Osaka (515 km). Creșterea traficului de pasageri pe acest traseu a întrecut toate previziunile, perspectiva saturării liniei spre 1980 generînd necesitatea dublării ei. Trenul, avînd 1320 locuri, circulează cu o viteză comercială de 160 km/oră. Depărtarea medie dintre stații este de 40 km. Construcția acestei prime linii aproape complet automatizate s-a amîntizat în șapte ani. În prezent, raportul dintre cheltuieli și încasări pe această linie este de 1:2.

Analizînd implicațiile mai largi pe plan economic și social ale construirii liniei de mare viteză Tokio-Osaka, o dezbatere organizată de Institutul internațional pentru analiza sistemelor aplicate, de la Laxenburg (Austria), scoate în evidență faptul că utilizatorii ei au economisit în total în zece ani circa 2,25 miliarde de ore în raport cu timpul petrecut în trenul „clasic” de pe aceeași rută. În același timp, tocmai rapiditatea a incitat la deplasare un număr sporit de oameni, în special în scop turistic.

Ținînd seama de succesul primei linii, prelungite ulterior spre sud pînă la Fukuoka, se prevede construirea a încă 2385 km de linii de mare viteză.

Comerț

Liviu Capeato, Cluj-Napoca — 1) Clauza națiunii celei mai favorizate este aplicată pînă acum în comerțul S.U.A. cu următoarele țări socialiste: Iugoslavia, Polonia și România. După cum s-a anunțat, un acord semnat recent la Budapesta între Ungaria și S.U.A. prevede că cele două țări vor aplica această clauză în comerțul dintre ele, după ratificarea acordului de către cele două părți.

2) Publicarea lecțiilor în sprijinul candidaților la examenul de admitere în învățămîntul economic superior a început în nr. 5 din 3 februarie 1978 al revistei noastre. Ne pare rău, dar redacția nu dispune de un stoc pentru a putea satisface solicitarea dv.

Paradis fiscal

Jeană Năftănăilă, Ploiești — 1) Măsurile restrictive adoptate de Banca Națională a Elveției pentru a frîna aflulxul de capitaluri speculative în țară și a frîna astfel tendința de repriere a francului elvețian (vezi rubrica „Evoluții monetare” din 10

martie 1976) au fost urmate de măsuri similare în principatul Liechtenstein, „paradis fiscal” legat încă din anii '20 printr-o uniune monetară și vamală cu Elveția. Măsurile respective, care se aplică în Elveția firmelor controlate de companii străine care nu desfășoară practic vreo activitate în țara respectivă, vizează în Liechtenstein circa 30 000 de firme care nu dispun acolo decît de o cutie de scrisori. Principatul Liechtenstein, situat între Austria și Elveția, numără sub 24 000 de locuitori.

2) În privința transferului valutar electronic, de care se vorbește la rubrica Glosar din nr. 9-1978, vă sugerăm să consultați lucrarea dr. Costin C. Kirițescu „Relațiile valutare-financiare internaționale”, apărută în cursul acestei luni în Editura științifică și enciclopedică.

Consumerism

Ioan Alexandru, Ploiești — 1) Fenomenul de organizare a consumatorilor pentru a-și apăra interesele în fata abuzurilor unor firme capitaliste și a creșterii costului vieții, fenomen desemnat uneori prin termenul de „consumerism”, se semnalează în țările occidentale încă de la începutul secolului. Totuși se apreciază că pînă acum acțiunea organismelor respective nu a provocat o modificare profundă a strategiilor producătorilor și distribuitorilor, ci numai adaptări minore pe termen scurt, mai ales în sensul transformării de către firme a noilor constrîngeri din partea mediului extern în avantaje în lupta de concurență. Aceste adaptări au fost mai ușor de realizat pentru mari producători și marile rețele de distribuție.

2) Produsul național brut pe locuitor al Greciei, țară candidată la aderarea la Piața comună, reprezintă în prezent circa 55% din media P.N.B. pe locuitor a celor nouă țări membre (față de 47% în 1970), fiind aproximativ egal cu cel al Irlandei (țară membră a C.E.E.). Pentru reducerea în continuare a decalajului, planul național pe perioada 1976-1980 prevede între altele o creștere medie de 9-10% pe an a producției industriale, modernizarea treptată a producției agricole (parțial prin regruparea micilor gospodării în cooperative), reducerea deficitului balanței comerciale, a nivelului șomajului și a ratei inflației.

CREAȚIA TEHNICĂ DE MASĂ

(Urmare din pag. 19)

tă unitate a contribuit la diminuarea cheltuielilor de producție; noile transformatoare din gama de puteri cuprinse între 400 și 2 800 kVA destinate echipării cuptoarelor electrice cu inducție pentru topit oțel, concepute în cadrul colectivului întreprinderii „Electroputere”-Craiova au permis automatizarea topirii metalului, asigurând scurtarea duratei de elaborare a șarjelor.

Cu toate realizările însemnate obținute în anul trecut prin dezvoltarea viguroasă a creației tehnice de masă în numeroase unități economice ale construcțiilor de mașini, trebuie arătat că, în acest domeniu, există încă **rezerve foarte mari insuficient valorificate**. Astfel, se poate aprecia că, în anumite întreprinderi, față de nivelul deosebit de înalt al dotării tehnice și umane situat la nivelul celor mai bune performanțe pe plan mondial sau, în unele cazuri, chiar față de rezultatele obținute în alți ani, realizările consemnate în anul trecut s-au situat cu mult sub nivelul adevăratelor posibilități de creație. În întreprinderile respective se cer substanțial amplificate eforturile colectivelor de oameni ai muncii în așa fel încât creația tehnică să capete cu adevărat un caracter de masă, iar în-

noirile să se realizeze cu o eficiență economică mult sporită.

PENTRU obținerea unor rezultate cât mai bune în dezvoltarea creației tehnice de masă, se impune ca în toate întreprinderile industriei construcțiilor de mașini să fie intensificate eforturile de realizare în practică a planului-cadru de măsuri elaborat de comisia centrală de organizare și desfășurare a acestei acțiuni. Comisiile de creație științifică și tehnică vor trebui să acționeze mai eficient pentru creșterea numărului celor cuprinși în această activitate — în special a cadrelor de muncitori și tehnicieni, a căror pondere este încă sub nivelul posibilităților —, pentru creșterea numărului de cercuri ale inovatorilor și inventatorilor și activizarea celor existente, pentru o operativitate sporită pe traseul idee-produs nou, prin analiza și eliminarea obstacolelor care mai persistă. Alături de aceste acțiuni, în fiecare întreprindere trebuie adoptate și aplicate în practică acele măsuri care să determine ca, în acest an, industria construcțiilor de mașini să aducă o contribuție sporită la ridicarea competitivității produselor și tehnologiilor românești, la promovarea accelerată a progresului în toate ramurile economiei naționale.

ÎNTREBĂRI — RĂSPUNSURI

ILIE CAPITĂNESCU, Rm. Vilcea. — Obligațiile de întreținere au prioritate la efectuarea reținerilor, astfel cum s-a prevăzut — la timpul său — de art. 409 procedură civilă, precum și de Decretul nr. 221/1960. În cazul nerespectării acestei obligații de către unitatea care trebuia să efectueze această reținere, ea poate fi acționată în judecată de beneficiara obligației de întreținere.

CORNELIU LITESCU, Bacău — Drepturile de transferare sunt prevăzute în Legea nr. 57/1974, art. 75 și nu în H.C.M. nr. 822. Personalul transferat în interesul serviciului, în altă localitate, are dreptul la plata unei indemnizații egale cu retribuiția sa medie lunară. Această retribuiție era, până la 1 iulie 1977, imposibilă.

DRAGA IVAN, Botoșani. CONSTANTIN URSACHE, Galați. — Perioada cit ați frecventat cursurile de zi ale unei facultăți nu se consideră vechime în muncă. Dv. nu ați fost trimiși la această facultate de instituția unde ați lucrat și nu ați avut încheiat contract de muncă în această perioadă.

EUGEN TRESTIOREANU, Ploiești — „Revista economică” va publica la rubrica permanentă „În sprijinul candidaților la examenul de admitere în învățământul

economic superior” toate consultațiile prevăzute în Programul Ministerului Educației și Învățământului, în conformitate cu cerințele acestuia. Față de manualul pentru anul III liceu, în consultațiile din revistă sunt adăugate referirile necesare la documentele de partid și de stat ulterioare apariției manualului, care are la bază aceeași tematică.

Dr. ANA DUȚESCU, Botoșani — Legea nr. 3/1977 nu prevede posibilitatea recalculării pensiei, astfel că de la 1 iulie 1977 nu mai aveți dreptul să solicitați această recalculare. Contribuția de 2% pentru pensia suplimentară nu se restituie.

ÎNTEPRINDEREA MECANICĂ. Sadu — Potrivit prevederilor art. 16/1 din Decretul nr. 246/1977, drepturile la alocația de stat pentru copii se acordă numai de la data stabilirii lor. Cu începere de la 1 septembrie 1977 dispozițiile art. 19 din Decretul nr. 285/1960 au fost abrogate.

IOAN PAVEL, Cluj-Napoca — Art. 33 din Legea pensiilor a stabilit, ca o măsură tranzitorie, posibilitatea cumulării a 50% din pensie cu retribuiția — până la 31 decembrie 1977, fără să limiteze, în această perioadă, vîrsta pînă la care se putea efectua cummulul.

Revista ECONOMICA

editată de Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale. Institutul Central de Cercetări Economice

Sumarul nr. 13 din 31 martie 1978

- Documente ale Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 22—23 martie 1978
- Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare 1
- Participarea la beneficii a oamenilor muncii 6

ECONOMIE NAȚIONALĂ

- Perfecționarea mecanismului economico-financiar
 - Suplete, funcționalitate, eficiență (Stere Gioga) 9
 - Producția netă și producția fizică, indicatori de bază ai planului economic (dr. I. Bati) 11
 - Beneficiul, pîrghie de întărire a autogestunii și de creștere a cointeresării materiale (Gheorghe Boulescu) 14
- Conferința pe țară a președinților consiliilor populare. Obiective de mare însemnătate pentru dezvoltarea economico-socială în profil teritorial. (Romeo Dragomirescu) 16
- Creația tehnică de masă, generator de forță al inovărilor (Gheorghe Virtejanu) 18
- Campania agricolă de primăvară. Etapă hotărîtoare pentru întreaga producție agricolă a anului 1978 (T. Chețan) 20
- De la 1 aprilie 1978. Creșterea retribuției în industria exploatarei și prelucrării lemnului (Lucia Mihăilescu) 22

TEORII — IDEI

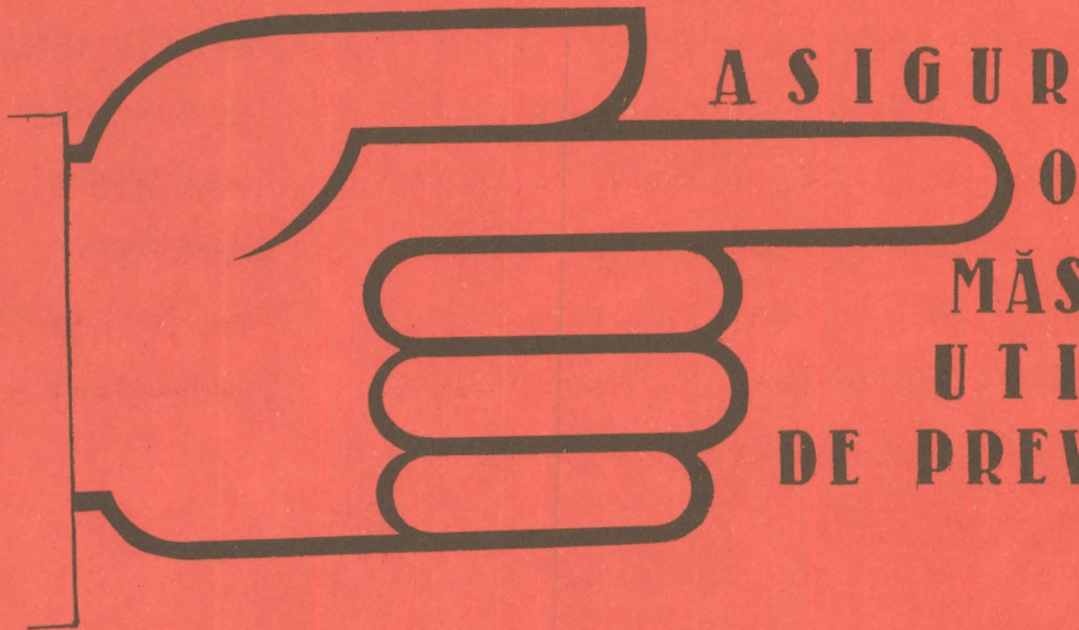
- Consumul de energie și economia de energie (Tandafir Cocirlă) 23

ECONOMIE MONDIALĂ

- O politică externă dinamică, constructivă (Dinu Dragomirescu) 26
- Tendințe — conjuncturi 29
- Mondorama 30
- Curier 31
- Întrebări — răspunsuri 32

Redacția și administrația : Calea Dorobanților nr. 11—25. 71.131 București, telefon 12.13.69.

Cont. I.S.I.A.P. nr. 64.51.301.52 B.N.R.S.R. — filiala sect. 1 București
 Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Științei”

ASIGURAREA

O

MĂSURĂ UTILĂ DE PREVEDERE

Printre numeroasele feluri de asigurări de persoane puse la dispoziția populației de către Administrația Asigurărilor de Stat este și „Asigurarea familială mixtă de viață”, care satisface dorința celor care vor să ia o măsură suplimentară de prevedere pentru ei și membrii familiei lor și, concomitent, să realizeze economii planificate pe o anumită perioadă de timp.

Pe scurt, o astfel de asigurare prezintă următoarele caracteristici :

- poate cuprinde pe toți membrii de familie care — la data contractării asigurării — sînt în vîrstă de la 5 la 60 de ani ;

- se poate contracta pe orice durată cuprinsă între 5 pînă la 20 de ani, la o sumă ce se stabilește de asigurat ;

- participă la tragerile lunare de amortizare, prin combinațiile de cîte 3 litere ce se atribuie pentru fiecare 1 000 de lei din suma asigurată ;

- plata sumei asigurate se face — de ADAS — în următoarele cazuri : în caz de invaliditate permanentă (totală sau parțială) din accidente a oricărui dintre asigurați ; la ieșirea combinației (combinațiilor) de litere, cu prilejul tragerilor de amortizare ; la expirarea asigurării (independent de sumele plătite anterior pentru eventualele cazuri de invaliditate permanentă).

La expirarea asigurărilor cu primele achitate la zi, suma asigurată prevăzută în poliță se plătește majorată cu 10%, iar în cazurile de invaliditate permanentă parțială a oricărui dintre asigurați, suma convenită, corespunzătoare gradului de invaliditate stabilit, se plătește majorată cu 25%, în limita sumei asigurate, chiar dacă accidentul s-a întîmplat în prima zi după intrarea în vigoare a asigurării și cînd se plătitese numai o rată de primă ;

- primele de asigurare sînt diferențiate în funcție de vîrsta persoanei care contractează asigurarea, de durata poliței și a plății primelor, de mărimea sumei asigurate, precum și de numărul și vîrsta membrilor de familie ce se includ în asigurare, putîndu-se plăti — la cerere — în rate anuale, semestriale, trimestriale ori lunare. Este de menționat faptul că, în situația în care asiguratul achită anticipat primele de asigurare pe mai mulți ani, ADAS acordă o reducere de 4% pentru fiecare an de plată anticipată, începînd cu cel de al doilea an socotit de la expirarea anului de asigurare în curs.

Pentru relații suplimentare și contractarea de asigurări, cei interesați se pot adresa responsabililor cu asigurările din organizațiile socialiste, agenților și inspectorilor de asigurare sau, direct, oricărei unități ADAS.

A SOSIT PRIMĂVARA...

Noi modele de confecții,
încălțăminte, lenjerie, țesături pentru rochii,
costume bărbătești, cuverturi, stofe lână, ciorapi
din fire sintetice, lenjerle pentru corp, tricotaje
din PNA, cămăși și alte multe articole
vestimentare, vă așteaptă în magazinele și
raioanele specializate ale comerțului de stat.

Modele elegante,
frumoase,
moderne,
practice,
în ton cu moda
primăverii '78.

